

ECHO TYGODNIA**Cena**
\$ 1.25**Prywaciarze**
Str 9**NIEZALEZNY MAGAZYN DLA KAZDEGO****Nr 260 Toronto 15 - 21 października 1987**

GÓRA URODZIŁA MYSZ?

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI Z KRAJU

Premier Messner w Sejmie, w sobotę 9 października zapowiada reformy

NAPAŚĆ NA ZWIĄZEK

W ubiegłym tygodniu konferencję prasową, poprzedzającą czwartkowe Plenum KC i sobotnie posiedzenie Sejmu, rzecznik rządu Urban wykorzystał do gwałtownej napadzie na NSZZ Solidarność i jej czołowych przywódców. Powiedział

"Co najmniej część nielegalnych grup, które używają nazwy Solidarność, zamierza przenieść do Polski terroryzm jako metodę walki politycznej

Na potwierdzenie tych oskarżeń podał informację o zatrzymaniu w Gdańsku, w dniu 30 września, pracownika

PIO Krzysztofa S., jak go określił, który usiłował holować przywiezioną ze Szwecji

Dokonczenie str 5

WYBUCH W ŁODZI

11 października, poniedziałek W srodmiesciu Łodzi miał miejsce wybuch gazu. Budynek w którym nastąpiła eksplozja został w dużej części zniszczony

16 osób zostało rannych, w tym kilka ciężko. Jak informują mieszkańcy, gaz ułatniał się od kilku dni, o czym wielokrotnie zawiadamiano służby miejskie

ARESZTOWANIA

9 października, piątek Milicja aresztowała 7 działaczy Solidarności, podczas demonstracji we Wrocławiu. Informuje o tym korespondent z zonia działacza wrocławskiej Solidarności Maria Piniór. Uczestnicy demonstracji żądali przywrócenia jawnej działalności zdelegalizowa-

nego związku NSZZ Solidarność oraz przyjęcia do pracy robotników wyrzuczonych za działalność na rzecz Solidarności

Demonstracji działaczy Solidarności i ruchu Wolność i Pokój, zorganizowanej koło dworca głównego we Wrocławiu, przypatrywało się ok. 300 osób

SOLIDARNOŚĆ WIEJSKA U PAPIEŻA

9 października, piątek Ojciec Święty przyjął dziś grupę 20 rolników polskich, reprezentujących Stowarzyszenie Duszpasterstwa Wiejskiego diecezji gorzowskiej. Wśród nich znajdowali się dwaj członkowie zdelegalizowanej przez władze PRL Tymczasowej Krajowej Rady Rolników Solidarność - Artur Barasz i Edward Lipiec. Jan Paweł II rozmawiał z polskimi rolnikami po mszy św., którą celebrował rano

Barasz i Lipiec biorą w Rzymie

udział, jako obserwatorzy, w 39 Zjeździe Europejskiej Konfederacji Rolniczej. Są oni jedynymi uczestnikami tego zjazdu z Europy Wschodniej. Artur Barasz przemawiał we czwartek 8 października na zjeździe i wskazał, że głównym celem polskiej Solidarności Wiejskiej jest doprowadzenie rolników w obronie przed ingerencją ze strony władz. Zapewnił, że ruch solidarnościowy w Polsce będzie istnieć mimo represji, bo ruch ten jest reprezentantem narodu

Zapowiedź "trzęsienia ziemi"

6 października Rzecznik prasowy rządu PRL Urban zapowiedział na konferencji prasowej, że na najbliższym Plenum KC zostaną przedyskutowane ważne projekty przemian i nazwał zbliżającą się czwartkową debatę prawdziwym trzęsieniem ziemi

Zapowiedź zmian w PRL skomentowała zachodnia prasa. Już od 2 października, z różnych źródeł, docierały do zachodnich korespondentów informacje o projektach przemian. Często informacje te pochodziły z oficjalnych źródeł w Warszawie, co mogłoby wskazywać, że władzom PRL zależało, by wiele się spodziewano i wiele oczekiwano

Zachodniemiecka gazeta "Sued-deutsche Zeitung" napisała, że w Polsce zanoszą się w najbliższych tygodniach na rewolucyjne zmiany i wymienili 29 punktów, w których obecny system PRL ma zostać przeobrażony

Góra urodziła mysz?

11 października, niedziela We czwartek 8 października odbyło się Plenum Komitetu Centralnego PZPR

W sobotę 10 października odbyło się posiedzenie Sejmu

I na Plenum i w Sejmie była mowa o reformie gospodarczej

Wszystko to nastąpiło po głośnym przecieku do prasy zachodniej (pierwsza doniosła o tym agencja Reutersa) 40-stronicowego dokumentu, dotyczącego zaleceń czy też planów kierownictwa PZPR, dotyczących gospodarczych i politycznych reform w PRL, reform - jak wskazywał dokument - idących bardzo daleko

Dokument nadal nie jest znany polskiej publiczności w kraju, nie został ogłoszony ani w czwartek ani w sobotę, zaś na Zachodzie znane są tylko jego fragmenty

Oczekiwania daleko idących zmian, które obudził ten dokument, podsycało jeszcze oświadczenie rzecznika rządu Urbana, złożone we wtorek 6 października na konferencji prasowej. Urban zapowiedział wtedy, że wszystkich czeka w Polsce "trzęsienie ziemi"

Lechosław Gawlikowski, Monachium

Zaczął się wszystko od przecieków na temat 40-stronicowego dokumentu Biura Politycznego, o którym poinformowały jednocześnie różne zachodnie agencje prasowe. Dokument zawierał postulaty skierowane m.in. do członków partii, którzy opuścili PZPR po Grudniu, z apelem aby wracali do partii. Jak wiadomo, partię opuściła 1/3 członków. To był punkt, na który agencje prasowe zwróciły szczególną uwagę

Dokument mówił też o projekcie utworzenia drugiej izby Sejmu - izby samorządowej

Zapowiadał zmianę zasad rejestracji stowarzyszeń i klubów dyskusyjnych

W dziedzinie gospodarczej pierwsze doniesienia o 40-stronicowym dokumencie w zasadzie się potwierdziły. W części politycznej, o której mówiło się jeszcze przed posiedzeniem Komitetu Centralnego, zapadła zupełna cisza

Ton przemówienia premiera Messnera w Sejmie był utrzymany w duchu biurokratycznym, nie zawierał apelu do społeczeństwa

Messner przedstawił wiele propozycji. Zapowiedział

- Utworzenie nowych siedmiu ministerstw i jednego komitetu. Najważniejszą zmianą ma być utworzenie ministerstwa przemysłu, które ma w przyszłości zajmować się całym polskim przemysłem. Jednocześnie ma się utworzyć Wspólnotę Węgla Polski i Wspólnotę Energetyki Polskiej, zajmującą się sprawami węgla i energetyki. Siedem nowych ministerstw to ma być nie tylko zmiana nazwy, ale i zasadnicza zmiana funkcji, częściowo zaś połączenie istniejących resortów

Z późniejszych wypowiedzi wicepremiera Zdzisława Sadowskiego wynikało, że zapowiada się zwolnienia od 3 do 3,5 tys. pracowników centralnej administracji państwowej. Liczba wysokich urzędników - zapewne wiceministrów i dyrektorów departamentów - ma być zmniejszona z około 200 do 100

- Wyzwolenie przedsiębiorczości we wszystkich sektorach gospodarki, bez czego postęp nie będzie możliwy

- Równouprawnienie sektora państwowego, spółdzielczego i prywatnego

- Utworzenie czwartego sektora - własności komunalnej

- Zmniejszenie z 1300 do 400 liczby "przedsiębiorstw o podstawowym znaczeniu dla gospodarki", w których bardzo ograniczone są kompetencje samorządu pracowniczego

- Ograniczenie kompetencji nadzorczych i kontrolnych organów państwa wobec przedsiębiorstw

- Zmniejszenie biurokratycznych ograniczeń krępujących spółdzielczość

- Umożliwienie podejmowania działalności gospodarczej bez specjalnego zezwolenia, wymagana ma być tylko rejestracja w sądzie

- Tworzenie spółek w handlu i gastronomii, z tym że państwo miałoby wnosić środki trwałe, osoby prywatne pracę i środki obrotowe

- Utworzenie w przyszłości w Polsce rynku papierów wartościowych

- Radykalne rozwiązania w zakresie polityki cen i dochodów. Premier kilkakrotnie podkreślał, że nie chodzi o drenaz dochodów gospodarstw domowych, lecz o zmianę struktury, przy wprowadzeniu automatycznych rekompensat

Przedstawiciel Stronnictwa Demokratycznego zaproponował w Sejmie, by wprowadzić do konstytucji zapis o trwałości spółdzielczości i pozarolniczej

Dokonczenie str 4

● **Amerykański helikopter zniszczył w Zatoce Perskiej trzy irańskie łodzie patrolowe** Trzy bądź cztery irańskie łodzie patrolowe otworzyły bez ostrzeżenia ogień do amerykańskiego helikoptera wykonującego rutynowy oblot rozpoznawczy. Helikopter odpowiedział ogniem. Trzy łodzie zostały zniszczone (1 z nich zatonała). Amerykańska łódź ratunkowa wyловиła z wody 6 członków załogi łodzi, z których 2 zmarło. Pentagon oświadczył, że USA nie poniosły żadnej straty. Na pokładzie jednej z zniszczonych łodzi Amerykanie znaleźli baterie i opakowania po ręcznej przeciwlotniczej rakiecie "Stinger" samonaprowadzającej się na cel.

Pentagon i CIA podjęły dochodzenie czy "Stingery" są w rękach irańskich i ewentualnie jaką drogą znalazły się w Iranie. Według ekspertów najbardziej prawdopodobna jest wersja, że Iran dostał je bądź zakupił u jednego z siedmiu ugrupowań mudzahedinów w Afganistanie, które otrzymały je od USA. W chwili obecnej w Zatoce Perskiej znajduje się 26 amerykańskich okrętów wojennych. Patrolują one międzynarodowe wody Zatoki oraz konwojują kuwejckie tankowce. Iran zapowiada bez przerwy odwet. Niektórzy z obserwatorów sceny politycznej w Zatoce Perskiej nie wykluczają wojny amerykańsko-irańskiej, ale większość jest zdania, że odwet będzie polegał na jednorazowych, ściśle ograniczonych atakach zbrojnych bądź na zamachach terrorystycznych.

● **Dalai Lama popiera pokojową walkę o niepodległość Tybetu** Dalai Lama, zbiegły w 1959 roku z Tybetu, duchowy przywódca Tybetan, oświadczył na wygnaniu w Indiach, że jest oczywiste, iż naród tybetański jest nieszczęśliwy z powodu chińskich rządów kolo-

niających i że popiera pokojową walkę o niepodległość Tybetu. Jednocześnie mnisi buddyjscy z Tybetu wystosowali do ONZ oświadczenie, w którym domagają się poparcia ich walki o niepodległość Tybetu. Niedawna antychińska demonstracja w stolicy Tybetu Lhasie przekształciła się w walki uliczne. Chińska milicja i służba bezpieczeństwa posłużyły się bronią palną zabijając co najmniej 19 osób. Ośrodki uchodźców tybetańskich na świecie obawiają się komunistycznego terroru. Komunistyczni chińczycy nakazali opuścić Tybet turystom i dziennikarzom oraz zamknęli drogi do Tybetu.

● **W Ugandzie nie słabnie kult czarownicy Lakweny** Wojska i wiesniacy w Ugandzie zabili i wymordowali 490 zwolenników młodej czarownicy, Alice Lakweny, stojącej na czele Ruchu Świętego Ducha. Członkowie ruchu wywodzący się z plemienia Acholi z północnej Ugandy, uważają Lakwenę za świętą i potężną czarownicę. Do walki idą jak ona, do pasa goli, wysmarowani magiczną maszczą, mającą chronić ich od kul wroga. Ponad 1000 członków ruchu zginęło już w tym roku podczas ataków na wojska rządowe.

● **Prawie 100% głosów dla Mubarak** Prezydent Egiptu Hosni Mubarak został wybrany na 6-letnią kadencję prezydencką przytłaczającą większością głosów. Głosowało na niego 97,12% wyborców.

● **4-letnia Cecilia Cichan** opuściła szpital. 4-letnia Cecilia Cichan - jedyny pasażer ocalały w katastrofie samolotu amerykańskich linii lotniczych "Northwest Airlines" po niespełna dwóch miesiącach leczenia opuściła szpital. W katastrofie zginęło

156 osób w tym rodzice i rodzeństwo Cecylii. Zdaniem ekspertów Cecilia ocalała dzięki matce, której ciało spełniło rolę tarczy. Lekarze oświadczyli, że czuje się ona dobrze, wydaje się być psychicznie normalna. Wie, że rodziców i brata już nie zobaczy, ale katastrofy nie pamięta. Wychoowaniem cudownie ocalałej dziewczynki zajmie się jej wujek i ciocia.

● **Wymordowanie dynastii Romanowów opisane w prasie sowieckiej** Z drobnymi szczegółami gazeta "Sowieckaja Rassija" opisała mord, jakiego dokonano na ostatnim carze Mikołaju II i jego rodzinie. Autorem tego, niecodziennego jak na Związek Sowiecki artykułu jest historyk Henryk Jaffe. Stwierdza on, że wymordowanie ostatnich potomków dynastii Romanowów jest faktem tragicznym dla Rosji. Zastrzega jednak, że nie była to w żadnym wypadku "zemsta rewolucji". Jak pisze, w nocy z 16 na 17 lipca 1918 roku agenci Czeki wywieźli Mikołaja II, jego żonę i pięcioro dzieci do Jekatierinburga na Uralu i tam zastrzelili. Ciała następnie spalono i na dodatek obalano kwasem. Decyzję o straceniu ostatniego cara i jego najbliższych - pisze Jaffe, podjął Uralski Sowiet, w którym zasiadało jakoby wielu niebolszewików. O morderstwie dowiedział się Lenin z telegramu nadesłanego mu przez Uralski Sowiet w dniu 17 lipca 1918 roku. Czy Jaffe napisał prawdę? Jest to rzecz sporna. Istnieje dobrze uzasadniona wersja, że rozkaz o wymordowaniu Romanowów wydał sam Lenin. Akordem artykułu Jaffego jest zał, że wyginęła sławna rosyjska dynastia carska.

● **Beznogi pacyfista nie zawahałby się przed ponowną utratą nog** 47-letni pacyfista amerykański S Brian Wilson, który stracił obydwie nogi próbując zatrzymać pociąg, który według niego wioził broń i amunicję dla nikaragujskich kontrast oświadczył, że nie go nie powstrzyma przed dalszą walką z polityką Stanów Zjednoczonych wobec Ameryki Środkowej. "W Ameryce Środkowej nasza polityka polega na rozrywaniu ludzi minami, a w Nikaragui i Salwadorze znaleźć można setki ludzi pozabawionych nog przez politykę USA". Wilson, były porucznik amerykańskich sił powietrznych i weteran wojny wietnamskiej oświadczył, że "jeśli jesteśmy gotowi do zabijania i okaleczania ludzi w Ameryce Środkowej i gdzie indziej, ja jestem gotów do ofiarowania swego ciała. To co zrobiłem, zrobiłbym ponownie i planuję uczynić to znowu". Wilson podkreślił, że "nie spodziewał się iż będzie zabity bądź okaleczony tylko dlatego, że korzystał ze swych konstytucyjnych uprawnień bądź, że wypełniał moralny obowiązek przestrzegania prawa międzynarodowego". Zapytany dlaczego nie odskoczył na bok, kiedy usłyszał o sobie, że pociąg nie zatrzyma się, odpowiedział "Jak powstrzymacie pociąg jeśli usuniecie mu się z drogi?" Incydent będzie przedmiotem dyskusji w Kongresie.

● **Nobel w medycynie dla Japonczyka** 48-letni Susumu Tonegawa z Japonii otrzymał tegoroczną Nagrodę Nobla w dziedzinie medycyny. Tonegawa otrzymał nagrodę za rozwiązanie problemu jak system immunologiczny zwalcza chorobę. Wykrył on w 1976 roku, pracując w Instytucie Immunologii w Bazylei, jak geny potrafią się zmieniać, adoptować, łączyć, a nawet znikać w celu wytworzenia miliardów antyciał, z których każde ma za zadanie zwalczać inną infekcję. Tonegawa udowodnił "w eleganckim i przekonującym eksperymencie, że geny wytwarzające antyciała znajdują się w stanie nieustannego reorganizowania. Ustalenia Tonegawy dały lekarzom zasadnicze narzędzie w poszukiwaniu środków zwalczania różnych chorób. Tegoroczny laureat Nagrody Nobla w dziedzinie medycyny od 1981 roku pracuje jako profesor biologii w Massachusetts Institute of Technology. Jest on siódmym Japonczykiem nagrodzonym Noblem i pierwszym w dziedzinie medycyny. Tegoroczna nagroda w medycynie wynosi 442 000 dolarów.

● **Związek Sowiecki ścigał satelitę na Ziemię z powodu małpy** Po dwóch tygodniach lotu naukowcy sowieccy zdecydowali się ścigać na Ziemię satelitę badawczego z dwiema małpami, szczurami, rybą, owadami i kwiatami. Eksperyment przerwano, gdyż jedna z małp uwolniła swoją rękę naciskając wszystkie możliwe guziki i dzwignie, co całkowicie uniemożliwiło realizację programu lotu.

● **Wznowienie walki miast w wojnie iracko-irańskiej** Rakietą irańską uderzyła w szkołę podstawową w stolicy Iraku Bagdadzie. Zginęło co najmniej 32 uczniów. Ponad 100 osób zostało rannych. Zniszczeniu uległ budynek szkolny oraz wiele okolicznych zabudowań. Irak zapowiedział odwet.

● **Stalin wymordował milion osób do końca lat 30-tych** W Moskwie, na organizowanych od pewnego czasu w ministerstwie spraw zagranicznych konferencjach prasowych dotyczących czarnych plam w sowieckiej historii, wystąpił ostatnio profesor J. Poliakow, dyrektor Zakładu Demografii w Instytucie Historii Sowieckiej Akademii Nauk. Powiedział on, że sądzi, iż w pierwszym okresie terroru stalinowskiego, do końca lat 30-tych zostało wymordowanych ponad 1 milion osób. Jednocześnie Poliakow wykił cyfrę 19 milionów osób wymordowanych w okresie władzy Stalina jako całkowicie wyssaną z palca. Zgodził się jednakże z tym, że w związku z zamknięciem archiwów wiarygodne cyfry trudno jest przedstawić. Historykowie czeka ogrom pracy, ale jest zielone światło, gdyż ostatnio udostępniono im 80% archiwów. Zdaniem Poliakowa czarne plamy w sowieckiej historii dotyczą wydarzeń i okresów o których nie wolno było mówić oraz ludzi, o których udawano się, że nie istnieli.

George Bush:

● **Wiceprezydent George Bush ogłosił oficjalnie, że staje do walki o prezydencką nominację z ramienia Partii Republikańskiej** Według sondazy opinii publicznej Bush ma dużą przewagę popularności nad pozostałymi kandydatami republikańskimi przywódcą Republikanów w Senacie R. Dole, reprezentantem J. Kempem, telewizyjnym ewangelistą P. Robertsonem, byłym gubernatorem stanu Delaware P. du Pontem oraz byłym Sekretarzem Stanu A. Haigiem.

● **Krwawe walki w Sri Lance** 6000 żołnierzy indyjskich w Sri Lance toczy zacięte walki z tamilskimi partyzantami w północnym mieście Jaffna oraz w pobliskich wioskach Churmakam i Urumpirai. W pierwszych dwóch dniach natarcia wojska indyjskie zginęło 163 partyzantów tamilskich. Po stronie indyjskiej zginęło 18 żołnierzy, a 79 zostało rannych. Partyzanci oskarżyli premiera Indii R. Gandhiego o stosowanie polityki ludobójstwa wobec ludności cywilnej znajdującej się w strefie wojennej w północnej Sri Lance. Zapowiedzieli walkę do ostatniego człowieka.

● **Demonstracja przed ambasadą kanadyjską w RPA** Kilkadziesiąt osób reprezentujących grupę "Victims Against Terrorism" wzięło udział w demonstracji przed ambasadą kanadyjską w Pretorii. Demonstranci protestowali przeciwko obecności Afrykańskiego Kongresu Narodowego na spotkaniu państw Wspólnoty Brytyjskiej w Vancouver. Grupa oskarżyła Kanadę o popieranie międzynarodowego terroryzmu. "Zapraszając Afrykański Kongres Narodowy - powiedziała Cindy Leontsinis, przywódca grupy - Kanada zachęca do terroryzmu. Premier Mulroney zaleca i wspiera terroryzm tutaj w Południowej Afryce". Afrykański Kongres Narodowy jest organizacją prosowiecką. Otrzymuje ona od Związku Sowieckiego główną pomoc materialną i militarną. AKN głosi ideę odebrania władzy białym przemocą, nie wykluczając terroryzmu.

● **Atak samolotów irańskich na grecki tankowiec** Samoloty irańskie ostrzelały w Zatoce Perskiej grecki tankowiec. Zginął 1 z członków załogi. W ciągu ostatnich kilku dni był to 9 atak samolotów irańskich na tankowiec wynajmowany przez Iran bądź handlujący z Iranem.

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ
JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

TEL. 743 - 5706 766 - 3774

ADRES POCZTOWY

51 a Thistle Down Blvd

REXDALE, ONT M9V 4A6

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$7 column inch ● Full page \$700 half page \$400

● Classified ads \$4 (up to 25 words) 5¢ each additional word

● Box \$1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skróto w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$25, roczna \$50

Reforma i barany

To już nie jest kwestia polityki. Polsce zagraza stado niekompetentnych baranów. Nawet jeśli "ekipa" rzeczywiście chce reformować, czego można się spodziewać po administratorach i rządach, którzy dopuszczają do tego, że mimo wielokrotnych, wielodniowych alarmów, w Łodzi wylatuje w powietrze dom, w którym przeciekał gaz? Do tego, że złe zaprojektowane samoloty od lat regularnie rozlatują się w powietrzu? Że kraj nawiedzają kolejne "klęski urodzaju", raz truskawek, innym razem jabłek.

Najprzemyślniejsi i najbardziej kompetentni ludzie są w podziemiu albo w jawnie działającej Solidarności i innych ugrupowaniach, jak Ruch Wolność i Pokój. Bez takich ludzi w kierownictwie Polska zamieni się w środkowoeuropejski Bangladesz.

A kiedy wkrótce przyjdą 50-procentowe podwyżki, w imię reformy przy zamrożeniu płac, będzie nad Wisłą mieszkanka wybuchowa. Niech Opatrzność ma ten kraj w opiece.

JACEK ADOLF

KANADA

NAKAZ PODJĘCIA PRACY DLA POCZTOWCOW?

Minister Pracy Pierre Cadieux przedstawił projekt ustawy strajkującym powrotu pracy strajkującym pocztowcom oraz podjęcie pertraktacji dyrekcyj pocztu i związkowi zawodowemu pocztowców. Ustawa ma być głosowana pod koniec tego tygodnia w parlamencie federalnym. Przewiduje ona surowe kary dla osób, które się jej nie podporządkują do 1000 dolarów grzywny dziennie dla pracowników do 50 tysięcy dolarów grzywny dziennie dla funkcjonariuszy związku oraz do 100 tysięcy dolarów grzywny dla całego związku. Dodatkowo funkcjonariusz związku nie podporządkowujący się ustawie może otrzymać zakaz funkcji związkowej przez 5 lat. Cadieux podkreślił, że rząd podjął kroki w celu zakończenia strajku pocztu ze względu na interes społeczeństwa oraz ze względu na możliwość pojawienia się przemocy w pikietach strajkowych. Tymczasem dyrekcja pocztu podała, że strajk pocztowców ma niewielkie znaczenie dla pracy pocztu, gdyż wcześniej podjęte kroki zabezpieczające dają obecnie dobre wyniki, m.in. zatrudnienie łamistrajków.

MNIEJ ZABOJSTW W KANADZIE

Kanadyjskie Centrum Statystyki Przestępczości (The Canadian Centre for Justice Statistics) podało, że ilość zabójstw - 569 - w roku ubiegłym w Kanadzie była o 19% niższa niż w roku 1985 i najniższa od roku 1973.

BĘDZIEMY BOGATSI?

Simon Reisman, główny negocjator z ramienia Kanady w sprawie wolnego handlu z USA oświadczył po podpisaniu układu, iż dzięki wolnemu handlowi ze Stanami Zjednoczonymi Kanada stanie się krajem bogatszym, mogącym sobie pozwolić na wyższe płace, szkodliwe programy społeczne i różnorodną działalność kulturalną. Zdaniem Reismana po całkowitym wejściu w życie wolnego handlu Kanadyjczycy będą zarabiali przeciętnie, licząc w płacach realnych, o 25% więcej niż obecnie.

7 OPINII O UKŁADZIE WOLNEGO HANDLU KANADY Z USA

"W istocie, prawie całkowicie, (wolny handel) należy do ustawodawstwa federalnego, wobec powyższego, patrząc od strony prawnego wdrożenia rzecz rozstrzygnie się w parlamencie federalnym".

Premier Brian Mulroney podkreślając, że nie prowincje decydują o układzie.

"Oddajemy zbyt wiele, tracimy aktywa, którymi dysponowaliśmy, mając nasz kraj, tracimy

zdolność do robienia rzeczy, jakie chcemy robić".

Premier Ontario David Peterson sprzeciwiając się układowi.

"Dzisiaj premier wystawił Kanadę na sprzedaż. Ten kraj stanie się satelitą Stanów Zjednoczonych".

Przywódca opozycji, liberał John Turner.

"Oto mamy człowieka, jest on premierem, który, nawet nie będąc o to proszony, na ochotnika uczynił z Kanady 51 stan Stanów Zjednoczonych".

Przywódca NDP, Ed Broadbent.

"Jestem gotów do walki - zarówno w Quebecu jak i poza nim - o ułatwienie przyjęcia (wolnego handlu)".

Premier Quebecu Robert Bourassa przyjął wolny handel z entuzjazmem.

"Nie mają oni ani zaufania do siebie, ani nie dysponują wizją Kanady umożliwiającą im patrzeć naprzód i przygotować się do następnego wieku".

Minister finansów Michael Wilson o kanadyjskich nacjonalistach i przywódcach związkowych sprzeciwiających się układowi.

"Pod tym względem (Turner) zaskodził sam sobie. Jestem rozczarowany, że zajął takie stanowisko. Sądzę, że spowoduje ono 'alszy podział partii'".

Były minister finansów w rządzie liberalnym Donald Macdonald o stanowisku Turnera w sprawie wolnego handlu.

KONIEC ERY HATFIELDA

W wyborach prowincjonalnych w Nowym Brunswiku Partia Liberalna odniosła totalne zwycięstwo, zdobywając wszystkie 58 miejsc w parlamencie. Jej przywódca Frank McKenna wkrótce zostanie zaprzysiężony na stanowisko premiera prowincji.

Partia Postępowo-Konserwatywna nie tylko przegrała - czego wszyscy się spodziewali - ale nie udało się jej utrzymać nawet 1 miejsca w parlamencie. 17-letnia era władzy Richarda Hatfielda zakończyła się więc katastrofalną porażką. Po raz drugi w historii Kanady w parlamencie nie będzie oficjalnej opozycji (po raz pierwszy w 1935 roku w parlamencie Wyspy Księcia Edwarda).

SPOTKANIE WSPOLNOTY BRYTYJSKIEJ W VANCOUVER

W Vancouver odbywa się 4-dniowe spotkanie państw należących do Wspólnoty Brytyjskiej.

Na spotkanie przybyła królowa Elżbieta II wraz z małżonkiem księciem Filipem. W pierwszym dniu konferencji premier Kanady B. Mulroney wezwał do wprowadzenia wspólnych sankcji przeciwko Południowej Afryce. Idei sankcji stanowczo sprzeciwiła się premier Wielkiej Brytanii M. Thatcher.

Czy jesteś już członkiem Credit Union św. Stanisława i św. Kazimierza instytucji, która służy Polonii od ponad 40 lat

Dysponujemy szeregiem usług, które mieszczą w sobie kompletny serwis bankowy,

- Personalne Konta Czekowe
- Konta Dzielne
- Krótkoterminowe Certyfikaty
- Fundusz Emerytalny
- Pożyczki Personalne
- Pożyczki Hipoteczne
- Ciągłe Kredyty
- Płacenie Świadczeń
- Skrytki Bankowe
- a także szereg innych

Pięć biur o dogodnej dla Polonii lokalizacji czeka na Ciebie. Dogodne godziny urzędowania. Ponad sto milionów wkładów.

Skorzystaj z dorobku Polonii. Zapisz się do

**Credit Union
św. Stanisława
i św. Kazimierza**

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO dla dorosłych

zorganizowany przez Katolicki Wydział Oświaty rozpoczął swój program przy Kościele św. Stanisława

• ADRES 17 Wolseley St (blisko Bathurst i Queen St W), dobry dojazd TTC

• GODZINY ZAJĘĆ codziennie od pon. do piątku, od 9-tej do 14.30

• KURS jest BEZPŁATNY

• Intensywny program zajęć, szeroki wybór materiałów szkoleniowych

• Rejestracja na miejscu lub telefonicznie 626-3694

Związek Artystów Polskich w Kanadzie

Przedstawia terminy wystaw

"Portret Polaków własny" -

31 października 1987

"Plakat Polski - Solidarny" -

13 listopada 1987

Do wzięcia udziału wszystkich zainteresowanych zapraszamy, wszelkie informacje pod tel

Waldemar 661-0677

Jerzy 244-8903

Max 769-0017

DR JERZY OCHOCIŃSKI

z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz
komplikacjach pourazowych

DR PAWEŁ OCHOCIŃSKI

uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich
w Toronto

2199 BLOOR ST. WEST

Telefon 762-4136

28 SEJM ZNP ODBYŁ SIĘ W BURLINGTON

FRANCISZEK TWAROG -
prezes

I wiceprezes -

Stanisław HALEK

II wiceprezes -

Szczepan NYTKO

III wiceprezes -

Jerzy KOŁODZIEJCZYK

Sekretarz Generalny -

LUCJAN PIEKARSKI

Skarbnik -

Aleksandra WROBEL

Na Sejmie oficjalnie ustalono, że "Głos Polski" przejmie Zarząd Główny Związku Narodowego Polskiego

Skład dykcji prasowej
"Głosu Polskiego"

Stanisław Halek - prezes

Franciszek Twarog - skarbnik

Skład

Wanda Kornatowska, Edward Apanaszewski, Jerzy Kołodziejczyk, Adam Brandt, Leszek Prusinski

W sobotę odbył się uroczysty bankiet, który zaszczycił Prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej inż. Stanisław Orłowski

DZIEKI

POMOCY
RODAKÓW

**DOROTKA
KANIEWSKA
PO OPERACJI**

W ubiegłym tygodniu rozpoczął się pierwszy etap operacji 7-letniej Dorotki Kaniewskiej, która straciła włosy w wyniku poparzenia. Zabieg powinien być kontynuowany. Operacja przeprowadzona była w The Hospital for Sick Children w Toronto, jej koszt wyniósł 12 tys. dolarów.

W odpowiedzi na apel pism polonijnych i parafii zebrano połowę tej sumy. Zbiórka ciągle trwa. Dar na ten cel można przekazywać na konto "Polish Canadian Sick Children F" nr 34709, założone w Credit Union na Roncesvalles. Z góry bardzo dziękujemy.

Na zdjęciu Dorotka przed operacją

REFORMY

Ciąg dalszy ze str. 1

gospodarki indywidualnej w systemie gospodarczym

Na posiedzeniu Sejmu zatwierdzono formalnie wniosek, aby przeprowadzić referendum w sprawie reformy gospodarczej. Miałoby się ono odbyć 29 listopada

Jak ocenić te zapowiedzi reform?

Czy rzeczywiście mamy do czynienia z zapowiedzianym przez Urbana "trzęsieniem ziemi"?

Zespół rozgłosni polskiej Radia Wolna Europa ze szczególną uwagą śledził wydarzenia ostatniego tygodnia w Polsce, korzystając z szerokiego wachlarza wszelkich dostępnych materiałów i źródeł. W niedzielę 11 października RWE nadała obszerną dyskusję na ten temat z udziałem wybitnych specjalistów, byli wśród nich m.in. Waldemar Kuczynski, Jakub Karpinski, Lechosław Gawlikowski i Stanisław Jałowiecki. Oto podsumowanie najważniejszych punktów tej dyskusji.

W wynikach posiedzenia Plenum KC i Sejmu z końca ubiegłego tygodnia uderza to, że wbrew zapowiedziom "40-stronicowego dokumentu" (tak prowizorycznie nazwali komentatorzy dokument kierownictwa PZPR udostępniony we fragmentach zachodnim dziennikarzom) mowa była tylko o reformach gospodarczych, zaś pominięto kwestie polityczne i społeczne.

Jak więc ocenić propozycje zmian w gospodarce? Były w dyskusji głosy dające ocenę korzystną. Kuczynski: "Jest to koncepcja całościowa, która, gdyby została konsekwentnie zrealizowana, byłaby niewątpliwie bardzo daleko idącym krokiem we właściwym kierunku".

Jakub Karpinski zwrócił uwagę, że jest to powrót do Manifestu PKWN czyli do początków tej władzy, która w opracowanym w Moskwie manifestie oświadczyła, że gospodarka w Polsce będzie trojsektorowa, teraz zapowiada się nawet czwarty sektor - komunalny, który w międzyczasie pracownicy likwidowano. "Widzę bardzo dobre perspektywy, są tu interesujące ślady i zamierzenia".

Jeden z dyskutantów podkreślił, że zachodzi wielkie podobieństwo między programem przedstawionym teraz przez władzę PRL a stanowiskiem NSZZ Solidarnosc, z kwietnia tego roku, w sprawie sytuacji i kierunków przebudowy polskiej gospodarki. "Tylko kilka punktów z tamtego właśnie programu - stworzenie gospodarki rzeczywiście wielosektorowej, wskrzeszenie autentycznej spółdzielczości, przywrócenie zasady, że do rozpoczęcia działalności gospodarczej wystarczy wpisanie do rejestru przedsiębiorstw, demonopolizacja gospodarki, indeksacja dochodów, postulat aby zmiany były skumulowane w krótkim czasie".

Program rządowy to więc prawie dosłownie powtórzenie tamtego programu Solidarności, ale tylko w sprawach gospodarczych.

Czy jednak w ogóle możliwe jest przeprowadzenie takiej reformy gospodarczej bez jednoczesnych, głębokich reform społecznych i politycznych? Większość specjalistów, biorących udział w dyskusji, była zdania, że nie jest to możliwe. Oto typowe głosy.

- "To jest całościowa koncepcja. Chodzi o to, gdzie ta całość ma granice. Na ile całość ekonomiczna może w ogóle w tym ustroju być wyodrębniona z

całości społecznej? Mnie się zdaje, że nie i że wielu ludziom w Polsce zdaje się, że nie, że bardzo trudno jest w takim ustroju, kierującym wszystkim, panującym nad wszystkim, wyodrębnić sprawy ekonomiczne od reszty życia społecznego".

- "W obecnej sytuacji w Polsce to wszystko powinno zostać podparte otwarciem społecznym. Tutaj się proponuje pewne rzeczy ciężkie i nieprzyjemne dla społeczeństwa - nie podkreślamy jeszcze tego cenowo-płacowego aspektu - to może być przyjęte, jeśli reformy będą całościowe w sensie ogarnięcia nie tylko całości gospodarczej, ale i społecznej".

- "W stanowisku Solidarności było powiedziane, że niemożliwe jest sztuczne rozdzielanie projektów gospodarczych od takich spraw, jak zniesienie w gospodarce nomenklatury, jak sprawa samorządów, sprawa demokratyzacji. Sztuczne rozdzielanie spraw gospodarki i polityki jest ryzykowne. Sprawy gospodarki i polityki są wzajemnie powiązane".

- "Czy program gospodarczy, który zaprezentował premier Messner, wystarczy czy nie? Dlaczego nie można wprowadzić tego programu gospodarczego bez dużej oferty pod adresem społeczeństwa? W przeszłości okazywało się, że władze co prawda miały dobre chęci, był opracowany nawet pewien program wyjściowy, ale poprzez to, że realizacją jego zajmowała się biurokracja partyjna i administracja państwowa, program był z czasem spływany, okrawany i nic z niego nie zostawało".

"Parę lat temu powstało poparcie dla reformy społecznej, powstała jakas siła, która była za reformą. Bez wprowadzenia elementu kontroli społecznej, czy zaczniemy od pluralizmu związkowego czy od tego, że będą w Polsce niezależne związki zawodowe, czy nie będzie w prasie żadnej cenzury na doniesienia gospodarcze - bez wprowadzenia wpływu społeczeństwa na decyzje gospodarcze, nawet ten dość radykalny projekt reformy, który został zaprezentowany w Sejmie, jest w szalonym niebezpieczeństwie".

Nie całkiem zgodził się z tym Waldemar Kuczynski. "Widzę dość daleko idącą autonomię aspektu ekonomicznego i politycznego. Wydaje się, że ta koncepcja gospodarcza jest próbą rozdzielania, w ramach tego ustroju, tego co gospodarcze od tego co polityczne. Tu jest cały szereg propozycji, które, jeśli byłyby zrealizowane, oznaczałyby dość daleko idące zmniejszenie kontroli państwa nad życiem gospodarczym".

"Mnie się podoba generalna koncepcja ekonomiczna. Wcale nie jestem przekonany, że do tego aby zrealizować tę koncepcję potrzebny jest tak wielki wybuch entuzjazmu społecznego".

Dlaczego więc, wbrew zapowiedzi "40-stronicowego dokumentu", władze nie podjęły sprawy reform politycznych i społecznych?

Dyskutujący wysunęli trzy możliwości.

1. Władza zorientowała się w ostatniej chwili, że skondensowanie propozycji zmian gospodarczych i politycznych mogłoby wywołać w społeczeństwie niedobre dla niej skutki psychologiczne. "Mogłoby pobudzić nastroje, które z punktu widzenia władzy są niezdrowe. Na przykład w kregach opozycyjnych, które mogłyby dojść do wniosku, że władza jest już w tak całkowitej rozpaczce i w ślepej uliczce, że być może jest to właśnie pora do radykalnych działań".

Jest więc prawdopodobne, że reforma polityczno-społeczna została po

prostu odłożona na trochę później, lecz nie przekreślona przez władzę.

2. Władza obawiała się reakcji konserwatywnej części aparatu partyjnego. "Ten pakiet mógł zostać rozdzielony w ostatniej chwili ze względu na obawy co do tego, czy część aparatu partyjnego, część konserwy partyjnej, przyjmie ten cały pakiet. To nie obawa przed reakcją opozycji czy społeczeństwa była główną dominantą, ale raczej obawa przed konserwą partyjną".

3. Władza prowadzi działania pozorowane.

Tak więc, niektórzy sądzą, że ciąg dalszy nastąpi, bo jest przecież oficjalna zapowiedź, że ma on mieć miejsce na następnym Plenum i na następnym posiedzeniu Sejmu. Lecz jest i inny punkt widzenia. Góra urodziła mysz, żadnych istotnych zmian nie będzie.

Czy można mieć zaufanie do tej władzy, która zapowiada przeprowadzenie reform?

Jakub Karpinski tego zaufania nie ma. "Niepokoi mnie, że to jest wciąż ta sama ekipa, która rządzi. Oni przeciwstawiali się wszystkim reformom przed grudniem, później robili reformy pozorowane, a teraz mówią - jesteśmy reformatorami. Jak można w to uwierzyć?".

"W tym co zostało powiedziane w ostatnich dniach uderzają mnie pozorne działania, których było już masę od grudnia 81 roku. Ta ekipa stale mówi, że jest ekipą reformatorską, ale jej działania sprowadzały się do tworzenia bytów ponad miarę, w postaci rad takich czy innych, konsultacyjnych, gospodarczych, drugiej izby Sejmu w postaci tej rady, której przewodniczył Mieczysław Rakowski, itd. itd."

"Mnie ten program też by się podobał może, gdyby to robił ktoś inny. I jako część bogatszego pakietu polityczno-gospodarczego, który by pozwalał uwierzyć, że zrozumieli konieczność reform i wobec tego do nich się zabierają. Tymczasem w tej formie, w jakiej to się stało w ciągu ostatniego tygodnia, nie daje się w to uwierzyć".

Inny głos. "Dlaczego władze mówią o tej reformie? Czy tylko dlatego, że w katastrofalnej sytuacji gospodarczej, która może jeszcze się pogorszyć, chodzi o to, by uzyskać jakąś aprobatę jak największej części społeczeństwa przez oderwanie jej od opozycji, wobec tego przez rozbięcie opozycji, przeciągnięcie na swoją stronę elementów bardziej umiarkowanych, a odciepienie od bardziej radykalnych, dawnych kierowników Solidarności? Wskazywałyby na to takie zagrania, jak oświadczenie Urbana o rzekomych przygotowaniach do działalności terrorystycznej przez część Solidarności. To jest interpretacja pesymistyczna, wskazująca, że ten reżim nigdy niczego się nie nauczy, nigdy nie można go zreformować".

- "Chciałbym przypomnieć dwie inicjatywy z lat 80-87, Fundację Rolniczą Episkopatu i Towarzystwo Przemysłowe, idące w kierunku rozbudowy sektora niepaństwowego i zaangażowania sił społecznych i inicjatywy społecznej w gospodarce, inicjatywy indywidualnej. Tak możliwość w Polsce istnieje. Projekt częściowy ostatecznie powstał, ale bardzo okaleczony i bardzo spóźniony. Towarzystwo Przemysłowe ostatecznie zarejestrowano, ale po wielu latach usiłowań i wbrew trudnościom i przeszkodom. To są sprawy dziane jak władza się zapatruje na rzeczywiste rozszerzenie inicjatywy w gospodarce".

"To są też sprawdziany, że po stronie społecznej wola tej inicjatywy istnieje

Tylko ona musi napotkać na inne stanowisko niż to, które było objawiane w latach 81-87".

I pytanie bardziej ogólne - czy komunizm da się uzdrowić?

Padają głosy i argumenty, że nie. "Pisała Jean Kirkpatrick, że systemy autorytarne mają tę dobrą stronę, że wracają później do demokracji, przykładem Hiszpania, także Grecja i Portugalia, natomiast nie było jeszcze wypadku, żeby system totalitarny sam się demokratyzował".

Jakub Karpinski ujął to tak. "Optymizm to miła rzecz i chciałoby się wierzyć w uzdrawianie się komunizmu. On jest na pewno czym innym niż był ileś tam lat temu. Komunizm się zmienia. Chodzi tylko o rozeznanie sił społecznych, które w komunizmie działają. Ja bym się upierał, że w tym ustroju działają dostatecznie silne czynniki przeciwdziałające zmianom demokratyzacyjnym, analogicznym do tych, jakie miały miejsce w Hiszpanii, Grecji czy innych krajach autorytarnych".

"W komunizmie zachodzi spojenie różnych czynników władzy, które nie były tak spójne w tych systemach autorytarnych. 13 grudnia dowodnie pokazał komukolwiek, kto wierzył w ewolucję systemu, istnienie sił, które przeciwdziałają takiej ewolucji, zbyt szybkiej według tych sił".

Ale jest też optymistyczna interpretacja ostatnich wydarzeń:

- Waldemar Kuczynski. "Jest zdecydowanie sprzyjająca atmosfera (stwarzają ją) zmiany, które nastąpiły w świecie Polski oficjalnej, pod wpływem burzliwego piętnastolecia. Powstało szerokie pole dla działalności niezależnej i legalnej. Ta sfera domaga się zagospodarowania i w niej są w tej chwili największe szanse".

- "Sam fakt przejścia niektórych postulatów gospodarczych Solidarności przez obecną ekipę i sam fakt, że władza została zmuszona do proponowania daleko idących zmian politycznych w tym dokumencie, jest wynikiem postaw społecznych w ciągu ubiegłych lat 10 czy 15, czy tylko 6 od czasu puczu grudniowego".

- Inny głos. "Czy jest interes, żeby się w tę imprezę zaangażować? Wydaje mi się, że jest, choćby interes dla dziesiątków tysięcy młodych ludzi w tym kraju. Jest interes, żeby domagali się konsekwentnego przyjęcia zasady, że wolno podjąć działalność gospodarczą bez zabiegania o zgodę, tylko przez proste zgłoszenie".

"Dla dziesiątków tysięcy młodych ludzi z głową do interesów jest to szansa na życie i szansa na wspaniałą przygodę. Jest to również szansa na bardzo realny wkład gospodarczy w rozwój kraju".

- "Może jesteśmy w pierwszych stadiach postkomunizmu i ten reżim jest przymuszony okolicznościami do zmian idących w tym samym kierunku, co zmiany w Hiszpanii w ostatnich latach życia Franco i zaraz po jego śmierci".

"Może ten proces się zaczął teraz i w ZSSR i może sama sytuacja, sam rozwój wydarzeń, samo dojrzewanie społeczeństwa zmuszają rząd taki czy inny, tę ekipę czy inną do zmian pozytywnych".

- "Wydaje się, że jesteśmy świadkami procesu otwartego gnicia systemu

Jego rozkład jest oczywisty nawet dla ekipy władzy. Dlatego dojrzewa w jej kręgach świadomość, że jakaś reforma ekonomiczna, zwiększająca efektywność gospodarkę, jest potrzebna.

Rola opozycji.

- "Jest kwestią autorytetu opozycji i jej umiejętności i możliwości przekonania społeczeństwa, że warto się w ten cały układ reform pakować. W tej chwili, kiedy opozycja jest tak liczna, władza dociera do społeczeństwa jakby przez opozycję, poprzez kształtowanie opinii publicznej przez opozycję. Czy te reformy są atrakcyjne dla opozycji na tyle, że zechce je w korzystnym świetle przedstawić społeczeństwu?"

Przeszkody i niebezpieczeństwa

Mówiono, że społeczeństwo jest zbyt zmęczone, zbyt zajęte swymi codziennymi problemami, by się w reformę angażować, a opozycja też jest już zbyt zmęczona.

Zwrócono też uwagę na niebezpieczeństwo związane z perspektywą podwyżek cen i zamrożenia płac. Już teraz w Polsce krąży pogłoska o 54-procentowej

podwyżce cen w przyszłym roku. Zasadę jednej z relacji zachodnich z 40-stronicowego dokumentu władz partyjnych mowa jest o tym, że ma być podwyżka cen od 20 do 50 procent i zamrożenie zarobków.

Nawet, gdyby władza w dobrej wierze zaczęła przeprowadzać daleko idącą reformę, jak się w takiej sytuacji zachowa społeczeństwo?

REFERENDUM

11 października, poniedziałek. Zapowiadana przez władze PRL reforma gospodarcza, łącznie z podwyżkami cen, ma być w dniu 29 listopada tematem ogólnopolskiego referendum. Decyzję w tej sprawie zatwierdził w sobotę 10 października Sejm PRL.

Szczegóły w sprawie proponowanych zmian w systemie administracji i zarządzania gospodarką przedstawił premier PRL Zbigniew Messner. Powiedział m.in., że konieczne byłoby wprowadzenie zmian w strukturze cen, co jest równoznaczne ze wzrostem cen szeregu artykułów i usług konsumpcyjnych.

Wicepremier Zdzisław Sadowski oświadczył na konferencji prasowej 10 października, że jeśli społeczeństwo nie opowie się za reformą w obecnie proponowanym wariantcie, rząd będzie miał w zanadrzu gorszą możliwość

SOLIDARNOŚĆ

Dokonczenie ze str. 1

campingową przyczepę samochodową, zawierającą sprzęt terrorystyczny i urządzenia poligraficzne. Według Urbana, miały tam być duże ilości amunicji gazowej, pistolety gazowe, pojemniki gazu, celowniki optyczne i pałki do pobawiania ludzi przytomności.

Urban rozwinął się obszernie, że jest to część akcji przerzucania do Polski sprzętu używanego do aktów terrorystycznych, w którą bezpośrednio lub pośrednio zamieszani są członkowie - jak powiedział - "kierowniczych struktur Solidarności". W kontekście tych insynuacji wymienił nazwiska przewodniczącego związku Lecha Wałęsy, członka działającej jawnie Tymczasowej Rady Solidarności Zbigniewa Bujaka i Konrada Bilńskiego, członka Regionalnej Komisji Wykonawczej Solidarności regionu Mazowsze.

Mówił też, nie wymieniając nazwisk, o tych przywódcach i doradcach Solidarności, którzy w dyplomatycznych salonach wyrzekają się przemocy, a faktycznie sprowadzają do Polski sprzęt przeznaczony do akcji terrorystycznej.

Nawiązując do tej napasliwej Urbana, Wałęsa powiedział, że oskarżanie związku o terroryzm może być próbą zastraszenia społeczeństwa przed kolejną, niezapowiedzianą podwyżką cen, albo też tworzeniem sobie alibi do wprowadzenia jakichś nadzwyczajnych zarządzeń pod pretekstem obrony kraju przed falą aktów terrorystycznych.

Wałęsa powiedział: "Nie dalimy się nigdy sprowokować w bardzo wielu trudnych sytuacjach. Nie damy im się sprowokować i teraz".

Rzecznik Solidarności Janusz Onyszkiewicz, pytany w tej samej sprawie przez zagranicznych dziennikarzy, kategorycznie zaprzeczył, by związek, który zawsze wyrzekał się i unikał stosowania przemocy, mógł mieć cokolwiek wspólnego z kontrabandą broni lub gazu. Powiedział, że byłoby to jaskrawo sprzeczne z całą filozofią NSZZ Solidarność.

Onyszkiewicz nie wykluczył jednak możliwości, że Służba Bezpieczeństwa istotnie znalazła jakieś materiały poligraficzne przeznaczone dla Solidarności, a następnie podrzuciła ten sprzęt terrorystyczny, o którym mówił Jerzy Urban.

Taki wniosek nasuwa się każdemu, kto pamięta pokazywane przez telewizję PRL, po wprowadzeniu stanu wojennego, filmy kręcone w opanowanych przez ZOMO siedzibach Solidarności, w których rzekomo znajdowano pistolety, granaty ręczne i inną broń.

Do tego rodzaju prymitywnych prowokacji należały też oficjalne i szeroko kolportowane po 13 grudnia 1981, mające wzbudzić powszechną grozę informacje, że Solidarność miała zamiar przeprowadzić krwawą łźnię wśród dyktatorów i aktywistów partyjnych, nie oszczędzając kobiet i dzieci. W wywiadzie ogłoszonym 8 stycznia 1982 w "Trybunie Ludu", jeden z ówczesnych przedstawicieli najwyższych sfer partyjnych Albin Siwak stwierdzał wręcz, że taką listę ofiar planowanej rzezi znaleziono w siedzibie Zarządu Regionu Mazowsze i że znajdowało się na niej i jego nazwisko.

Lista osób, przewidzianych do usmiercenia pojedynczo lub całymi rodzinami, stwierdził Siwak, jest zatrważająco długa. Dodajmy, że w okresie poprzedzającym 13 grudnia 1981 sowieckie radiostacje, nadające na Zachód na krótkich falach, wielokrotnie powtarzały informacje, że lista ludzi, przeznaczonych przez Solidarność do zamordowania, obejmuje kilkadziesiąt tysięcy nazwisk.

Warto też przypomnieć oficjalną wersję, według której w mieszkaniu ks. Jerzego Popiełuszki, znajdującego się pod stałą inwigilacją agentów Służby Bezpieczeństwa, a prawie rok przed zamordowaniem go przez oficerów MSW, znaleziono cały arsenał, były tam sfilmowane przez telewizję materiały wybuchowe, amunicja do pistoletów, detonatory i urządzenia elektryczne do powodowania wybuchów oraz granaty łźwiąjące.

Ostatnie "rewelacje" ministra Urbana mają niepokojący aspekt polityczny. Były niewątpliwie uzgodnione na najwyższym szczeblu aparatu władzy, a ich celem był przejrysty zdyskredytować Solidarność i jej przywódców przed Plenum KC i posiedzeniem Sejmu, na których partia miała przedstawić daleko idący program reform i - jak to powiedział Jaruzelski - "poszerzenia płaszczyzny porozumienia narodowego i gruntownych przeobrażeń, których nie można dokonać poza opinią społeczną".

Ostatnio w wywiadzie dla włoskiego tygodnika "Il Sabato" działacz katolicki i doradca Solidarności Tadeusz Mazowiecki mówił o warunkach niezbędnych, by Polska mogła wyjść z obecnego kryzysu i o szansach zdobycia przez władzę niezbędnego społecznego poparcia. Mazowiecki powiedział: "Powiedzieć, że Solidarność jest przeszkodą w porozumieniu narodowym to tyle co powiedzieć, że tego porozumienia być nie może. Przesz-

SZUKAMY SPONSORÓW

MECHANIK kierowca pojazdów samochodowych. Również malarz, tapieciarz oraz posiada znajomość prac budowlanych. Lat 26, żonaty (żona w Polsce), bez nałogów. Podejmie każdą pracę. Wszelkie koszty związane ze sponsorstwem zwróci w jak najkrótszym czasie. Adres: Baran Marek, Via San Gatte, Lozzaro 5, 81043 CAPUA(CE) ITALIA.

TRZYOSOBOWA rodzina z Polski - 29 lat inżynier, 24 lata studentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1,5-letni Aleksander - SZUKAJĄ SPONSORA w emigracji z RFN-u do Kanady. Piotr Łach, Ziegelbrennerstr. 10, 7000 Stuttgart 50, West Germany.

TEL. biuro 247-7884 dom 249-2958

DZIDKA SKRETKOWSKA

SERDECZNIE ZAPRASZA ZAINTERESOWANYCH WYNAJMEM, KUPNEM, SPRZEDAŻĄ NIERUCHOMOŚCI

Mam najaktualniejsze informacje z komputera bezpośrednie połączenie z Toronto Real Estate Board. Gwarantuję szybką, solidną, zyciową pomoc przy załatwianiu pożyczki, formalności prawnych. Jeśli myślisz o oszacowaniu swojego domu, proszę zadzwonić bez wahania! Dzikka zrobi to bezpłatnie, bez żadnego zobowiązania.

- KIPLING LAKESHORE: fantastyczny dom na start, 2 sypialnie, bungalow, nowe okna, kominek, wykonany pokój rekreacyjny, airconditioner, właściciel pozostawia łódkę, piec, pralkę, suszarkę. Cena \$167 500.
- MISSISSAUGA: wolno stojący dom, 3 sypialnie, z dużą kuchnią, wyjście z jadalni na ogród 30 x 150, wykonany pokój rekreacyjny z barem. Cena \$152 900.

kody nie mogą być jednostronnie ustawiane. Przypomnę, że za taką przeszkodą, przed 25 laty, władze uznawały kardynała Wyszyńskiego. Teraz oddają mu hold, jako wybitnemu przywódcy Kościoła i polskiemu mężowi stanu. Dzisiaj rzekomo

inne nazwisko jest przeszkodą w porozumieniu narodowym i inną instytucją. Ale problem nie tkwi ani w osobie Lecha Wałęsy ani w tym, czy Solidarność chce wszystko lub nie."

PRYMAS NA SYNODZIE

9 października, piątek, Watykan. Na światowym synodzie biskupów wystąpił dzisiejszy prymas Polski kardynał Józef Glemp. Zwrócił on uwagę na wielkie znaczenie laikatu w życiu Kościoła, szczególnie w chwilach dla Kościoła bardzo trudnych. Na ten sam temat mówił też na synodzie ukraiński kardynał Myrośław Iwan Lubaczewski.

Kardynał Glemp podkreślił, że duchowieństwo powinno liczyć się z opinią katolików świeckich i ze postępowaniem laikatu służy dobru Kościoła. Wymienił przy tym dwa przykłady, mówił o bronienu przez duchowieństwo istnienia Kościoła w Polsce w czasach rozbiorowych

oraz o charytatywnej akcji świeckich. W drugim przykładzie nawiązał do dokumentu, ogłoszonego w lipcu przez laikata, dotyczącego problemów życia duchowego i pracy Kościoła.

Prymas mówił też o potrzebie aktywnej postawy katolików w życiu publicznym.

Ukraiński kardynał Lubaczewski wypunktował rolę tych świeckich, którzy choć pozostają nieznanymi, byli najwierniejszymi członkami katolickiego Kościoła ukraińskiego. Za czasów carskich bronili oni swej wiary przeciwko wchłonięciu tego Kościoła przez cerkiew prawosławną.

PISZĄ O NAS

12 października, poniedziałek

NEW YORK TIMES

Cechą szczególną zaprezentowanej przez rząd PRL ekonomicznej mieszanki socjalistyczno-kapitalistycznej są zawarte w niej dość oczywiste sprzeczności. Z jednej bowiem strony przyznaje się, że zaplanowana fundamentalna zmiana systemu płac i cen musi spowodować znaczne podrośnięcie większości artykułów konsumpcyjnych, zarazem jednak władze zapewniają, że spadku stopy życiowej nie należy się obawiać.

Program rządowy przewiduje też takie rygorystyczne stosowanie zasady opłacalności przedsiębiorstw, że w praktyce musiałoby to oznaczać likwidację zakładów deficytowych, czyli możliwość nawet dość szeroko zakrojonego bezrobocia. Rząd PRL obiecuje jednak utrzymanie socjalistycznej gwarancji pełnego zatrudnienia.

Autorzy reformy zapowiadają także znaczne ułatwienie prywatnej działalności gospodarczej, nie wspominając jednak o liberalizacji rynku materiałowego, maszynowego i kapitałowego, którego rygorystyczne scentralizowanie stanowi dotychczas największą przeszkodę w rozwoju prywatnej inicjatywy.

Tak więc przedstawiony w Sejmie PRL program rządowy jest w dużej mierze deklaratywnym zestawem zasad i założeń, niewiele mówiącym o konkretnych możliwościach wprowadzenia go w życie. To, że program ma wydzwięk w znacznym stopniu symboliczny, zostało potwierdzone powoływaniem się rządu PRL na gorbaczowską "pierestrojkę" i "glasnost".

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

Nękany kryzysem gospodarczym, wyrażającym się 35 miliardami dolarów zagranicznego długu i kryzysem politycznym, utrzymującym się od chwili zdławienia niezależnego ruchu związkowego, gen. Jaruzelski kresli plany reform, wykraczające daleko poza najsmielsze z dotychczasowych projektów Gorbaczowa, a nawet dalej jeszcze sięgające reformy w innych krajach bloku.

O ile bowiem propozycje utworzenia zroznicowanego systemu bankowego czy znacznej nawet redukcji zasad centralnego planowania mają swoje analogie na Węgrzech czy w Chinach, o tyle projekty rozwijania całego ministerstwa, otwarcia rynku giełdowego i walnej ekspansji gospodarki, sięgają znacznie dalej.

Największe ryzyko dla rządu Jaruzelskiego stwarza, bez wątpienia, perspektywa spadku stopy życiowej. Wobec takiej perspektywy musi on zabiegać o szersze poparcie polityczne. Najwyraźniej temu ma służyć projekt referendum, zalegalizowanie klubów niezależnej myśli politycznej i liberalizacja wyborów do władz lokalnych.

Rzecz w tym, czy zabiegi te okażą się wystarczające. Jaruzelski wyklucza, w dalszym ciągu, jakkolwiek autentyczny pluralizm związkowy, nie mówiąc już o ponownym przyznaniu statusu prawnego Solidarności. Dlatego szanse realizacji jego ambitnych planów reform ocenia się w kręgach opozycji i wśród obserwatorów nader sceptycznie.

W niedzielne popołudnie wybrałem się na przechadzkę po mieście, w którym mieszkam Polskim mieście

Zawsze, przechodząc ulicami, odkrywam to miasto na nowo. A to jakas zabytkowa budowla, na którą wcześniej nie zwróciłem uwagi. A to jakis - nieznany mi wcześniej - piękny szczegół architektoniczny, to znowu wspaniała czynszowa kamienica z witrażami w drzwiach wejściowych. Niektóre domy pyszną się nowoczesną elewacją - najczęściej należą do lekarzy albo rzemieślników w zawodach piekarza, mechanika samochodowego, cukiernika czy też kaletnika. Przed niektórymi starymi willami stoją na strazy potężne gnomy patrząc w dal swoimi kamiennymi oczami.

W jednym miejscu zaskakuje mnie widok starego, drewnianego, krytego gontem domu jakby przeniesionego do miasta ze wsi. Niskie drzwi wejściowe z wysokim progiem, połączona z kutego przez kowala żelaza klamka. Na belce nad drzwiami wyryte litery K + M + B oznaczające imiona trzech mędrców (Kacpra, Melchiora i Baltazara), którzy jako jedni z pierwszych złożyli hołd nowo narodzonemu Chrystusowi w betlejemskiej stajence. Obok data - 1863. Data Powstania Styczniowego - tragicznego polskiego zrywu przeciwko moskiewskiemu satrapie. Dom zapewne ostał się dlatego, że wpisany został w rejestr zabytków i pieczołowicie konserwowany przetrwał ponad 120 lat.

Przechodząc wzdłuż cmentarnego muru dostrzegam za nim obelisk i rzędy odlanych z żelaza krzyży - tych, które przypominają rękojeści mieczy (to krzyże austro-węgierskich żołnierzy) i tych z podwojnymi ramionami, prawosławnych (to mogiły rosyjskich poległych). Na obelisku daty "1914 - 1918". I napis w języku niemieckim "Wyruszyliśmy by prowadzić spor (walczyć), a znaleźliśmy przyjaźń". Rosnąca w pobliżu brzoza pochyla się nad tymi grobami, jakby chciała je osłonić przed ulicznym zgiełkiem. Ta pamiątka po pierwszej wojnie światowej mogłaby wprawic w zadumę niejednego zwolennika użycia siły w imię bliżej nie sprecyzowanej idei. W tej potężnej batalii, która przewalała się na początku wieku także przez miasto nie zabrakło i Polaków. Zaborcy chętnie korzystali z tego mięsa armatniego ludząc naszych rodaków wizją - choćby ograniczonej - wolności. Wielu poległo w polskich mundurach legionów Piłsudskiego. Szczekociny, Krzywopłoty, Łowcowek i inne miejsca bitew przeszły do historii.

Na murze starej, czynszowej kamienicy, z której odpada tynk widzę resztki kolorowej reklamy, która wygląda jak fresk. Rozrozniam wyblakłe litery "Amado" - to chyba nazwa firmy - za-tarty rysunek płyty gramofonowej "file w Krak. Wilnie Lwów". Nieistniejące już wyblakłe adresy, których nie można odczytać, miasta, w których mieszkali, żyli i pracowali Polacy dopóki zawierucha II wojny światowej nie przekreśliła ich egzystencji lub zepchnęła na kraniec świata.

Co też mogło się stać z tymi, którzy prowadzili sprzedaż płyt i igieł gramofonowych w Wilnie lub Lwowie? Być może - zestrzeleni w głębi Sowieckowo Sojuza zginęli z głodu, zimna i chorób, być może jako "wrogowie komunizmu" zostali zakatowani podczas przesłuchań w kazamatach NKWD, a może udało im się z gen. Anderssem lub "berlingowcami" wyjść z owego przedsięwzięcia, gdzie nie było wprawdzie dantejskiego napisu "La sciate ogni speranza" (Porzucicie wszelką nadzieję), ale gdzie nadziei nie było.

Nad okienkami piwnicznymi jednej z większych, solidnych kamienic z granitowymi fundamentami widzę długą, czarną strzałkę i równiutkie litery "LSR". Luftschutzraum - schron przeciwlotniczy. Ordnung muss sein - Porządek musi być! To czasy okupacji Porządku, który kosztował życie 6 milionów Polaków rozstrzelanych, zamordowanych w katowniach gestapo, zamęczonych w obozach

Naprzeciwko - jak wyrzut sumienia i antynomia zarazem - na tynku wyblakły fantazyjny napis w języku hebrajskim. Ci, którzy tutaj mieszkali i - jak sądzę - prowadzili niewielki sklepik (wskazuje na to istniejąca kratownica na dawno nie otwieranych, nie używanych drzwiach) zostali z pewnością zamordowani przy likwidacji istniejącego nieopodal getta

Opowiadał mi jeden ze starszych mieszkańców miasta, że pewien Żyd, który rozosił mleko, przyszedł do niego jakos w następnym dniu po wysadzeniu w powietrze przez hitlerowców tamtejszej synagogi. Moj rozmowca chciał mu współczuć i mowi "Widzi pan, ci dranie zniszczyli wam świątynię". A na to mieszkaniowiec getta odrzekł "Panie Sawicki! Jesli Bog jest, to on ich na pewno za to pokarze, a jeśli nie ma Boga, to na co mu świątynia?". Kilka dni później wyznawca tej zaskakująco logicznej filozofii wywieziony został do obozu śmierci na Majdanku i słuch po nim zaginął. Niemiecka machina śmierci działała precyzyjnie. Jak precyzyjnie wykonano napis "LSR" vis a vis postrzępionego napisu hebrajskiego

zgromadzenia takiej sumy, by wyremontować należycie dom. Miary dopełniło wprowadzenie tzw. publicznej gospodarki lokalami. Od tej pory o tym, jakiego lokatora przyjąć, a jakiemu odmówić, nie decydował właściciel, lecz władza administracyjna. Tak jest do dzisiaj. Dlatego nikomu, kto ma pieniądze, nie przyjdzie nawet do głowy, by wybudować kamienicę czy blok mieszkalny, by żyć z czynszu. Byłoby to samobójstwo finansowe nie możliwe. Domek jednorodzinny - owszem, kamienicy dla zysku - nie wolno.

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych wzięło na swe barki państwo. Wiadomo - nawet z codziennej prasy, z publikowanych dokumentów partyjnych - że państwo nie poddało tym obowiązkom i długo jeszcze im nie sprosta. W moim mieście, na mieszkanie, czeka się przeciętnie 12 lat, a kolejka po przydział wydłuża się niezmierznie z roku na rok. Są miasta - te większe - gdzie i za 20 lat komputer (tak, tak - i tu nowoczesność zawitała!) może nie wskazać "wybranca losu".

Toteż gnieźdzą się całe rodziny w ciasnych mieszkaniach, na kupie, ze wspólną ubikacją na podpiętrze lub na zewnątrz budynku, bez centralnego ogrzewania (węgiel w piwnicy!), bez gazu, a czasem i wody, którą trzeba przynosić w wiadrze.

PAMIĘĆ MUROW

NADEŚLANE Z POLSKI ANONIMOWO

Idąc dalej wzdłuż ulicy natrafiam na dom trzypiętrowy o szarej elewacji dawno, albo nigdy nie malowanej. W tynku, od strony wschodniej, liczne ślady po pociskach i odłamkach rozchodzące się promieniste. To także ślady wojny. Miasto było zdobywane przez Rosjan ostrzeliwane od wschodu z broni maszynowej oraz przez artylerię, doznano znacznego uszczerbku. Takich domów jest w moim mieście sporo. Nowa władza postanowiła sobie - jako jeden z celów - zlikwidowanie własności prywatnej. Kamienicznicy - jako ludzie żyjący nie z pracy, ale z "wyzysku" najemców, "nieuzasadnionego społecznie kapitału" zostali obłożeni tak wysokimi podatkami, że wkrótce znaczna część mieszkańców uległa kompletnej dewastacji. Regulowana dekretemi maksymalna wysokość czynszu przekreśliła możliwość

by "władzę ludową", gdyby nie zwykłe fałszerstwa. Już dzisiaj w Polsce wystawiono sztukę z cyklu "Teatr faktu", która pokazywała, jak to Gomułka, Bierut i cała ich swata byli przerażeni wynikami referendum przed zbliżającymi się wyborami. Może za lat 20, może później albo i wcześniej dowiemy się o prawdziwym przebiegu referendum? Poki co - ktoś wydrapał obok ostrym narzędziem "100 x NIE".

Ten napis, niewielki napis, to wielki krzyk - protest. Przeciwko tym, co forsowali "3 x TAK" i przeciwko temu, co zrobili potem.

Dalej, na fasadzie powojennego już budynku odcinające się bielą na ciemnej od sadzy porowatej fasadzie, zdanie "Niech żyje Front Jedności Narodu!". Niestety, moi drodzy autorzy, wasze pobożne życzenie nie zostało spełnione. Front Jedności Narodu umarł bezpowrotnie i nie da się go już reanimować. Wprawdzie pojawiło się coś nowego, co nazywa się Patriotycznym Ruchem Odrodzenia Narodowego (PRON) i ma spełnić podobne zadania, ale to już nie to. Ludzie są inni, nie ci sami. Przede wszystkim przestali się bac. Dlatego uśmiechając się do skojarzeń, jakie wywołuje u nich sąsiadujący z tym napisem inny napis umieszczony niewprawną ręką dziecka "Pies Oli ma kota" - "zgłupiec, byc stukniętym" - "Pod psa Oli" można podciągnąć każdego, kogo się nie lubi.

Na przystanku autobusowym dość długo widnieje już wyznacznik "Kocham Związek Radziecki!". Jest to jeden z tych napisów, który wywołuje w Polsce śmiech. Wszyscy wiedzą, że to kpina, ale służbom porządkowym nie wypada napisu usuwać. Typowy szach.

Spod kiepskich farb produkowanych w kryzysie (brak komponentów dawniej kupowanych za dewizy, których teraz nie ma) wyzierają napisy lat osiemdziesiątych gorączkowo zamalowywane po wprowadzeniu stanu wojennego "TV i ze", "Prasa i TV kłamie", "Precz z PZPR", "Uwolnić KPN!", "PZPR = głód". Są i symbole - gwiazda - znak równości - swastyka oraz słowa symbole "Katyn", "Solidarność". Są też symbole, które pojawiły się po wprowadzeniu stanu wojennego, jak np. liczne kotwice symbolizujące nadzieję i walkę podziemną splecione z literą "P" - jak Polska i "S" - jak "Solidarność". Napisy stanu wojennego mają często charakter informacyjny lub wyrażający nadzieję "Solidarność zwycięży", "KPN walcz", "KOS", "Solidarność żyje". Są i słowa protestu "Precz z komuną!", "Partia to krwawość".

Niektórych napisów, pieczołowicie zamalowanych, wczesnym rankiem, zanim ludzie pojdą do pracy i przeczytają, nie można odczytać. Zwalając tych świeżych, zamalowywanych tą samą farbą, albo metodą łączenia kreskami brzegów liter. Ta metoda oszczędnościowa jest jednak o tyle nieskuteczna, że czytelnicy napisów domyślają się wówczas więcej, niż było rzeczywiście napisane. Niektóre napisy zmuszają do pomalowania całej elewacji. Zwalając te, które umieszczono na szczytowych ścianach dużych budynków opuszczając się z dachu na linie. Wymaga to postawienia rusztowania i odświeżenia całego budynku. Taki napis tkwi niekiedy i po dniach.

Zdumiewające, w jaki sposób władze bronią się przed owymi napisami. Oraz tam, gdzie znajdują się szczególnie ekspozycyjne miejsca, malowane są napisy o treści sportowej. Niekiedy wulgarnie, jak np. "Wisła psy", "Cracovia dziady". Napisów tych w każdym razie nikt nie usuwa, co budzi zastanowienie. Może jest to sposób na epatowanie cudzoziemców nie znających naszego języka, że jednak u nas wolno pisać na murach?

Konczyłem swój spacer w zadumie. Ile jeszcze napisów, o jakiej treści, przyczyną murów polskich miast? Kiedy ludzie o przeciwnych poglądach będą mogli je wyrazić na łamach prasy, w telewizji, książce?

Na murze, tuż nad chodnikiem wyblakły napis krzyczy "Wszyscy do urn wyborczych!" - to lata pięćdziesiąte. Tzw. "wybory". Jeśli ktoś nie posłuchał nakazu zawartego w hasle - UB zaraz się nim zajęło. Pamiętam sam jak znajomi Świadkowie Jehowy, kierując się nakazami swojej wiary, nie zastosowali się do polecenia udziału w wyborach nowej władzy. Zostali natychmiast aresztowani i mimo, że czasy się później zmieniły - nigdy już "zaufania władzy" nie odzyskali. Jak w dowcipie o człowieku "zamieszonym w kradzież roweru", który lata całe nie awansował bo był "zamieszany". Kiedy jednak znalazł się jakiś "jeden sprawiedliwy" i zaoponował "Zaraz, zaraz! Sprawdzmy, porozmawiajmy z nim, zanim podejmiemy decyzję!" - wówczas okazało się, że owy delikwent był zamieszany w kradzież roweru w ten sposób, że ukradł mu rower.

Na tej samej budowli, pod oknami, inny - jeszcze bardziej zniszczony - napis. Właściwie to już nie napis, a jego cień, który pozostał po splukanej przez deszczowe farby "3 x TAK". To lata czterdzieste - tzw. "referendum". Przeprowadzone w atmosferze szalejącego terroru UB i doradców z NKWD i tak rozłożyło-

Jednego popołudnia, w koncu kwietnia ubiegłego roku, przyrządy pomiarowe w Instytucie Badan Nuklearnych w Swierku, na południu od Warszawy zarejestrowały w powietrzu bardzo wysoki poziom radioaktywnego jodu, cezu i strontu. Przekonani, że źródłem radioaktywności jest sam Instytut, naukowcy spędzili całą noc i część następnego dnia - poniedziałku - starając się odnaleźć powód przecieku.

W ten sam poniedziałek, około godziny trzeciej po południu - kiedy poziom radioaktywności setki razy przekroczył dopuszczalny poziom (limit dopuszczający określony poziom radioaktywności jako bezpieczny dla życia i zdrowia ludzkiego) - zaczęło być oczywiste, że to nie Instytut należy w tej kwestii winić.

Zaprzestano więc w tym kierunku badań. Co lub kto zas ponosi za to winę - pozostawało tajemnicą i wszystkie nadzieje na jej rozwiązanie porzucono już we wtorkowy poranek, kiedy linia telefoniczna Instytutu została odcięta. W słuchawkach telefonicznych dzwiała głucha cisza.

Informacje na temat źródła radioaktywności ogłoszono we wtorek, poznym popołudniem. W tym samym momencie - co wydaje się być nie bez znaczenia - przywrócono także Instytutowi łączność telefoniczną ze światem zewnętrznym.

Audycja polskiego radia poinformowała społeczeństwo o wypadku nuklearnym, który wydarzył się w Czarnobylu, na Ukrainie 26-go kwietnia, na dzień przed wykryciem przez urządzenia pomiarowe w Swierku wysokiego poziomu radioaktywności. Informacja o wypadku rozniosła się po Polsce błyskawicznie. Stacje monitorujące poziom radioaktywności usytuowane w Poznaniu i w Mikołajkach zanotowały poziom skażenia setki razy wyższy od dopuszczalnego. Na szczęście dla Polaków wiatry wiały w tych dniach konsekwentnie w kierunku zachodnim, zaś jod 131 - element, którego w radioaktywnym opadzie najwięcej - ma krótki okres połowicznego rozpadu, bo tylko 8 dni. Już w sobotę radioaktywność atmosferyczna spadła w całym kraju do dopuszczalnego poziomu. W rok później - zgodnie z komunikatami polskich, rządowych laboratoriów - radioaktywność w mięsie, mleku, rybach i wodzie - powróciła do normalnego poziomu.

Do dzisiaj jednak niezależni naukowcy donoszą o wykryciu radioaktywnych cząsteczek w glebie, które to elementy mieszają się z atmosferą przy każdej orce.

Pomimo jednak sprzyjających wiatrów i zapewnien rządowych - żaden inny kraj na świecie poza Związkiem Sowieckim nie uciepiał na skutek katastrofy w Czarnobylu tak dotkliwie jak Polska. Wielu Polaków zadaje sobie teraz pytania na temat ich własnego programu nuklearnego. W czerwcu ubiegłego roku dwa tysiące demonstrantów protestowało przeciwko rządowym planom wybudowania w Polsce elektrowni atomowej, która oczywiście zaprojektowana była na wzór elektrowni sowieckich, a termin oddania jej do użytku ustalony na rok 1991.

Prawdopodobieństwo jednak, aby tego rodzaju wysiłki ze strony społeczeństwa mogły zmienić kurs polityki rządowej - wydaje się być niewielkie, szczególnie jeśli się spojrzy na ten problem przez pryzmat dotychczasowych posunięć rządowych, które doprowadziły do polskiej chronicznej katastrofy ekologicznej.

Reperkusje, jakie miał dla Polski wypadek w Czarnobylu były tylko ostatnim ogniwem w łańcuchu niepowodzeń, jakie dotyczą Polskę i sprawiają, że problem dewastacji środowiska naturalnego stał się niejako dodatkiem i towarzyszem polskiego życia codziennego.

Zgodnie z raportami rządowymi (z których bardzo wiele nie dociera nigdy do szerokich kręgów społecznych) - powietrze, woda i warstwy gruntowe są tak zanieczyszczone, że poziom ich skażenia

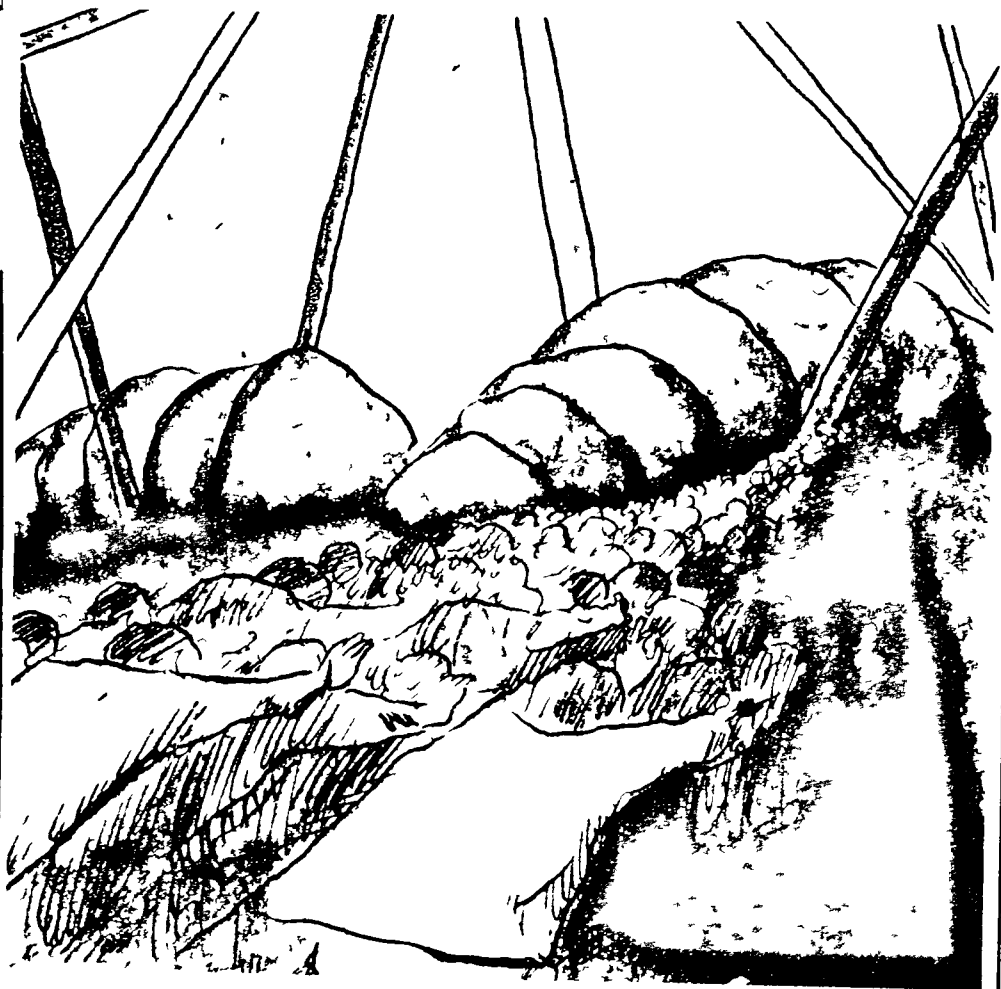
O polskiej katastrofie ekologicznej

stawia jedną trzecią ludności w Polsce w stanie poważnego zagrożenia zdrowia i życia. Jedną trzecią stanowi około 13 milionów mieszkańców tego kraju, u których rozwinąć się może rak, choroby układu oddechowego i inne choroby bezpośrednio spowodowane zatruciem środowiskowym. W większości dużych miast Polski poziom zanieczyszczenia atmosfery jest 50 razy wyższy od ustalonych limitów bezpieczeństwa. Jakość wody spada tak gwałtownie, że w ciągu kilku lat wszystkie polskie akweny wodne rzeki, jeziora i źródła mogą się w ogóle nie nadawać do użytku, nawet przemysłowego. Już w tej chwili jedna czwarta gruntów jest tak zanieczyszczona, że nie nadaje się do uprawy.

Zaden rząd na świecie, nawet totalitarny nie jest w stanie ukryć przed swoim społeczeństwem takiego stanu rzeczy. Problem dewastacji środowiska naturalnego obejmuje swym zasięgiem znacznie więcej aspektów niż tylko zagrożenie życia ludzkiego przez konkretną hutę aluminium, koszty skonstruowania tak potrzebnych zakładów oczyszczania ścieków czy nawet ryzyko przeciwstawienia się oficjalnej polityce rządowej. W grę bowiem wchodzi kraj sam w sobie - jego woda, powietrze i ziemia.

Współczesna Polska i kryzys ekologiczny, z którego powodu kraj ten dzisiaj cierpi - czerpią swe źródła z okresu po II wojnie światowej, która była największą chyba katastrofą w skomplikowanej i trudnej historii tego kraju. Ofiarą wojny padło około 6 milionów ludzkich istnień, prawie jedna czwarta całej populacji. Pozostała wojenna zniszczyła w sposób nieopisany większość miast tego kraju. To, co było najbardziej potrzebne we wczesnych latach powojennych - to narodowy program odbudowy. Jeżeli ktokolwiek w ówczesnych czasach miał wątpliwości co do kierunku, w jakim ta odbudowa miałaby postępować - znikły one w momencie, kiedy w połowie lat 40-tych władzę i kontrolę nad państwem przejęła partia komunistyczna. I tak w ciągu następnych czterech dekad szefowie rządu pchali kraj w kierunku nieubłaganego rozwoju - "zaprojektowanego" według socjalistycznego planu, jaki obowiązywał w Związku Sowieckim.

Powojenna odbudowa objęła przede wszystkim i prawie wyłącznie przemysł ciężki. Rząd zainwestował ogromne sumy w budowę stoczni, kopalni, hut, cementowni, zakładów chemicznych - niemal całkowicie ignorując przemysł lekki i linię produkującą artykuły dla potrzeb konsumenta - czyli tę gałąź przemysłu, która była osłą powojennej ekonomii krajów zachodnich. Zdecydowana większość nowych zakładów produkcyjnych usytuowana została w południowej części kraju - ze szczególną ich centralizacją na Górnym Śląsku, w województwie katowickim, nieopodal granicy z Czechosłowacją. Zajmując zaledwie 3% ogólnej powierzchni Polski - Katowice wytwarzają w chwili obecnej 31% ogólnej polskiej produkcji koks, 32% mocy elektrycznej kraju, 52% stali i 98% węgla. Poza Śląskiem narodowy plan ekonomiczny skupił swoją uwagę na części Polski północnej, rozciągającej się wzdłuż wybrzeży Bałtyku, a dokładniej - na mieście - porcie Gdansk i jego najbliższych okolicach. Rafinerie ropy, petrochemie i ogromne stocznie pokryły wkrótce całą zachodnią część wybrzeży Zatoki Gdanskiej, w której ujście ma główna rzeka polska - Wisła. Plan ow

Ciemności o południu

JEAN PIERRE LASOTA

przewidział także budowę Huty im. Lenina na przedmieściach niemal Krakowa.

W latach 70-tych, kiedy Polska znajdowała się pod przywództwem Edwarda Gierka - na ówczesne czasy I sekretarza partii komunistycznej - proces industrializacji kraju osiągnął gigantyczne wręcz proporcje, tworząc jednocześnie zadłużenie tego kraju, opiewające na sumę około 30 miliardów dolarów. Przemysł ciężki w dalszym ciągu pochłaniał dużą część inwestycji, podczas gdy potrzeby społeczne i cały proces "osładzania" efektów tak przyspieszonego rozwoju przemysłowego - pozostawał w dalszym ciągu kompletnie niemal ignorowany. Na ządanie Związku Sowieckiego Polska stała się głównym producentem broni, wykorzystując wszystkie możliwości, na co kraj ten sobie w gruncie rzeczy nie mógł pozwolić. To sowiecka inicjatywa sprawiła także, że Polska importować zaczęła na ogromną skalę przestarzałą radziecką technologię (Cały park maszynowy - produkcji sowieckiej, w który wyposażona została huta Katowice wytwarzała stal o tak niskiej jakości, że nie nadawała się ona do tego, aby ją eksportować). W efekcie ostatecznym erę Gierka można było jednak scharakteryzować pewnym, skromnym rozwojem przemysłu lekkiego, wytwarzającego podstawowe dobra materialne w rodzaju radioodbiorników, telewizorów, itd. Najbardziej zauważalną oznaką nowej polityki była zwiększająca się na ulicach liczba prywatnych samochodów.

I chociaż konsekwencje dysproporcji przemysłowych w Polsce, polegające na przeniesieniu środka ciężkości na przemysł ciężki i kompletnym niemal uzależnieniu się od Związku Sowieckiego, a także ciągły brak części zamiennych, kłopoty z eksportem wytworzonych dóbr, wyczerpanie wszelkich źródeł finansowych i braki inwestycyjne - doprowadziły ekonomię tego kraju do stanu zupełnej stagnacji lat 80-tych - Polska w dalszym ciągu plasuje się na jedenastym miejscu wśród najbardziej uprzemysłowionych krajów świata. Ten niekontrolowany rozwój stał się jednak rodzajem wojny samej w sobie, której ofiarą padło środowisko naturalne tego kraju.

Najbardziej jawną konsekwencją ekologiczną polskiego okresu industrializacji jest ciągły i stały spadek poziomu jakościowego wody. Według Głównego Urzędu Statystycznego - rządowej agencji zajmującej się prowadzeniem badań statystycznych dotyczących wszystkich aspektów i przejawów polskiego życia społecznego - obszary wodne tego kraju podzielono na cztery kategorie klas I - woda nadająca się dla ludzi, klasa II - woda odpowiednia po temu, aby rozwijało się w niej życie zwierzęce, a także nadająca się do picia dla zwierząt, klasa III - woda nadająca się wyłącznie do użytku przemysłowego ochładzania, przemysłowania, odprowadzania ścieków i klasa IV - woda nie nadająca się nawet do użytku przemysłowego, bowiem powoduje korozję urządzeń mechanicznych. Bardzo wiele dużych polskich rzek zalicza się do III i IV kategorii. Warta na wielu swych odcinkach jest zupełnie wyjątkowa biologicznie, podobnie jak wszystkie rzeki i rzeczki w uprzemysłowionym regionie katowickim. Nigdzie jednak zniszczenie nie jest tak dramatyczne jak w przypadku Wisły () 60% wielkich rzek polskich kwalifikuje się do kategorii IV, innymi słowy - są to po prostu ścieki. Pozostałe zaś 40% - nadaje się wyłącznie do użytku przemysłowego. Los zupełnie już zatrutej Wisły jest dla innych polskich rzek ponurą przepowiednią - wszystkie je już wkrótce czeka ten sam los.

CD

Na podstawie "The Sciences" -
lipiec/sierpień 1987
Tłum i opr. K K M K

NOTA O AUTORZE

Jean Pierre Lasota jest astrofizykiem, szefem grupy badawczej Paris Observatory w Meudon, Francja. Od 1985 r. jest on zachodnim reprezentantem Education, Culture, and Academic Research, lub inaczej OKN - komorki zrzeszającej niezależne ugrupowania w Polsce. Esej, który ukazał się w "The Sciences" pisał Lasota przy współpracy Edwina Dobb'a - jednego z redaktorów magazynu.

PRYWACIARZE...

U podstaw zasad socjalizmu tkwi uspołecznienie własności. Za normalną uważało się przez długie lata własność państwową lub spółdzielczą. Własność prywatna była podejrzana, przedstawicieli tego sektora określało się nieco pogardliwym mianem **PRYWACIARZE**.

W Polsce prywaciarze przechodzili różne koleje losu. W pierwszych latach pięćdziesiątych wyrządzono wielkie szkody gospodarce likwidując przeróżne drobne cegielnie, piekarnie, młyny, kaszarnie, masarnie i dziesiątki innych małych zakładów. Nie chciano zrozumieć, że nie ma sensu upanostwiać małych cegielni czy piekarni. Prowadzenie takich liliputów przez państwo było po prostu nieekonomiczne, przynosiło straty - rezultat był oczywisty: te małe firmy w ogóle przestały istnieć. Nastąpiła moda na fabryki-giganty. Zaczęto stawiać wielkie przetwornice owocowe, rzeźnie, piekarnie. Szczyciono się, iż w Polsce jest największa (rozmiarami) w Europie wytwórnia makaronu.

Na szczęście sektor nie uspołeczniony nie zaniknął zupełnie. Po 1957 rozwijał się dość energicznie, następowała odbudowa drobnych firm produkcyjnych, rolniczych, przetwórczych, transportowych i handlowych. Największym sojusznikiem drobnego przemysłu był rachunek ekonomiczny.

Weźmy restaurację pod uspołecznionym szyldem. Jej finanse zjada biurokracja. Szef na posadzie - nie właściciel! - pracuje swoje urzędowe 8-9 godzin, biorąc dość skromną pensję. Nie jest de facto zainteresowany jakością potraw, ciekawą aranżacją lokalu, wydłużeniem godzin pracy. Surowce bierze z hurtowni, a więc wymęczone - np. jarzyny czy tłuszcze (jeleczające), byle jakie pieczywo itd. Bierze co dają - z reguły hurtownia ma ograniczony wybór. I taki szef restauracji na pensyjce nie pofatyguje się obok na targ warzyw, by przygotować coś znakomitego dla konsumentów.

W restauracji pracuje biuro - specjalna ekonomistka robi kalkulacje potraw prawie codziennie. Np. rumsztyk z określoną (wagowo) porcją ziemniaków i fasolki kosztuje 320 złotych. I basta - nie ma elastyczności. Mojej żonie przydarzyła się irracjonalna przygoda w restauracji "Odra" w centrum stolicy, na rogu Marszałkowskiej i Hożej. Oto nie lubi fasolki szparagowej, więc chciała do rumsztyka ogorka. Kelner odmówił, tłumacząc, że to danie skalkulowane zostało z fasolką i zmienić nie można. Czysty absurd!

Kelnerzy na pensyjkach nie są zainteresowani wysoką kulturą obsługi - burczą na klientów, kaza im długo wyczekiwać. Personel zwalnia się przy byle pretekście (lekkie katareki) i tak mają pensję na 1-szego. A więc cała praca - przy nadmiernym zatrudnieniu - wykonywana jest jak panszczyzna. Zawsze wszelkie napiwki personelu bierze do własnej kieszeni. No i nic dziwnego, że większość uspołecznionych restauracji jest nierentownych. Podobnie jest w usługach, handlu.

Jakże inny obraz przedstawia prywatna restauracyjka, kawiarenka czy barek. Właściciele ruszają się i głowkują, jak dogodzić konsumentowi i jak go zdobyć. Od kilkunastu lat postuluję, aby większość zakładów gastronomicznych oddać w ręce prywatne lub agencyjne - na łamach zlikwidowanej "Kultury", "Życia Gospodarczego", a obecnie w Tygodniku Każdego Konsumenta "VETO", którego jestem założycielem i redaktorem naczelnym.

Równie blado wyglądają sklepy spółdzielczości ogrodniczej (dystrybucyjno-biurokratyczny moloch) w konfrontacji z prywatnymi sklepikami z zielenią i nabiałem. Ogrodników i sklepikarzy warzywno-owocowych przez 35 lat nazywano pogardliwie "badylarzami". A jednocześnie zazdrościono im zarobków wysokich - tak, jest paradoksem, że właściciel małej budki warzywnej zarabia w Polsce więcej niż redaktor i profesor uniwersytetu, zaś ogrodnik więcej niż minister lub górnik.

W ostatnich 15 latach nastąpił zwrot ku prywatnej inicjatywie, zwłaszcza w okresie ubiegłych 4 lat, gdy zaczęto wdrażać w Polsce reformę gospodarczą. Najpierw stwierdzono, że około 50 000 małych sklepów (2-3 osobowych) jest nierentownych i do ich działalności trzeba dopłacać. Powstała instytucja agentów, którzy otrzymywali cały sklepik od centrali "Społem" czy handlu państwowego niejako w dzierżawę i zobowiązali się ryczałtowo wpłacać miesięcznie po 10-20 tys. złotych. Zdrowy rozsądek zamienił (jednym zarządzeniem) deficyt (setek milionów) w zysk.

Ajencje wkroczyły też do gastronomii, a nawet bufetów pracowniczych w fabrykach i urzędach. Jest też trochę agentów w usługach. Ich rozwój hamowany jest jednak nadmiernymi kontrolami (i - co drobiazgowo - oraz utrudnieniami natury biurokratyczno-sprawozdawczej). Agentów można traktować jako pół-prywaciarzy.

Przez cały czas istnienia Polski Ludowej funkcjonuje rzemiosło. W ostatnim okresie dynamicznie się rozwija - liczba zakładów dochodzi już do pół miliona. Trzeba jednak powiedzieć, iż jest to rzemiosło bardzo rachityczne - firma zatrudnia średnio po 1-2 osoby. Naturalną dynamikę rozwojową ograniczają dziesiątki różnych przepisów, zwłaszcza ustalenia podatku progresywnego. Ten ostatni powoduje tzw. pułap obrotu lub dochodu, powyżej którego nie opłaca się funkcjonować. W niektórych branżach nie kalkuluje się już obrotu powyżej 50 milionów, w innych pułap ten wynosi tylko 10-8 milionów.

Uspołecznienie usług uważałem - też już od wielu lat - za kryminogenne i rozwijające postawy niemoralne. Oto kierownik uspołecznionego punktu usługowego wysyła hydraulika do klienta, zgłaszającego uszczelnienie kranu. A tymczasem klient ten zgłasza inne obstalunki, dużo kosztowniejsze. Za te ostatnie płaci np. 3000 zł, zaś do oficjalnego rachunku wpisuje 200 zł za ową kran. Demoralizują te sytuacje i majstra i klienta. A później wychodzi na dodatek, iż firma usługowa jest nierentowna. Podobnie jest z usługami budowlanymi (!), stolarskimi, elektrycznymi, itd. A przecież jeśli firma będzie prywatna - majster dogada się z klientem normalnie, nie będzie oszustwa, zwanego w Polsce zdrobniale "fuchą".

Coraz częściej zwycięża w Polsce pogląd, że nie ma potrzeby, aby socjalistyczne państwo kontrolowało (drobiazgowo) handel pietruszką i jabłkami, usług napelniania zapalniczek, malowania mieszkań, reperowania samochodów itd. itd. I jest to bardzo pocieszające.

W ostatnich 3-4 latach zaczęły rozwijać się tzw. spółki - produkcyjne, handlowe, usługowe. Udziałowcami spółek mogą być albo osoby prywatne (wyłącznie), albo osoby prywatne i spółdzielnie, przedsiębiorstwa, instytucje. Udziałowcy dzielą się kosztami i zyskami. Spółki takie podejmują się większych przedsięwzięć niż tradycyjni rzemieślnicy. Rosną jak grzyby po deszczu!

Nieco wcześniej przed spółkami, zaczęły powstawać przedsiębiorstwa państwowe. Jest ich już teraz wiele setek. Cudzoziemiec polskiego pochodzenia może prowadzić w Polsce swój prywatny biznes, produkować poszukiwane wyroby, handlować z zagranicą. Właścicielem przedsiębiorstwa mogą być mieszkańcy Francji czy RFN lub innego europejskiego kraju, ale też mile są widziani biznesmeni zza oceanu, np. z Kanady.

II etap reformy gospodarczej, wdrażany w 1987, stawia jeszcze silniej na efekty ekonomiczne działalności gospodarczej. Przywrocona została konkurencja. Warunki te stwarzają szansę dla firm drobnych, z natury elastycznych i nie wymagających angażowania dużych kapitałów.

Andrzej
NAŁĘCZ-JAWECKI

GDZIE SIĘ ECHO ROZERWAŁO TROSZECZKĘ I UBRAĆ SIĘ CHCIAŁO

Na zdjęciu u góry: Grazyna Bulicka, właścicielka Avi Boutique, przy 1556 A Bloor St. W.

W Avi Boutique ubiera się również Małgorzata Jedlewska, redaktorka audycji radia Kalejdoskop.

Jedna z naszych polskich modelek w wieczorowej dzinsowej kreacji.

Po prawej - pokaz mody kolekcji Grazyny. Tuz za nią jedna z naszych "Pięknych Polek" Małgorzata prezentuje suknię wieczorową.

AVI BOUTIQUE

Tekst i zdjęcia
FOTO STUDIO BARBARA

Lato, lato i po lecie. Ostry wiaterek ocknął nas z leniwej letniej mody. Koniec z bawełną i krótkimi spodenkami.

Paryż i Londyn straszą tęgą zimą. Koniec luznych tali i litych T. Dopasowane w pasie i rozkloszowane na dole futra i płaszcze. Do tego czapy w stylu syberyjskiej. A co pod płaszcze? Odchudzać się czy przeczekać? A nuż "faldy" i plisy zatuszują rysy. Oj, chyba nie - "brokaty, cekiny, Mini i długie suknie. Po poradę w dziedzinie mody warto udać się do bardziej wtajemniczonych. Nie przypadkowo odwiedzamy "Avi Boutique". Właścicielką jest Polka Grazyna Bulicka. Aktorka, projektantka i wykonawczyni niepowtarzalnych kolekcji. Swoje bogate doświadczenie projektanckie zdobyła w Montrealu, prowadząc kółka "Boutique'ów". Pięć lat temu przywiozła do Toronto francuski styl i ogromny zapal organizacyjny. Pamiętacie ja państwo

zapewne z programu "Going Places" jako wręczającą nagrodę.

Była właścicielką sprzed 3 lat 2 sklepów "Dezaree" na Cumberland Bay & Bloor sprzed roku boutique "Grace Fashion Center". W samym Toronto zorganizowała już 10 pokazów mody. Na ostatnim, który odbył się tydzień temu, byłam osobiscie. Właśnie ona dała szansę naszym "Pięknym Polkom", które pierwszy raz zadebiutowały jako modelki. Pokaz mody zdobył zasłużony aplauz przybyłej publiczności. Była to dla każdego fantastyczna prezentacja przy dobrej muzyce. Proszę nie rozpaczac drodzy Czytelnicy, że Was tam nie było. To dopiero początek. W przygotowaniu są nowe pokazy i nowe kreacje. Butic Avi zgłosił się jako pierwszy. Z pewnością inni producenci odzieży i właściciele sklepów zechcą skorzystać z usług polskiej agencji modelek.

Drogi Panie! Polecam "Avi Boutique". Nowe europejskie kreacje już płyną do Montrealu a stamtąd do Boutique'u.

Nastolatki znajdą dla siebie szaloną modę dzinsową, tym razem bajecznie ozdobioną i buty dzinsowe.

TANIO I Z GWARANCJĄ

OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL

KONTA WALUTOWE - BONY
PACZKI Z OWOCAMI LEKARSTWA
SAMOCHODY

**PACZKI
DO
POLSKI**

Juz od 5 lat

zapewniamy swoim Klientom pewny i odpowiedzialny serwis wysyłkowy na paczki morskie i lotnicze do Polski i innych państw świata

BONUS!

Przy każdym zakupie biletu lotniczego w naszym biurze możecie wysłać bezpłatnie paczkę morską o wadze do 10 kg

BIURO PODRÓŻY

Tel (416) 532-3042

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont, M6R 2M8

Przeloty czarterowe i indywidualne do Polski, Europy i innych krajów świata. Tanie ubezpieczenia i zaproszenia dla wizytatorów z Polski.

ODZYSKANE WŁOSY!

W 100% gwarantuję w ciągu 2 miesięcy

Prawdziwe włosy z którymi możesz spać, pływać, ćwiczyć, kąpać się, odzyskasz koniecznie się z mowicielem po polsku JANUSZEM

TEL. biuro 925-5596, dom 533-5577

Ceny niższe niż podejrzewasz.
Metoda i niechirurgiczna i od \$ 1300 do 2000.
Metoda mikrochirurgiczna od \$ 3 tys. do 13 tys.
Broszurę można otrzymać wysyłając kupon

Name _____
Address _____
City _____
Postal Code _____
Phone _____

The GENTRY
1230A YONGE
TORONTO
M4T 1W3

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

4261 Camaro Ct - w pobliżu Parafii p.w. Sw. Maksymiliana Kolbe dom jednorodzinny 6-letni 4 sypialnie \$239 000
29 Ellis Park Rd - Bloor i High Park - unikalny widok na Grenadier Pond - Luksusowa rezydencja - 4 łazienki 3 kominki - \$579,00

478 Clendenen, przy High Park Ave - legalny Triplex, możliwość dodatkowego apt. w basemencie, \$ 319 tys

1553-55-57 Bloor St W - 3 domy, łącznie 70 stop, "Frontage", cena 1,195,000

14 Constance St., k. Roncesvalles - 4 sypialnie, podwójny garaż, cena 249 tys

Tel. 766-4088
(24 hrs.)

**ZYGMUNT
PRZETAKIEWICZ**

**MARGOR
ELECTRIC**
RESIDENTIAL
COMMERCIAL
INDUSTRIAL

- Zakładanie nowych, renowacja instalacji elektrycznych
- Montaż, naprawa urządzeń elektronicznych oraz elektrycznych

MAREK
TEL 239-0868

METRO LIC E 1847

RENEWAL

Construction and Renovation
Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładzin, kafelki, wykarczanie piwnic. Bezpłatna wycena

TEL 249-5212 lub 742 1302

Wielkie pranie

Lech Jan JAMKA

Agencje zachodnie donoszą, iż w Związku Radzieckim stanęli przed sądem były dyrektor oraz naczelny inżynier osrodka atomowego w Czernobylu - Bruchanow i Fomin. Oskarżono ich o karygodne lekceważenie obowiązków służbowych, nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i naruszanie dyscypliny pracy. Proces odbywa się bez udziału zachodnio-europejskich dziennikarzy, o czym już wcześniej powiadomiły zainteresowanych odpowiednie organa porządku publicznego w ZSRR. Przysłowie mówi, że własne brudy najlepiej prac samemu. Jednakże, w tym przypadku chodzi o coś innego. Ze winnych znaleźć musiano, chyba to nikogo nie dziwi, znając już tradycje, obyczaje panujące w tymże ponurym i mrocznym systemie, ale też i zeznania ich nie mogą wyjść poza pewne granice, czy znaleźć się nie przechodząc przez cenzurowe sito na szpaltach zachodnich dzienników. Stąd tak, a nie inaczej. Kolejne propagandowe widowisko, reżyserowane w identyczny jak w przeszłości sposób, raz jeszcze wywołuje refleksję, że przed sądem stanęli winowajcy, nie będący głównymi sprawcami tragedii, której straszliwe skutki doświadczymy nie

tylko dziś, ale i w niedalekiej przyszłości, a którą liczyć należy dziesiątkami lat. Jest więcej niż pewnym, że Bruchanow i Fomin dużo wcześniej widzieli już organizacyjny bałagan, prymitywność w realizacji podstawowych prac, niesubordynację podwładnych itp. Obaj jednak nie byli w stanie nic zrobić ani przeciwdziałać, chociaż jako fachowcy na pewno trzeźwo oceniali sytuację panującą w czernobylskim osrodku. Obecnie, w ZSRR wprawdzie nastąpiły inne obyczaje i jest nawet w dobrym tonie krytykowanie tego czy owego, ale pamiętajmy, że jeszcze niespełna rok temu Bruchanow czy Fomin, po napisaniu do władz raportu o tym, o czym dziś się mówi głośno, zostaliby natychmiast uznani za psychicznie chorych lub też zesłani tam, gdzie do tej pory, mimo gorbaczowskiej komedii, nadal przebywają liczni dysydenci. Ogólnie rzecz biorąc, można znaleźć wielu winnych, a zrazem nikogo. Ale, na pewno nie jedyńmi tu są wymienieni z nazwiska Bruchanow i Fomin. Przed sądem należałoby postawić kolejno wszystkich przywódców, ideologów komunistycznych w ZSRR, których twórcze eksperymentowanie wydało i objawiło się w tak tragicznych, zbrodniczych skutkach. Wypaczenie moralno-psychiczne przeciętnego obywatela, pogłębiane świadomością z pokolenia na pokolenie, początkowo było jedną z niezawodnych metod zdobywania i utrzymywania władzy fizyczno-duchowej nad niewolnikiem, którym stawała się istota zwana człowiekiem. Dzisiaj, jednak, okazało się, że ostrze tej broni obrociło się przeciw ideologii. Moralność, stosunek do pracy, do samego codziennego życia, ogólnospołeczny alkoholizm, wywołało reperkusje, które nagle w obecnej dobie "zauważył" Gorbaczow. Stąd wielkie pranie brudów, szukanie

winnych i kolejnych ofiarnych kozłów. Innymi słowami - wielkie ogólnopartyjne i narodowe kaganie się, bicie w piersi i obnazanie grzechów głównych. Zasiadali w swej sztywnej ideologicznej skorupie prominenci kremlowscy zrozumieli, że kryzysowa sytuacja gospodarcza, moralno-społeczna, konflikty etniczne, rozprężenie, chaos, wszystko to razem wzięte, nie zeznane na czas i nie zdławione w najbliższej przyszłości może okazać się początkiem końca. Mamy więc Gorbaczowa, jest Raisa. Zdejmuje się jednych ze stanowisk, innych rozstrzeluje za nagle wykryte malwersacje, mało tego - pozwala się nawet na sporadyczne demonstracje społeczne. Wraca Sacharow, ogłasza się amnestię. Jest złe, ale będzie lepiej - mówi Gorbaczow - tylko razem towarzysze, razem!"

Pech chciał, że na tej nowej drodze, drodze przemian i zmian pojawił się niespodziewanie głęboki lej - Czarnobyl, sprawa diabelnie nie na czasie i w najbardziej nieodpowiednim momencie. Aby ukreślić leć całej sprawie, Moskwa tym razem dokonała nieoczekiwanego zwrotu - po prostu, chociaż nie od razu i nie za szybko, najnormalniej w świecie przyznano się i potwierdzono fakt zaistnienia awarii reaktora atomowego. To zaś pozwoliło też i na kolejne zasugerowanie światu dobrej woli Gorbaczowa i reszty, stało się jednym z elementów tworzących dziś obraz nowej radzieckiej tzw. pierestrojki. Winni stanęli przed sądem. Sprowadzono amerykańskiego profesora. Słowem, partia i rząd szczerze przejęły się skutkami tragedii. Przy tym, nie zapomniano jednak o przesłaniu odpowiednich dyspozycji na Zachód, aby pewne ugrupowania natychmiast zorganizowały liczne demonstracje przeciwko instalacji amerykańskich

rakiet z atomowymi głowicami. Oczywiście, na transparentach maszerujących czerwonych, czerwono-zielonych i całkiem zielonych nie było nic o Czarnobylu. Jeden z Zielonych, na pytanie co sądzi o awarii radzieckiego reaktora, odrzekł: "Nie mamy jeszcze ustalonego zdania na ten temat, stąd żadnych oświadczeń dla prasy". Myślenie polityczne na Zachodzie biegnie już od dawna swoimi ścieżkami i to często nie takimi, o których pisze z przejęciem Kisiel w Tygodniku Powszechnym. Wysła się dyplomatów, biznesmanów do Moskwy, gdzie w blaszanych fleszów fotoreporterskich aparatów rozdają uśmiechy, uściski na prawo i lewo, dyskutują ze studentami w programach telewizyjnych. Wracają potem z poczuciem spełnienia wielkiej misji i stwierdzają - "Nareszcie coś ruszyło w Kraju Rad, zmienia się na lepsze". Znow błyskają flesze, uściski dłoni, wywiady dla prasy i karuzela kręci się dalej. No co, faktem jest, że wielkie pranie trwa, ale też i tych przepierek tyle już było, a brudy jak są tak są i dalej będą. Na Wschodzie bez zmian. Co dalej - pozycjemy, zobaczymy.

MSZA ŚW. ZA DUSZE ŚP. KSIĘDZA JERZEGO POPIELUSZKI

W 3 rocznicę porwania i męczennickiej śmierci sp. Księdza Jerzego POPIELUSZKI, w dniu 19 października 1987 r. o godz. 19.00 w kościele św. Jacka w Ottawie (ks. Proboszcz Ryszard Kosian O M I) - 210 Le Breton St.

Udział w tej mszy to symboliczne złożenie hołdu pamięci księdza, który oddał życie za PRAWDĘ i OJCZYZNĘ.

SPASOWSKI

Ożywione ostatnio kontakty dyplomatyczne pomiędzy USA i PRL wskazują na rychłą wymianę ambasadorów pomiędzy tymi krajami. Ostatni ambasador PRL w USA Romuald Spasowski zrezygnował ze swego urzędu sześć dni po ogłoszeniu w Polsce stanu wojennego. Dzisiaj przebywa on na Florydzie, gdzie na jednym z tamtejszych uniwersytetów jest wykładowcą. Niejako plonem sześciolatniego pobytu Spasowskiego jest autobiograficzna książka zatytułowana "The Liberation of One", która jest na rynku księgarskim dopiero od kilku miesięcy. Wydała ją firma Harcourt Brace Jovanovich Publishers, Orlando, Florida 32887 i w zasadzie tylko u wydawcy jest ona do nabycia. Można też spotkać tę pozycję w księgarniach uniwersyteckich, w działach politycznych. Wydanie własnej autobiografii miało przynieść Spasowskiemu dochód na tyle duży, iż nie musiałby się on martwić o przyszłość. Tak się jednak nie stało. Książkę wydała mało znana firma. Wydawnicze kolosy nie były nią zainteresowane, gdyż wydana była za późno. Gdyby powstała w roku 1982, możliwe, iż Spasowski zarobiłby tyle, ile się spodziewał. Swoją autobiografię Spasowski dzieli na dwie części. Pierwsza obejmuje okres do 1945 roku, druga - dalsze lata, a więc czas, kiedy Spasowski rozpoczął karierę w armii. Romuald Spasowski swoje dzieciństwo i młodość wspomina jako okres spędzony pod wpływem wielkiej dominacji ojca, Władysława, który był działaczem lewicy nauczycielskiej, filozofem i pedagogiem. Rychło przeniesiony za swe przekonania na emeryturę popadł w rodzaj fascynacji tym, co się dzieje w ZSRR. Wychowany tylko przez ojca Romuald Spasowski przyjął jako własne wszystkie jego poglądy. Dopiero wybuch wojny w 1939 roku, pobyt na ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej zajętej przez Sowieci, okupacja niemiecka i związane z tym przeżycia dokonując pewnej weryfikacji poglądów. Dojście Niemców pod Moskwę jest zbyt silnym szokiem dla ojca Romualda Spa-

sowskiego, który widząc całkowite bankructwo swoich idei odbiera sobie życie w warszawskich Łazienkach. Pod koniec wojny Spasowski trafia do wojskowej szkoły politycznej w Łodzi. Swą służbę rozpoczął w Niemczech, w części okupowanej przez Aliantów. Spasowski przyznaje, iż w jego ręce wówczas trafiły plany niemieckiego zakładu metalurgicznego, którą po latach okazała się być Nowa Huta.

Dalszym etapem działalności Spasowskiego był Londyn. Tu nawiązał on łączność z fizykami angielskimi, współtworzącymi bombę atomową. Zorganizował dwóm ucieczkę do Polski, potem do ZSRR. Po tym następuje przeniesienie Spasowskiego do USA i Indii. Tu wydarzyła się wielka tragedia w życiu rodziny Spasowskich. Jego syn, dziesięcioletni wówczas Kajetan odebrał sobie życie w gmachu ambasady PRL. Spasowski osnuwa przyczyny samobójstwa mgłą tajemnicy. Jednak wyjaśnienie przyczyn śmierci Kajetana nie jest wbrew pozorom trudne. Wychowany pod dużym wpływem matki Wandy, osoby głęboko religijnej, pochodzącej z patriotycznej rodziny Sikorskich (była spokrewniona z generałem Władysławem Sikorskim), Kajetan nie zgadzał się z poglądami politycznymi i działaniem ojca. Do tego doszła zdrada rodziny, bowiem Romuald Spasowski okresowo żył z inną kobietą. Te fakty m.in. doprowadziły Kajetana do śmierci.

Czytając książkę Spasowskiego nie sposób jest nie dostrzec, iż całość podporządkowana przez autora jest następującym celom - wykazaniu, iż będąc ambasadorem PRL w USA był wobec tego kraju na miarę swych możliwości lojalny, bowiem USA bardzo mu się podobały oraz pokazaniu, iż wiarę w system tracił stopniowo, a moment kulminacyjny nastąpił po ogłoszeniu stanu wojennego w Polsce, co spowodowało jego wystąpienie o azyl polityczny w USA.

Czy tak było naprawdę? Fakty przedstawione w książce przez Spasowskiego przeczą temu. Wyznaje on bowiem, iż już jako 25-letni żołnierz, pracując w wojskowej misji na terenie Niemiec, zrozumiał zło systemu. Ale przez trzydzieści lat nie wycofał się, tylko krok po kroku wspinał się po szczeblach dyplomatycznej kariery. Dlatego powolny proces zamiany Spasowskiego z komunisty na dysydenta wydaje się być nieprawdopodobny. Jest on, jak sądzę, po to, aby nikt mu nie zarzucał, dlaczego nie pozostał na Zachodzie już wcześniej.

Pewną wartością książki jest to, iż pokazuje ona hierarchię władzy w PRL w latach siedemdziesiątych, o ile przyjmujemy, iż Spasowski miał stanowiska na tyle duże, iż wzajemne powiązania rządzącej elity nie były mu nieznane. Spasowski pisze sporo o wyższych urzęd-

nikach partyjnych i państwowych, ale pisze mniej o prominentach.

Jego decyzja pozostania na Zachodzie nie wynikała z aktu odwagi. Była to tak po dejrzeniu sprawa przemyślana. Spasowski od dłuższego czasu przygotowywał sobie grunt na pozostanie w USA, dzięki kontaktom z amerykańskimi dyplomatami, a także z Kościołem. Kontakty z Kościołem nie uległy przerwaniu i w 1985 roku ten zagorzały ateista przyjął chrzest z rąk kardynała Jana Krola w Filadelfii.

Jeśli chodzi o kontakty Spasowskiego z Polonią Amerykańską, to są one skromne. Zarówno wtedy, gdy był ambasadorem, jak i teraz, jest oddzielony wciąż od Polonii zasłoną nieufności.

Marek Petershon (Washington)

Sposrod wszystkich filmow, ktore w czołówce nosily nazwisko Johna Hustona - jako reżysera, aktora bądź scenarzysty - byc moze właśnie ten - "Theophilus North" okaze się kiedyś najważniejszy. Sędziwy twórca zagrał tam swą ostatnią, niedokonczoną zresztą rolę, podtrzymując w ten sposób tradycję, którą sam zapoczątkował prawie 40 lat temu. Jest to mianowicie jakas - trudno powiedziec, jak bardzo zamierzona - manifestacja geniuszu rodziny Huston, przejawiającego się przede wszystkim w tym, iż nie ma w niej barier pokoleniowych.

Zademonstrował nam to kiedyś Walter Huston, kiedy podjął się trudnej roli starego Howarda w filmie swojego syna "Skarb Sierra Madre". Stworzona przez niego kreacja była majstersztykiem gry aktorskiej, stała się też ostatnim akordem jego wspaniałej kariery (Walter Huston zmarł wkrótce po premierze filmu).

"Theophilus North" to film, w którym tamta historia raz jeszcze powtarza się, choć naturalnie w nieco innej obsadzie. John Huston rozgrywa swoją partię według precyzyjnych wskazówek reżysera Dana Hustona. Niestety, również po raz ostatni.

Nie wiem, czy w historii amerykańskiej, a może nawet światowej kinematografii potrafiłbym wskazać na reżysera bardziej wszechstronnego niż Johna Hustona. W czterdzieście nakręconych przez niego filmów (dokładnie jest ich 41) można właściwie znaleźć wszystko co dotychczas wymyślono w obszarze X Muzyki: dramaty, komedie, musicale, filmy historyczne i sensacyjne, komiksy i obrazy propagandowe, adaptacje dzieł literackich. Są oczywiście w tej filmotece rzeczy lepsze i gorsze, nie ma natomiast pozycji zdecydowanie złych, takich których nie chciałoby się oglądać. Najbardziej udane, a w każdym razie najskuteczniej przyciągające uwagę widzów były tzw. filmy akcji. Huston okazał się prawdziwym mistrzem w budowaniu napięcia, w prowadzeniu bohatera poprzez dzungle najrozmaitszych perypetii, umiał przy tym łączyć sprawne rękiosło z niebanalnymi wizerunkami ludzi, środowiska, nawet od czasu do czasu z refleksją nad światem. Tego właśnie można by się doszukać w "Sokole maltańskim", w "Afrykańskiej królowej", w "Asfaltowej dżungli", w "Skłocnych z życiem", albo w "Zachłannym miescie".

Ekscentryzm Johna Hustona ma już w Hollywood swoją legendę i nie był to ekscentryzm udawany. Jego życie rzeczywiście miało charakter pasma przygód, nie zawsze zresztą bezpiecznych. Huston, jeszcze zanim został reżyserem, próbował swych sił jako bokser, żołnierz meksykańskiej kawalerii, traper. Był pięciokrotnie żonaty, między innymi ze słynną balleriną Ricki Soma (zginęła w wypadku samochodowym). Z tego ostatniego małżeństwa, Huston miał dwoje dzieci: Tonv'ego - wziętego dzisiaj scenarzystę i Anjelice, uważaną za niezwykle utalentowaną aktorkę (dwa lata temu wygrała Oscara za rolę zagrąną w filmie ojca "Prizzi's Honor").

John Huston traktował swoje przeżycie w sposób nader filozoficzny. Życie - mawiał - jest w gruncie rzeczy ciągłym ubytkiem osobistej wolności w miarę upływu czasu, coraz mniej nam wolno, coraz częściej musimy z czegoś rezygnować, wszyscy na dobrą sprawę jesteśmy zakładnikami swojego przeznaczenia.

To nieco defetystyczne pojmowanie losu, w niczym jednak nie osłabiło twórczego temperamentu Hustona. Wręcz przeciwnie, pomimo podeszłego wieku i kiepskiego stanu zdrowia (jak twierdził, nie było takiej operacji, której by nie doświadczył na własnej skorze) nieustannie coś kreślił względnie gdzieś grał. Na przestrzeni ostatnich paru lat Huston zrobił kilka doskonałych filmów, z których "Under Vulcano" oraz "Prizzi's Honor" zdobyły światowy rozgłos i uznanie.

Odnosiło się wrażenie, że wielki reżyser spieszy się, jakby świadom, iż jest to wyscig ze śmiercią. Może właśnie dlatego postanowił by jego ostatnim dziełem stała się adaptacja powieści Jamesa Joyce'a "The Dead". Był to iscie heroiczny

JOHN HUSTON 1906 - 1987

- Wyglądasz inaczej, rozwiane włosy, narciarski sweter, zamszowa spodnica zakrywająca kolana. Nie taką Cię zapamiętałam - usprawiedliwiam się.

Uśmiecha się wyrozumiale.

- Nie taką Cię naśladowałam - wyrzucam jej.

Uśmiecha się przepaszająco.

Roztrącam tłum zgromadzony przed Teatrem Chinskim w Los Angeles. Podchodzę bliżej do płyty w złocistym kolorze, na której obok daty 26.06.1953 r. widnieją odciski jej rąk i stop. I dopiero po chwili dostrzegam mnóstwo dziewczyn o jasnych włosach, wysmukłych sylwetkach, błyszczących oczach, łudząco do niej podobnych - czasami nawet z głosu lub ubioru.

Podobnie jak one, zanurzam stopy w odciskach jej stop i idę dalej jej śladami.

Prowokuję do zwierzeń tych, którzy związani z nią swym życiem prywatnym lub zawodowym, przyciągani jej tajemniczym czarem, współtworzyli jej obraz.

Jaka byłaś naprawdę, dziewczyno o tajemniczym wdzięku, przeobrażająca się w kobietę fatalną, kiedy tylko miałaś na to ochotę?

- Była jak mgła, która zaczyna się o zmierzchu, kiedy podnosi się fala przypływu - opowiada reżyser John Huston.

- W 1953 roku zostałem zaproszony na przyjęcie, na którym zobaczyłem młodą modelkę z grubym makijażem, przyklejonymi sztucznymi rzęsami, ubraną w obcisłą, szafirową sukienkę z cekinami - opowiada pisarz Maurice Zolotow. - Oto jeszcze jedna laleczka wyprodukowana przez atelier - pomyślałem, spoglądając na nią z niesmakiem. Ale potem, kiedy zostałem jej przedstawiony, w jej oczach zobaczyłem wrażliwość, niewinność i wewnętrzny niepokój. I ten ogromny kontrast pomiędzy jej wyglądem, a tym jaka była naprawdę, zaważnął moją wyobraźnię. Jeździłem za nią przez szesć lat w czasie jej dojrzewającej kariery, usiłując zrozumieć co w niej tak fascynowało.

- Co stanowiło źródło jej siły? - zastanawia się reżyser George Cukor. - Na pewno nie ciało, ponieważ było i jest wiele kobiet równie pięknych. To płynęło z jej oczu i ze sposobu, w jaki na człowieka patrzyła.

- Nie, to była jej nieprzeciętna zdolność do dialogów - polemizuje reżyser Billy Wilder. - Była wspaniała w komedii. Potrafiła nadąć jedyny w swoim rodzaju ton słodkiej naiwności w najbardziej sugestywnej roli, co w efekcie stawało się zabawne i czule równocześnie.

- Czystość jej sztuki dostrzegam tylko z jednego punktu widzenia: absolutnego piękna, które jest usprawiedliwieniem samym w sobie - dorzuca poeta Delmore Schwartz. - Jej sposób poruszania się, chodzenia, inspirowane były niewinnością. Nigdy nie była wyuzdana czy wulgarna.

Jaka byłaś naprawdę, dziewczyno

wysiłek bowiem przez większą część produkcji Huston pozostawał przykuty do inwalidzkiego wózka oraz nie rozstawał się z maską tlenową. Doszło nawet do tego, iż całe to przedsięwzięcie realizowano bez polisy ubezpieczeniowej, dopóki producent nie zapewnił udziału - na wypadek zgonu Hustona - reżysera-dublera Johna Hustona. Wygrał wszakże ten wyscig i niewątpliwie będzie to wspaniałe uświetnienie jego kariery.

Przyjaciele Hustona utrzymują, iż John nigdy nie obawiał się śmierci. On sam w wywiadzie, którego udzielił zaledwie miesiąc temu, zapytał nieoczekiwanie swą lokatorkę: "Czy pani wie, jak chciałbym umrzeć?", po czym opowiedział his-

torię swojego wuja, który nie mając ochoty na widzenie się z kuzynką polecił jej oznajmnić, iż jest chory. Zona mająca to uczynić miała jednak obiekcje, że przecież tę wymowę będzie można łatwo sprawdzić. Wtedy wuj polecił małżonce, by ta oznajmiła kuzynce jego śmierć. A jeśli ona mimo to przyjdzie tutaj? - nie dawała za wygraną zona. "To wtedy będę udawał nieżywego" - zapewnił ją wuj. Faktycznie, wuj uczynił to w sposób absolutnie doskonały, kuzynka zaś niczego nie zauważyła. W kilka dni później, wuj zmarł naprawdę.

Zyczenie Johna Hustona ziszcilo się dokładnie tak jak tego chciał zmarł w swoim pokoju w trakcie spokojnego snu.

MARYLIN MONROE

Grazyna PASKO

często niezrozumiana, walcząca o to, by grać poważniejsze role, sterowane przez ambitnych reżyserów? Denerwująca kolegów i realizatorów z filmowego planu zbyt długim "wchodzeniem w rolę", nie potrafiąca po usłyszeniu hasła "kamera-poszła" i "klapsa" wejść w scenę, a coraz doskonalsza w każdym kolejnym dublu, podczas gdy inni aktorzy stawali się coraz bardziej zmęczeni.

- Nawiązała taki romans z kamerą, jakiego nie miał nikt przedtem, ani potem. Rozkwitała w wizjerze kamery jak gdyby płatki kwiatu rozchylały się przy zwolnionych zdjęciach - rozmarza się fotograf Earl Theisen. - Ale ta jej uroda była uzyskiwana świadomie. Naprawdę była kims, na kogo nikt by po raz drugi nie spojrział, chyba, że sama tego chciała.

- Tak - podchwytuje skwapliwie aktorka Sybil Thorndike.

- Bezpośrednio na planie nie robiła dobrego wrażenia, z tym większą siłą jasnając na ekranie - dorzuca sprawiedliwie. - Nikt nie potrafił odkryć na czym polegała technika jej gry aktorskiej.

- W życiu prywatnym lubiała chodzić bez makijażu, nosząc na sobie koszulę w kratę, dzinsy i rozdeptane mokasyny - uzupełnia jej portret Zolotow. - Kiedy nie udaje, że jestem gwiazdą - przypomina jej własne zwierzenia - nikt mnie nie widzi. Nikt mnie nie rozpozna dopóty, dopóki ja tego sama nie chcę.

- Czasami miała trudności w zrobieniu najprostszyc rzeczy na codzien - opowiada dalej pisarz. - Ciągłe się spóźniała, lecz była dowcipna i spontaniczna. Kiedy zdenerwowany kierownik planu wypominał jej, że nie przyszła na czas

(dzień zdjęciowy kosztował wtedy 18 tysięcy dolarów), wyduła usta i powiedziała poważnym tonem -

Ależ, proszę pana, to nie ja się spóźniłam, to po prostu inni przyszli za wcześnie. Niewiele brakowało, by z wrażenia połknął cygaro.

Niektóre dowcipy tworzyła sytuacyjnie, zmieniając często te proponowane w scenopisie. Poza tym, miała cudowny uśmiech. Śmiała się w szczególności wesoły sposób, robiąc wrażenie, że rozpiera ją radość życia. Kiedy przebywałam w jej towarzystwie, obojętnie jak długo, podbiłał mnie jej tajemniczy wdęk i sam nieświadomie przenosiłem się w jej królestwo beczasowości. W takich momentach mogła być równocześnie bezdomną sierotką i femme fatale. Pamiętam tę jej cechę, kiedy przybyłem do jej mieszkania koło Central Parku w gorące lipcowe popołudnie, aby przeprowadzić z nią wywiad. Pamiętam dokładnie - wspomina Zolotow - że nacisnąłem dzwonek o godzinie 15.30. Stałem przed drzwiami i czekałem. W dwie godziny później otwiera się winda, skąd wreszcie wychodzi i zaczyna szukać kluczy od mieszkania.

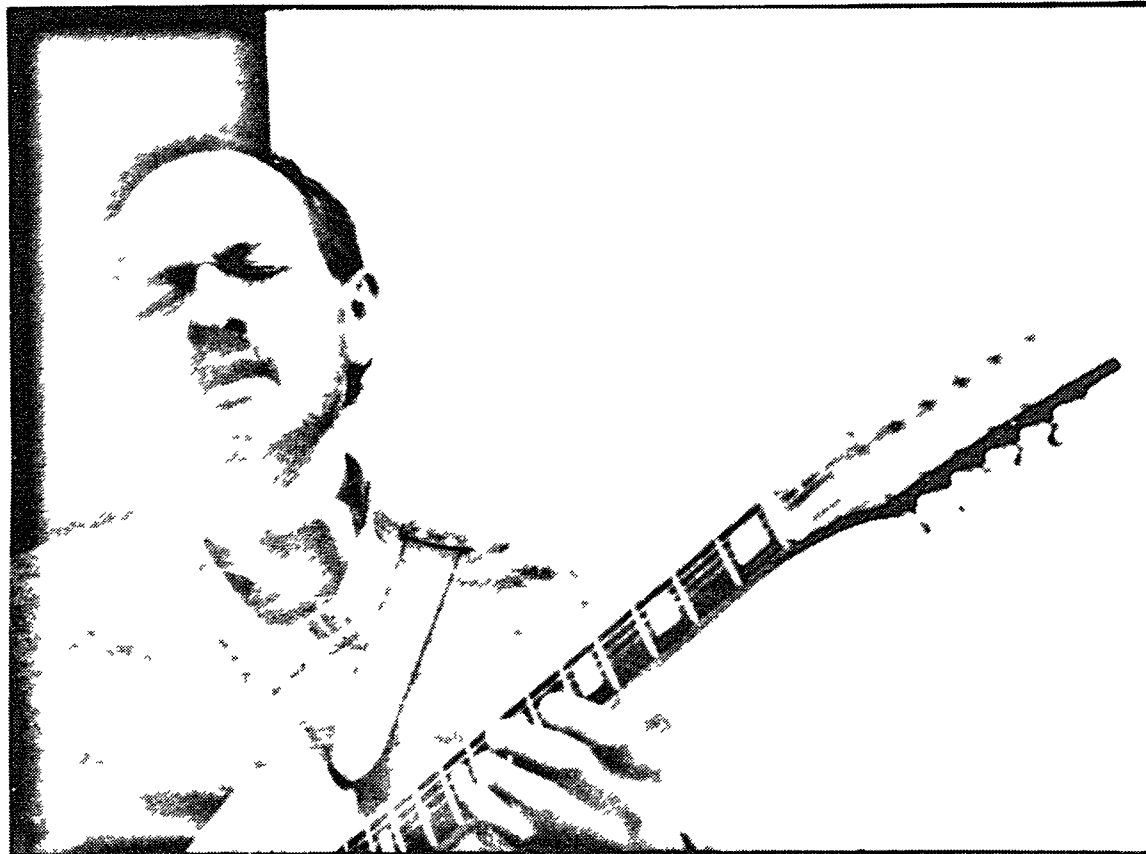
Weszliśmy do środka. Usiadła na taborecie i zaczęła malować paznokcie u nog, podczas gdy ja robiłem notatki. W pewnym momencie powiedziała - Tu jest strasznie gorąco. Może przejdziemy do sypialni, bo tam jest klimatyzacja. Pocałowałam się jak bohater filmu, w którym występowała, pt. "Siedmioletnia chęćka". Położyła się na łóżku, ja usiadłem na krześle obok. Chociaż włączyła klimatyzację na cały regulator, zaczęło mi się robić coraz bardziej gorąco i nie mogłem się dłużej skupić. Nad łóżkiem wisiał duży portret Abrahama Lincolna. Wydawało się jak gdyby patrzył na mnie ze zgrozzeniem. I wtedy z powrotem wróciłem do rzeczywistości i do wywiadu.

Pocałowaliśmy się na pożegnanie i był to pocałunek, który by Lincoln z pewnością zaaprobował.

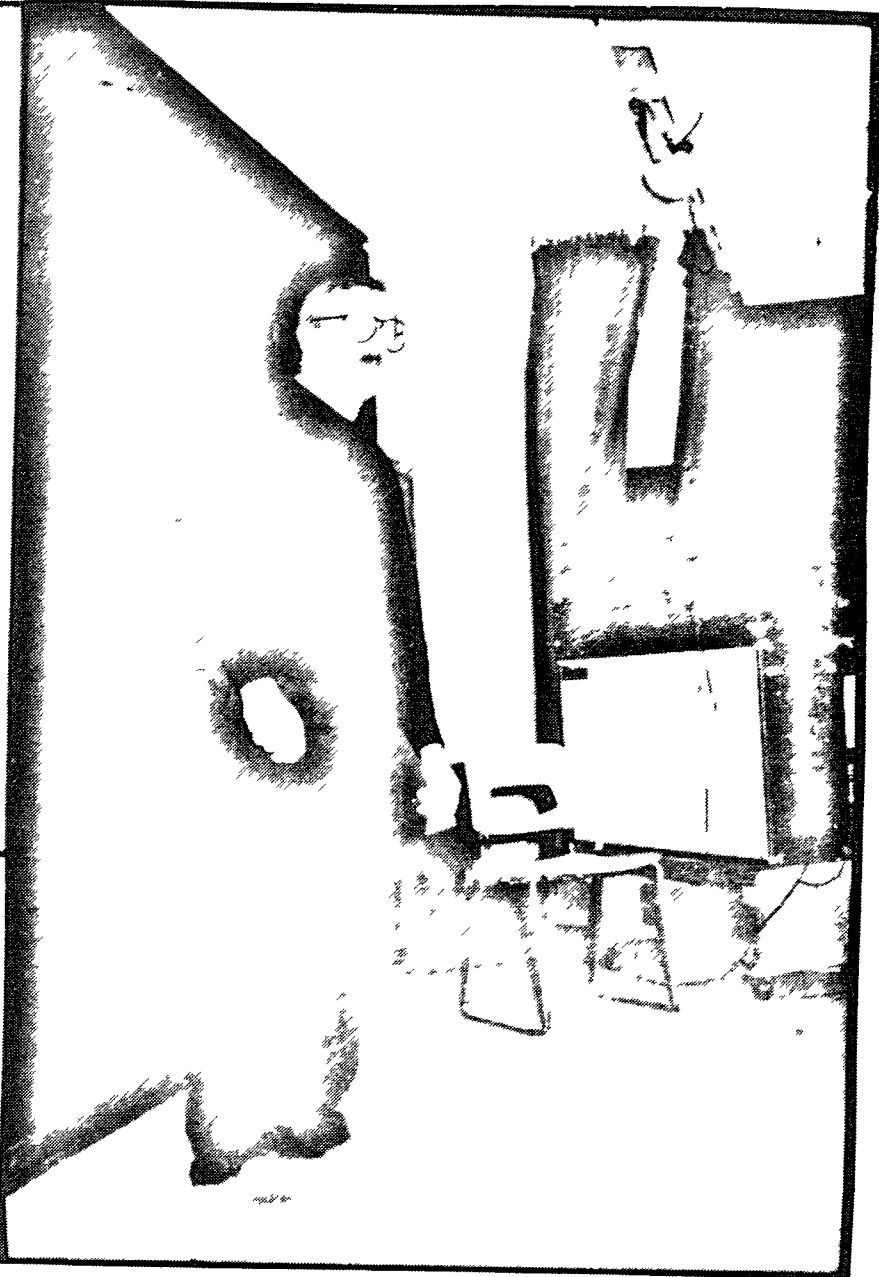
Kiedy widziałem ją po raz ostatni, w 62 roku, w jej oczach znalazłem znowu tę samą niewinność, wrażliwość i niepokój.

Nie widziałam jej twarzy, z rozchylonej dłoni wypadły tabletki nasenne. Po prostu odeszła Marilyn Monroe.

Maciej Karłowski gra free jazz. Lewej twórcy klubu Andrzej Dan

NOWA INICJATYWA KULTURALNA

Jak nie umrze, to żyć będzie

Za każdym razem gdy słyszę, że ktoś postanowił poprowadzić do boju w imię narodowej kultury, to aż cały z niecierpliwości drzę. I czekam tylko, kiedy będę mógł w piątym szeregu z własnoręcznie wystruganym karabinem na sznurku przez ramię i z ochotą wielką stanąć

To wcale nie żarty. Ja też kiedyś (całkiem niedawno) próbowałem. Probowa-

łem, ale zabawa jakos nam się nie kleiła. Może to przez to, że ja zawsze ze starszymi kolegami. W ganimie też nie chcieli. To znaczy może chcieli, ale się nie kleiło. C-towiek chciałby się wyszaleć, chciałby szybko, naprzód, ale nie wypada, gdy kolega nie nadąza, bo wtedy nie ma zabawy. Słyszałem, że na innych podworkach (czy frontach, jak kto woli) to samo. Chodzą, gadają, opowiadają o swoich wspaniałych zabawkach, mądrze się każdy na temat wypowiada i mówi, że jak ktoś pierwszy zacznie to i on swoje najlepsze przyniesie. Mamy jednostki o tzw. talentach przywódczych, nie ma więc problemu. Zawsze znajdzie się ktoś gotów krzyknąć "Za mną!". I o to chodzi. Zapalcencom gotowych pojsc w sukurs nie brakuje. Czasem się jednak zdarzy, że ową wódczą niesioną falą natchnienia i autoekstazy zapomni, że "nic za nim". Bo oto już powstał jednoosobowy oddział szturmowy co to sam siebie zapowiedzieć potrafi, że śpiewał będzie. Potem zaśpiewa. A w razie potrzeby to i dzwięk silnika własnej hulajnogę naśladować może. A taki niezniszczalny, bo sam sobie sterem, żeglarzem, okrętem i reklamą. A co tam, zostawmy. Nie w tym w końcu rzecz, żeby za pomocą jakiegos wytartego na antenie przykładu, co już smieszy i przestrasza, zniechęcać tych co ze szlachetną ideą wśród łopotu propracow z krzakow na wzgórzu pole zmagania obserwują.

Czy aby to się nie rozleci? Czy się nie zniechęca i nie rozejdą do domów? Jak to zorganizować, żeby się podobało? Jak zrobić, żeby się rozwijało. Tak sobie siedzi fraszobliwie i rozmyśla również Pan Andrzej Dan. Kim jest?

Ano można by rzec: jeden z wielu, co to jeszcze się nie poddali. Albo inaczej: jeden, jedyny, zwyczajny, który po prostu robi to co uważa, że robić powinien. Bo warto. Po prostu. Zaczął podobno pół roku temu doszedłszy do wniosku, że sprzedawanie domów nie jest w zasadzie niczym innym jak tylko sprzedawaniem domów. Coż więc miał począć ze swoją wielką pasją i przygodą, która swój początek miała podobno gdzieś około trzy-nastego roku życia.

Tak więc postanowił założyć w budynku przy 2984 Dundas West, będącym jego własnością, coś co nazwał "Klubem Aktora".

W początkowej wersji było to miejsce spotkań ludzi ze środowiska kanadyjskiego zainteresowanych udziałem w tworzeniu własnej koncepcji teatru, działaniach scenicznych czy po prostu przychodzących z chęcią znalezienia się na choćby małej scenie przed małą widownią, z chęcią wspólnej zabawy i spróbowania własnych sił przy okazji. Amatorzy, ale nie tylko. Stałymi gośćmi klubu są także aktorzy występujący na co dzień w torontonskich teatrach, jak choćby członkowie zespołu Theatresport z Harbourfront. Tak było do niedawna, bo w międzyczasie nazwa Klubu Aktora rozwinęła się w Klub Polskiego Aktora. I w tym momencie cała rzecz zaczyna nabierać dla nas określonego znaczenia. W ostatni piątek odbyło się drugie spotkanie polskiej części klubu (oczywiście byli

obecni też "miejscowi") na którym skarcony za poprzednią nieobecność zjawilem się pokornie. Gospodarz powitał, rzucił dowcip wierszem i schował się w rzędzie pod ścianą. Wyszedł Pan Sławomir Lengren - sławny poeta i czytał swoje wiersze. Potem na parę dłuższych minut włączył się Pan Maciej Karłowski wraz z dwoma muzykami towarzyszącymi grając "free jazz" GEORDIE McDonald na perkusji oraz RON BUFFAM na instrumentach klawiszowych.

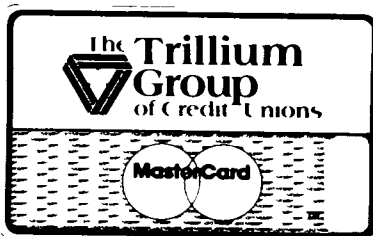
No to co? Spotykamy się więc w piątek o dziewiątej!

Darek L. BARECKI

Foto D.B.

MasterCard®
W CREDIT UNION?

TAK!

O szczegóły pytaj we wszystkich Oddziałach

Credit Union
św. Stanisława
i św. Kazimierza

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

**KLUB
POLSKIEGO
AKTORA**

2984 DUNDAS ST WEST
(NEAR HIGH PARK AVE.)
(416) 767-3333

ZAPRASZA

WYKON. MUZYKA. DJETOW. PISARZY. ARTYSTOW. DZIECI. ADULTY. MŁODSI. TEATRU. CAŁA POLSKA. A.

**KALEJDOSKOP
TWÓRCZEJ MYŚLI
I CZYNU**

WYKON. MUZYKA. DJETOW. PISARZY. ARTYSTOW. DZIECI. ADULTY. MŁODSI. TEATRU. CAŁA POLSKA. A.

WYKON. MUZYKA. DJETOW. PISARZY. ARTYSTOW. DZIECI. ADULTY. MŁODSI. TEATRU. CAŁA POLSKA. A.

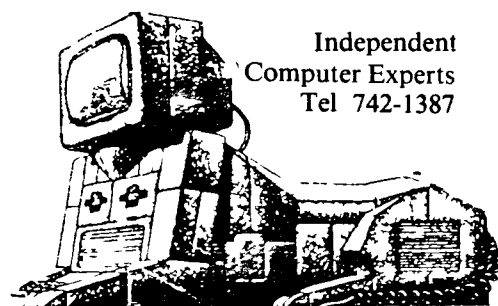
**PIĄTEK
9 PM**

Comedy
Actors Club Free comedy with
Sundays at 4 p.m. improv showcase Su 30-
at 7 p.m. by members of The 40-
troupe (\$3) Children's show Saturday 11-
p.m. with Fili and Andy. The Cl 1-
juggling dancing and s. oryeling (\$3)
dren/seniors) 2984 Dundas St W 67-3333

**SOBOTA
5 PM**

WSTEP \$3.00

2984 DUNDAS ST W TORONTO

SZTUCZNA INTELIGENCJA

ZERO WIEDZY

We współczesnym skomputeryzowanym świecie sprawy bezpieczeństwa danych stają się coraz to większym problemem. Opisuję już przykład kradzieży pieniędzy z automatów bankowych. Przestępca podglądał numer identyfikacyjny tzw. PID i dysponując sfalszowaną kartą bankową inkasował nielegalnie pieniądze z kont innych osób. Oczywiście, powie ktoś, że nie udało mu się to, gdyby wszyscy zasłaniali swoje numery w czasie ich wprowadzania. To prawda, ale nie wyeliminowało by to całkowicie możliwości oszustwa. Problem leży w samej metodzie sprawdzania. Komputer bankowy pamięta dany PID dla danego numeru konta (zapianego na karcie bankowej wczytywanej przez automat) i porównuje go z numerem aktualnie wprowadzonym. Niezależnie od tego, jak bardzo wyszukane zabezpieczenia będziemy stosować, tak długo jak nasz PID znany jest komputerowi, tak zawsze znajdzie się metoda jego odkrycia. Sprytny programista może przeszukać nasze zbiory i dowiedzieć się naszego PID.

Najlepiej byłoby zatem usunąć nasz PID z komputera bankowego. Ale jak wtedy może on sprawdzić, że ma do czynienia z właściwą osobą?

Mimo, że zadanie to wydaje się niewykonalne, to jest możliwe do rozwiązania

dzięki tzw. metodom "wiedzy zerowej". Proponuję Państwu małą zabawę, w której Państwo występować będziecie w roli komputera bankowego nie znającego mojego PID, a mimo to przekonanego, że jestem osobą upoważnioną do pobrania pieniędzy.

Po pierwsze komputer znać musi numer, mojego konta, który dla uproszczenia obliczeń przyjmijmy jako Konto = 49. Po drugie komputer zna dodatkową liczbę, którą nazwiemy L. Dla uproszczenia obliczeń L = 100. Ja zaczynam konwersować z komputerem podając mu liczbę A, która równa jest MODULO kwadratu pewnej dowolnej liczby B o wartości od 1 do 100. W tym momencie komputer zapyta mnie może o podanie jednej z dwóch liczb:

- B lub też,
- M, którą jest specjalna liczba wyliczona przeze mnie w nieznanym komputerowi "magiczny" sposób.

Sposób jest o tyle magiczny, że nikt nie znający mojego PID nie jest w stanie obliczyć tej liczby. Oczywiście może ją zgadnąć, ale prawdopodobieństwo zgadnięcia maleje z ilością kont (w naszym przykładzie tylko 100) oraz z ilością prób. Możemy bowiem powtórzyć całą operację kilka, lub kilkanaście razy i prawdopodobieństwo poprawnego zgadnięcia tych magicznych liczb (za każdym razem) będzie mniejsze niż trafienie 6 w LOTTO 649.

Ale jak komputer sprawdzi, że ta magiczna liczba M jest poprawna? Do tego celu wyliczyć on musi dwie liczby C i D i sprawdzić czy są one równe. Wystarczy, jedna moja pomyłka aby uznać mnie za osobę nie upoważnioną do pobrania pieniędzy. Liczba C wynosi:

$$C = (M \times M) \text{ MODULO } L$$

a liczba D wynosi:

$$D = (A \times \text{Konto}) \text{ MODULO } L$$

Dla przypomnienia podaję, że operator MODULO oznacza resztę z dzielenia, przykładowo:

$$548 \text{ MODULO } 100 = 48$$

Zaczniemy teraz przykładową konwersację. Ja zaczynam. Dla ułatwienia Państwu pracy podaję wyliczenia komputera, które

możecie sami wykonać, korzystając z powyższych wzorów.

$$JA \quad A = 41$$

$$KOMPUTER \quad M = ?$$

$$JA \quad M = 47$$

$$KOMPUTER \quad C = (47 \times 47) \text{ MODULO } 100 = 9$$

$$D = (41 \times 49) \text{ MODULO } 100 = 9$$

Teraz komputer próbuje ponownie, chcąc się upewnić czy naprawdę znam PID.

$$KOMPUTER \quad \text{PODAJ } A?$$

$$JA \quad A = 21$$

$$KOMPUTER \quad M = ?$$

$$JA \quad M = 27$$

$$KOMPUTER \quad C = (27 \times 27) \text{ MODULO } 100 = 29$$

$$D = (21 \times 49) \text{ MODULO } 100 = 29$$

W następnym kroku komputer sprawdza czy nie oszukuję i znam B.

$$KOMPUTER \quad \text{podaj } A?$$

$$JA \quad A = 69$$

$$KOMPUTER \quad B = ?$$

$$JA \quad B = 13$$

$$KOMPUTER \quad A = (B \times B) \text{ MODULO } 100 = (13 \times 13) \text{ MODULO } 100 = 69$$

Jak widać wszystkie moje odpowiedzi były poprawne. A może ktoś zgadnie następne M?

$$KOMPUTER \quad \text{podaj } A?$$

$$JA \quad A = 29$$

$$KOMPUTER \quad M = ?$$

Czy ktoś z Czytelników odgadł M? Jeżeli tak to miał duże szczęście i to tylko ponieważ zakres liczb, z których wybierać mogę B jest niewielki bo od 1 do 100.

Przyjmuję zakład o każdą sumę, że przy zakresie do kilkuset milionów nie uda się to nikomu, nawet jeżeli zapyta mnie o M kilkadziesiąt razy.

Najważniejszą cechą podanej metody jest możliwość sprawdzenia, czy znam mój PID, nie mając pojęcia ile on naprawdę wyniósł. Stąd nazwa "zero wiedzy". W tym konkretnym przypadku posłużyłem się teorią tzw. reszduów kwadratów. Nie wchodząc w szczegóły teoretyczne, powiem, że mój wzór do obliczania magicznej liczby M wyglądał następująco:

$$M = (B \times \text{PID}) \text{ MODULO } 100$$

$$A = (B \times B) \text{ MODULO } 100$$

Nawet teraz mając wszystkie wzory nie

można łatwo odgadnąć mojego PID. Nigdy przecież nie podałbym KOMPUTEROWI równocześnie M i B. Zniecierpliwionym podaję liczby B, które używałem powyżej:

$$B = 29 \quad \text{dla } A = 41$$

$$B = 89 \quad \text{dla } A = 21$$

$$B = 13 \quad \text{dla } A = 69$$

$$B = 23 \quad \text{dla } A = 29$$

Liczba B powinna być liczbą "pierwszą" tzn. powinna się dzielić bez reszty tylko przez siebie samą i przez liczbę 1. Mój PID wynosił 43. Sprawdźmy dla pierwszego pytania:

$$B = 29$$

$$A = (29 \times 29) \text{ MODULO } 100 = 41$$

$$M = (29 \times 43) \text{ MODULO } 100 = 47$$

Nie myślimy, że użył tu teorii opracowaną niedawno. Opracował ją ponad 100 lat temu znany matematyk F. Gauss. Gaussa fascynowała teoria liczb i matematyka w ogóle, którą uważał za królową nauk. Jego teorie czekały wiele lat na zastosowanie. Wprowadzenie komputerów, pozwoliło na wykorzystanie jego teorii w metodach numerycznych. Rozkłady statystyczne Gaussa znajdują ponowne zastosowanie przy modelowaniu "niepewności" w produktach sztucznej inteligencji. Podany przykład jest tylko jednym z wielu metod "wiedzy zerowej". Innym problemem mogłoby być następujące zadanie:

Jak sprawdzić czy dana osoba nie posiada np. banknotów studenckich bez sprawdzania wszystkich jego pieniędzy? Pomyślimy o tym. Odpowiedz (być może) w następnym numerze.

Independent Computer Experts
Tel 742-1387

Pisałem ostatnio na temat Diversification występującym w Mutual Funds i ogromnych zaletach tego systemu dającego w efekcie, mimo że nie gwarantowanego, to jednak bezpiecznego inwestowania. Dzisiaj napiszę parę słów na temat tzw. Liquidity gdyż o to najczęściej pytają mnie klienci.

MUTUAL FUNDS

(4)

Oto typowa rozmowa z typowym Kowalskim wyglądając następująco: Otoż pyta on mnie - Panie "Stiwie", a jak długo muszę trzymać moje pieniądze by mi zapłacono ową nie gwarantowaną "procent"? Pytanie jest zasadne jednakże występuje w nim kompletne pomylenie pojęć. Po pierwsze, Kowalski używa tu analogii do banku, który oferuje o k r e s l o n y Interest pod warunkiem, że Stach przetrzyma swoje pieniądze przez określony okres czasu. Gdy zerwie on umowę - dostanie niższy procent.

Po drugie, Mutual Funds (MF) nie płać "procentu", a jeżeli tak, to jest to znikomą część całkowitego dochodu generowanego przez fundację. Mówimy tu raczej o procencie wzrostu wartości inwestycji, czyli wartości Shares należących do określonej Fundacji, a więc pośrednio do Kowalskiego.

Różnica jest o tyle istotna, że Interest, jak już pisałem jest obecnie w stu procentach opodatkowany i musi być w całości dodany do dochodu.

Wzrost wartości Shares (dla fundacji nastawionej na tzw. Growth) stanowi w większości Capital Gain wolny od podatku do \$100,000.

Po trzecie, Kowalski może trzymać swoje

pieniądze tak długo jak długo chce. W chwili gdy Kowalski zażąda pieniędzy (SHARES REDEMPTION), fundacja musi (By-Law) wypłacić Kowalskiemu w ciągu 7 dni. Praktycznie jednakże, ten czas (Liquidity) jest krótszy i wynosi ok. 2 dni jeżeli są to dni pracy.

W jaki sposób firma dokonuje tego?

Otoż w momencie powiadomienia fundacji przez klienta, że chce on sprzedać swoje Shares lub ich część firma blokuje automatycznie ich wartość na ten dzień. Ta wartość określona jest jako NET ASSET VALUE PER SHARE lub w skrócie NAVPS i wyliczona jest poprzez podzielenie Net Asset Value danej fundacji przez ilość Outstanding Shares lub Issued. Jak już pisałem przy okazji korporacji z wyliczenia wynika, że jedna Share warta na ten dzień np. \$10.89, Kowalski zaś chce wykupić 100 Shares - dostanie więc \$1089 jeżeli fundacja nie ma oczywiście wyjściowego Acquisition.

Powyższe stwierdzenia, które tu przytoczyłem mają następujące implikacje:

1. Fundacja, która sprzedawała Kowalskiemu swoje Shares musi je od niego odkupić gdy ten tego zażąda. Taka struktura kapitałowa nazywa się OPEN-END.
2. Shares nie są transferowane.

W przeciwieństwie do fundacji Open-End (wszystkie Mutual Funds) istnieją również struktury tzw. CLOSE-END, które wydają swoje Shares jednorazowo, Kowalski zaś, gdy chce je zamienić na gotówkę musi znaleźć sobie kupca. Obecnie jednakże tego typu fundacje stanowią mniej niż jeden procent wszystkich i głównie używane są przez speculatorów.

3. Bardzo ważne jest to, że MF wy-

TERMINOLOGIA FINANSÓW INWESTYCJE

STEVE DEREN
Tel 690-4203

liczają NAVPS codziennie, gdyż obciążany z rynkiem i ekonomią Kowalski może po części sterować swoim MF z dokładnością co do dnia. Jednakże, nie wszystkie inwestycje mają taką opcję i niektóre liczą NAVPS raz na pół roku. Nie są to jednak MF.

Następnym razem postaram się przedstawić progres kilku fundacji i skomentować je. Dzisiaj na zakończenie proponuję małą zabawę dla tych, którzy uważają profesjonalne zarządzanie pieniędzmi za zbędne.

Wrocmy się do roku 1977. Załóżmy, że masz Czytelniku \$30,000 i chcesz zainwestować po \$10,000 w 3 korporacje wykupując ich Shares. Wybierz więc 3 firmy z podanych poniżej, które Twoim zdaniem miały największy potencjał na najbliższe 10 lat. W następnym wydaniu TF podam ile wartą ową \$10,000 w roku 1987 przedstawiając je w kolejności od największego do najmniejszego zarobku.

Bell Canada	10,000
Cadillac Fairview Corp	10,000
Canada Trustco	10,000
Canadian Pacific	10,000
Canadian Tire	10,000
Chrysler Corp (Canada)	10,000
Consumers Distributing	10,000
Ford Motor Co. of Can Ltd	10,000
Genstar Corp	10,000

Hudson's Bay Company	10,000
Imasco	10,000
Maclean - Hunter Ltd	10,000
Maple Leaf Gardens Ltd	10,000
Molson Companies Ltd	10,000
Northern Telecom	10,000
Royal Bank of Canada	10,000
Sears Canada Ltd	10,000
Toronto Dominion Bank	10,000
Union Gas Ltd	10,000
Wardair International	10,000

Powodzenia w wyborze inwestycyjnym!

STEVE DEREN
690-4203

KOMUNIKAT

Teatr Polski "Dialog" wystawi w Toronto komedię "JESTEM ZABÓJCĄ" Aleksandra Fredry w sobotę 24 października. Występ odbędzie się w auditorium szkoły West Park Secondary School przy 1515 Bloor Street West o godz. 19:30 (7:30 wiecz.) Wstęp 6 dolarów (bilety tylko przy wejściu), dzieci - wstęp wolny.

ZAPRASZAMY

MY NOWO PRZYBYLI

Redaguje

ALEKSANDER PIEKARSKI

WILKI I OWCE

Człowiek jest zwierzęciem społecznym. Dobrze się czuje w gromadzie - zle w samotności. Odludki i pustelnicy stanowią rzadkość uzyskując sobie opinię dziwaków czy odmienców. Więcej mamy wspólnoty w zachowaniu się z wilkiem żyjącym w stadzie niż z kotem samotnikiem. Pszczoły i mrówki również wolą żyć w gromadzie organizując sobie imponujące społeczeństwa jakby na ludzki wzór. Owady te są nieprzystosowane do samotnego życia. W samotności grozi im szybka śmierć poprzedzona cierpieniem.

Opuszczając na stałe rodzinny kraj popadamy w osamotnienie. Marzy się nam szybkie wniknięcie w nowe spo-

łeczność na Nowej Ziemi. W tym pierwszym etapie zazwyczaj planujemy nawiązywać relacje z polską społecznością pokrzykując bunczucznie "z Polakami jak najdalej!". Nie przychodzi nam wówczas do głowy trzeźwe zastanowienie się

- czy nowe obcojęzyczne środowisko zechce nas przyjąć?
- czy my sami wytrzymamy psychiczne zerwanie z polskim otoczeniem?

Oczywiście nasze plany szybko okazują się przysłowiowym marzeniem ściętej głowy. Ktoż z nas nowo przybyłych nie popełniał takiego błędu w osiedlenczych planach? Dla Polaka na Nowej Ziemi polskie środowisko jest artykułem pierw-

szej potrzeby, jest jedynym lekarstwem na to żeby nie zdziwaczec, nie wpasc w przygnębienie, po prostu nie zwariować.

Nie zawsze uczucie osamotnienia pojawia się według powyższego schematu. Nieraz ogarnia to uczucie człowieka dosłownie w momencie postawienia nogi na niepolskiej ziemi. Otacza nas normalne ludzkie społeczeństwo, ale mówią ci ludzie obcym niezrozumiałym językiem. Ani tu kogo zagadać, ani zrozumieć kiedy ktokolwiek się do nas odezwie. Pamiętam dobrze te chwile. Naraz w obcym tłumie słyszymy polski język. W Polsce byłaby to normalna, ale tu? Tak starsznie tęsknimy za zawarciem znajomości, przyjaźni. W błyskawicznym tempie obie strony zapytują się sakramentalnie "kiedysie tu przyjechali?", a następny krok to przedstawienie się sobie imionami z pominięciem nazwisk, słowa natychmiastowe przejście na ty. Bardzo ważny moment będący gwoździem niniejszego artykułu. W Polsce bywalismy z bliskimi sąsiadami przez wiele lat na "an- ani", w miejscu pracy na ty z najbliższym otoczeniem, z dalszym przez pan - pani. Niezwykle

ważny moment w przemianie naszych obyczajów! Rzecz w tym, że ta przemiana będzie nam całe życie kosić w gardle stawac!

Mówimy sobie przez TY z osobami zaprzyjaźnionymi. Ta forma zaciesnia przyjaźń. W układach służbowych odwrotnie! Ta forma może się okazać mieszaniną wybuchową. Wyobraźmy sobie zatrudnienie kobiety do sprzątania mieszkania z którą jesteśmy na ty. Jakos przez usta z trudem będą padać polecenia by zrobiła ona to czy tamto. Pojawi się niewłaściwa atmosfera. Byłoby łatwiej dla obu stron utrzymać formę pani, prawda?

I tu jest właśnie przysłowiowy pies pogrzebany. Najpierw bez zastanowienia się przechodzimy ze wszystkimi rodakami na ty. Wchodzi nam to w odruch. Potem przychodzi nam z rodakiem zetknąć się w sytuacji nie towarzyskiej, lecz zawodowej. Dajemy rodakowi naprawić telewizor. Ale rodak w naszym odczuciu jest jakby naszym krewnym, przyjacielem na Nowej Ziemi. My oczekujemy, by nam taniej policzył, a on z tych samych powodów liczy nam drożej za usługę podświadomie myśląc

"niechże mi da zarobić, bo swój swego winien popierać". No i już nawyk szybkiego przechodzenia na ty zaowocował powstaniem mieszaniny wybuchowej. Po serii podobnych doświadczeń rodzi się stwierdzenie, że "z Polakami nie idą żadne interesy, nie idą biznesy, z Polakami nie warto wchodzić w żadne układy pozatowarzyskie, nie warto nie warto".

Jakie można by wyciągnąć praktyczne wnioski z powyższych zjawisk?

- Nie przechodzić zbyt pośpiesznie na Ty z rodakami
- Nie oczekiwać od rodaka czegoś więcej w stosunkach zawodowych, traktować go normalnie, a nie protekcyjnie
- Nie wchodzić nigdy ze znajomymi w układy handlowo-usługowe

Jeśli chcesz zarobić sprzedaż ziół, czy kremów, nie wolno Ci pracować wśród znajomych i przyjaciół - stracisz szybko przyjaźń.

Na zakończenie należy rozprawić się z mitami opowanymi z ust do ust. Mówi się, jakoby wyłącznie Polacy między sobą byli niezgodni, jakoby Polak Polakowi starał się być wilkiem szukającym najsłabszego owieczki. To są mity i bajeczki dla dzieci, bzdury wysane z palca przez mądrych, którym się zdaje, że wiedzą. Nie jest trudno zawrzeć bliższą znajomość z nowo przybyłym Węgrem, Ukraińcem, Czechem czy z innej narodowości przedstawicielem. Przekonamy się, że oni narzekają podobnie do nas zarzucając swoim ziomkom dokładnie to samo, co my zarzucamy naszym rodakom. Mechanizm powstania tych opinii jest wszędzie jeden i ten sam. Samotność, gwałtowne szukanie znajomości bliskiej z dnia na dzień, natychmiastowe spoufalenie się no i mieszanina piorunująca wybuchu.

Aleksander PIEKARSKI

LISTY Z FIOŁKIEM

2 Adresy księgarni podawaliśmy w elokrotnie na łamach Echa.

3 Pytanie może zdenerwować anioła - może też rozśmieszyć. Ja reaguję śmiechem i wyobrażam sobie pytania w tym stylu do redaktora działu sportowego: "Panie redaktorze jak nauczyć się pływać nie wchodząc w ogóle do wody skoro ja bardzo nie lubię dotyku wody szczególnie zimnej?"

Panie redaktorze jak nauczyć się jeździć na rowerze bez konieczności siadania na niego? Bo ja jak siadam to się przewracam i kosi mnie ból?"

Mogę na to pytanie z fiołkiem odpowiedzieć z dużym fiołem. Należy wyszukać czarną kure. Zabić ją dokładnie o północy kiedy księżyc jest na nowiu. Po zabiciu wypatroszyć i wyjąć z żołądka największy kamień. Oplukac kamień źródłaną wodą. Kamień włożony pod język da nam magiczną moc mówienia po angielsku bez żadnego uczenia się na pamięć.

Listy fiołkiem przychodzą niemal w każdym tygodniu na moje ręce. Te listy można sprowadzić do wspólnego mianownika.

- 1 Nie zawierają załączonej zaadresowanej koperty ze znaczkiem pocztowym
- 2 Zapytują ich autorzy o adresy księgarni sprzedających podręczniki z kasetami do nauki angielskiego
- 3 Pytają o radę jak się nauczyć języka angielskiego bez uczenia się to znaczy bez uczenia się na pamięć całych zdań

Moje odpowiedzi z fiołkiem lub bez

- 1 Nie odpowiem na żaden list bez załączonej koperty ze znaczkiem

Staraniem The Frederic Chopin Society of Canada

Najwybitniejszy żyjący polski aktor

GUSTAW HOLOUBEK

wystąpi w programie

'Wieczór polskiej muzyki i poezji romantycznej'

Udział również wezmą

Magda Zawadzka

popularna aktorka,
Basia w filmie
"Pan Wołodyjowski"

Ewa Pobłocka

pianistka
laureatka Konkursu
ChopinowskiegoNiedziela 18 października 1987
godz. 7:00 wiecz.

University of Toronto, McMillan Theatre

(Edward Johnson Building - na tyłach McLaughlin Planetarium)
80 Queen's Park Cres - Bloor St i Avenue RdUwaga! Ze względu na brak parkingu
wokół teatru radzimy korzystać

- z Subway System (Stacja Museum) względnie
- z publicznych parkingów w okolicy Bloor St i Avenue Rd

Przedprzedaż Solarski Pharmacy 149 Roncesvalles Ave
Informacje i zamówienia Tel 833-0640 wiecz

Montreal Sobota 17 października, godz. 8 00 wiecz.

West Hill High School 5851 Somerset Ave (NDG)

Przedprzedaż Tatra Travel 3628 St. Laurent Blvd 849-3451
Metro Travel 5921 Laurendeau St. 761 5878
Polka Deli 3561 Belair 727 2311

Ottawa Środa 21 października, godz. 8 00 wiecz

Ottawa Technical High School, 440 Albert St

Przedprzedaż i informacje Nelson Travel 235-5228

ZABAWA TANECZNA

Komisja Edukacyjna Credit Union
Sw. Stanisława i sw. Kazimierza serdecznie wszystkich Państwa zaprasza na
ZABAWĘ TANECZNĄ
z okazji "DNIA CREDIT UNION" pod
tytułem

'Jesienne róże'

dnia 31 października 1987 Początek o
godz. 8 wieczorem, w górnej sali Credit
Union, przy 220 Roncesvalles Ave.
Cały dochód z zabawy przeznaczony jest
na odnowienie kościoła sw. Stanisława
biskupa i męczennika w Rzymie. Bilety w
cenie \$30 od pary do nabycia w od-
działach Credit Union.

259 261

KOMUNIKAT

Wystawa Polskich Artystów Plasty-
ków w Kanadzie będzie otwarta w niedzie-
lę 25 października 1987, od godz. 11 30
do 8 po poł., w Polskim Domu Kultury w
Toronto przy 206 Beverley St.
Całkowity dochód przeznaczony jest na
zakup aparatury medycznej dla szpitala
im. Dzieciątka Jezus w Warszawie.

259 261

RATUJMY DZIECKO!
A P E L

Od 1983 r. moje dziecko - Renata
Krasuska ur. 9 VI 1973 r. choruje na
ostrą białaczkę limfoblastyczną. Po uzys-
kaniu remisyj w przewidzianym czasie, w
sierpniu 1986 r. wystąpił II rzut choroby,
a w kwietniu 1987 r. - III rzut. Jedyną
szansą uratowania dziecka jest transplan-
tacja szpiku. Tego typu zabiegów nie wy-
konuje się w Polsce, a koszty przeszczepu
szpiku za granicą przekraczają moje moż-
liwości finansowe. W tej sytuacji zwracam
się z gorącą prośbą o pomoc finan-
sową w celu dokonania zabiegu transplan-
tacji szpiku w jednym z ośrodków za-
granicznych.

Uprzejmie proszę o jak najszybsze
powiadomienie mnie o ewentualnej moż-
liwości takiej pomocy.
Pokładając ostatnią nadzieję w zyczliwo-
ści i zrozumieniu ze strony moich roda-
ków, pozostaję z pozowaniem
J KRASUSKA

Wszelką korespondencję w tej sprawie
proszę kierować na adres mojej siostry
Stefania Rola-Kunach
ul. Łukowska 31 m 129
04-133 Warszawa

apteka natury

Książki z serii *Apteka Natury* do nabycia pod telefonem 532 - 9054.

RZODKIEWKA OGRODOWA

Redaguje
Dr JADWIGA
GORNICKA

RZODKIEWKA OGRODOWA (*Raphanus sativus var radicula L.*) jest uprawiana we wszystkich krajach jako roślina spożywcza i przyprawowa. U nas używana jest na sałatki. Rzodkiewka ma zgrubiałą łodyżkę, z wierzchu czerwoną, białą lub fioletową.

Rzodkiewka ma mnóstwo entuzjastów na całym świecie. Jej właściwości korzystne dla zdrowia są znane od wielu tysięcy lat. Wiedzano o tym w Chinach, w Egipcie, w Grecji itd. Stwierdzono, że poprawia wzrok, usprawnia intelekt, poprawia pamięć, uzdrawia cały organizm.

Mechanizmy występujące w przemianie materii po zjedzeniu rzodkiewek, nauka rozpoznała dopiero w ostatnich dziesięcioleciach, a w szczególności właściwości stwarzania organizmowi ludzkiemu sytuacji, w której przeważa jego jonizacja ujemna, przyczyniająca się do normalnego funkcjonowania procesów oddychania, ukrwienia, remineralizacji, aktywacji metabolizmu, gdy w organizmie występują świeżo spożyte enzymy, witaminy, pierwiastki makro, mikro i śladowe. Wielu specjalistów z dziedziny fitoterapii zaleca ludziom chorym na nowotwory spożywanie między innymi rzodkiewek na surowo wraz z liśćmi gotowanymi. Posiada 12 pierwiastków, jakie zawiera rzodkiewka, ważny jest zestaw Fe + Cu + Mn, który poprawia ukrwienie.

WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE

Rzodkiewka ma właściwości antybiotyczne, działa bakteriostatycznie, grzybobójczo, drenuje nerki i wątrobę, pobudza łaknienie i trawienie, poprawia ukrwienie organizmu - poprawia porost włosów, działa przeciwnowotworowo, przeciwrzywicznie, przeciwschorbutowo, wykrztusnie, żółciotwórczo i żółciopędnie.

WSKAZANIA LECZNICZE

Spożywanie rzodkiewki zalecane jest przy anemii, artretyzmie, astmie, braku łaknienia, demineralizacji organizmu, dolegliwościach oskrzelowych i wątrobowych, kamieniach nerkowych i żółciowych, krwawicy, nadfermentacji jelitowej, reumatyzmie, skorbutcie, wypadaniu włosów, zmarszczkach.

SPOSÓB UŻYCIA

Jako produkt spożywczy. Stosować przepisy kulinarne podane w książkach kucharskich. Wykorzystywać liście rzodkiewek, które działają jako środek przeczyszczający. Zjadać więc rzodkiewki z serduszkiem.

OKAZYJNE BILETY DO POLSKI

Czartery do Polski przez Kopenhagę zachodnimi liniami. Cena od 609 dolarów. Ograniczona ilość. Jedyna okazja. Zadzwoń jeszcze dzisiaj!

TEL 598 - 4569

259-261

KRAKUS SUPERSAM

Meat & Delicatessen

1570 Bloor St W, Toronto, TEL 534-2023

W naszym najnowocześniejszym i o czterokrotnie zwiększonej powierzchni sklepie możecie dokonać zakupów w szerokim asortymencie i po zniżonych cenach każdego tygodnia. Posiadamy w sprzedaży 100 różnych gatunków wędlin własnej produkcji oraz pierwszej jakości świeże mięso również po cenach zniżonych. Posiadamy szeroki asortyment produktów garmazeryjnych i europejskich delikatesów. Niniejszy wycinek z gazety po okazaniu przy kasie upoważnia kupującego do zniżki od 5 do 10% w zależności od wysokości dokonanych zakupów.

KUPON

Od \$20.00 do \$50.00 - 5%
Od \$50.00 wzwyż - 10%
Od produktów nie objętych obniżką

Nowo otwarty sklep

"FINE PIANOS"

oferując sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlihter.

**NAMNIEJSZE CENY PIŁNAGWARANCJA,
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY**

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie.

TEL 896 - 9782

35 Kings St E Unit 16 MISSISSAUGA od g 10 do 7

HI TOP PHOTO LABORATORY

Zdjęcia i paszportowe europejskich i kanadyjskich standardów

TEL 252 - 9934

3043 Lakeshore Blvd

FOTO STUDIO BARBARA

TEL 279 - 5144

3590 Kanef Cress Apt 508

ZAPRASZA

Wszystkie panienki, panie i panów pragnących zrobić sobie niepowtarzalne portfolio. Wybor najlepszych ujęć 80 kl. Czas zdjęć 3-6 godz. dla modela. Art makijaz plus fryzura gratis. Możliwość dobrania garderoby (wiecz, sport). Zdjęcia do ramek ogłoszeniowych, każdy format, (gazety, foldery np. Real Estate), kolor, białe-czarne.

KOMUNIKAT F S BARBARA

Wszystkie modelki i dziewczęta, które brały udział w plebiscycie na "Piękną Polkę" oraz te, które chciałyby wziąć udział w wielkim pokazie mody i balu (Wiek 18 - 40 lat, wzrost 170) proszone są o:

- przybycie na spotkanie dnia 23 X o godz. 16-tej w rest "Old Mill", sala na przeciw wejścia
Następne spotkanie

- przymiarka kolekcji i zdjęcia
Nieobecność nie zgłoszona traktowana jest jako wycofanie się z plebiscytu i pokazu 279-5144

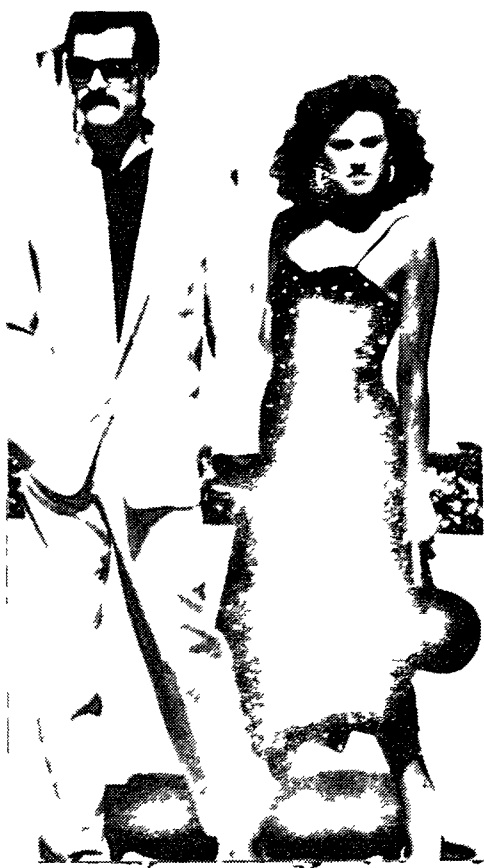
Konkurs na "Polkę Lata" trwa do 15 października. Echo otrzymało mnóstwo zgłoszeń telefonicznych oraz listów z wyborem kandydatek.

Przypominamy, że można wybrać "Piękną Polkę" spośród publikowanych w numerze 257 zdjęć dwóch Monik, Izy, Ilony, Doroty, Jackie, Basi, Małgorzaty i Małgosi. Aby wybrać "Polkę Lata" wystarczy zadzwonić do redakcji, tel. 743-5706, lub do Foto Studio Barbara, 279-5144, lub wysłać list na adres pocztowy Echo. Liczy się data stempla pocztowego. W numerze tygodnika Echo w przyszłym tygodniu opublikujemy wyniki naszego konkursu, ukoronujemy "Najpiękniejszą". Właściwej koronacji dokonamy na planowanym na listopad balu.

JESIENNA PANI

Przedstawiamy naszą drugą kandydatkę do tytułu "Jesiennej Pani". Pani jest młoda, ma 16 lat, jest uczennicą szkoły średniej, ma duże zamiłowanie do nauk ścisłych w chemii i fizyki, uprawia sporty zimowe i letnie, a to wszystko nie przeszkadza jej być zawodową modelką. Ma na imię Beata. Obok zdjęcie Beaty z pierwszym panem, który pragnie zająć się prezentowaniem mody - Piotrem. Piotr będzie na zbliżającym się dużym pokazie mody prezentował "na wybiegu" nasze polskie modelki.

PIĘKNA POLKA

HOROSKOP

15 - 21 października

BARAN

Wiele frapujących wydarzeń przyniesie nadchodzący tydzień. Także dotychczas bezpośrednio Ciebie. Postaraj się za wszelką cenę nie popełniać dalszych błędów. Dlatego też musisz starannie przemyśleć sytuację i zaplanować swoje postępowanie w najdrobniejszych szczegółach. Wkrótce poprawa samopoczucia i dużo lepszy humor. Znak pozytywny. Waga unikaj. Lwa. Dzień miły. Piątek. Liczba szczęśliwa 2.

BYK

Wykorzystaj swoją umiejętność patrzenia na postrzeżenia pewnych wydarzeń i zachowań ludzkich a także wyciągania wniosków. A te, gdy sytuację przemyślisz, nasuną Ci się same. A wówczas nie będziesz mieć kłopotów z podjęciem decyzji. Zachowanie pewnych osób co tak Cię zdumiewa a nawet złości i oburza, potraktuj jako jeszcze jedno życie, we doświadczanie. Znak sprzyjający. Ryby unikaj. Lwa. Dzień miły. Wtorek. Liczba szczęśliwa 9.

BLIZNIĘTA

Przeżyjesz pasjonujące doświadczenia, które powinno wiele Cię nauczyć. Zbliża się dobry okres. Największe kłopoty, które Ci tak zatrzymały życie, masz już poza sobą. Proponujemy Ci, abyś nie bojąc się, jak i tego, że wiele w swoim życiu będzie trzeba zaczynać od nowa. **Spora miłych wydarzeń rodzinnych i nowych ciekawych znajomości.** Przyływ gotówki. Znak serdeczny. Lew unikaj. Wodnika. Dzień ważny. Sroda. Liczba szczęśliwa - 3.

RAK

Znajdziesz się w centrum uwagi. Ucieszy Cię to, ale Twoja nieufność i niesmiałość będą źródłem wielu frustracji. Skąd te kompleksy? Nie masz żadnych powodów, aby czuć się gorszym od innych. Perspektywy rysują się wcale niezłe, idź za ciosem, wykorzystaj sprzyjającą passę. Ważna wiadomość, warto ją sprawdzić. Znak popierający. Koziorożec unikaj. Bliznięta. Dzień miły. Wtorek. Liczba szczęśliwa 7.

LEW

Dobry tydzień. Przy wpływ energii. Będziesz snuć plany z rozmachem, a co ważniejsze, zabierzesz się wreszcie do konkretnej roboty, która te plany pomoże zrealizować. Z fanfarami jeszcze poczekaj. Wszystko jest na dobrej drodze, ale jeszcze i wszystko może zostać storpedowane. Uwaga! Nadmierna gadatliwość może być powodem kłopotów. Znak ważny. Baran unikaj. Strzelca. Dzień miły. Niedziela. Liczba szczęśliwa 4.

PANNA

Pojawi się przed Tobą niecodzienna szansa. Jeśli się nie przelekasz i zaryzykujesz, masz sporo do osiągnięcia. I to tanszym kosztem niż myślisz. Sprawa, na której tak Ci zależy, zdaje się ruszać z miejsca. Nie masz jednak na nią żadnego wpływu, możesz więc tylko czekać. Plany zbyt rozbudowane nie zdziwią Cię, przeto ewentualnym rozczarowaniem. Znak sprzyjający. Skorpion unikaj. Barana. Dzień ważny. Sobota. Liczba szczęśliwa 7.

WAGA

Ambicje, zbyt wybujałe są powodem na przeszkodę w realizacji. Twoich planów. Zejdź na ziemię, rzeczywistość jest taka, jaka jest. Brakuje Ci, poza tym wytrwałości i cierpliwości. Unikaj jak ognia wszelkich ognisk intymnych i nie słuchaj plotek, a zwłaszcza ich nie rozpowszechniaj. Najbliższe dni nie przyniosą jakichś rewelacyjnych wydarzeń, wykorzystaj więc panujący spokój do uporządkowania zaległych spraw. Znak sprzyjający. Rak unikaj. Lwa. Dzień miły. Piątek. Liczba szczęśliwa 8.

SKORPION

Tydzień na szczęście mało ruchliwy, spróbuj więc po prostu zaległości. Jeszcze trochę cierpliwości w sprawach finansowych. Wkrótce odczujesz wyraźną poprawę. Poprawa także stosunków rodzinno-domowych. Nabierz oddechu do dalszego działania. A zdajesz

sobie sprawę z wszystkich trudności, które Cię czekają. Znak serdeczny. Bliznięta unikaj. Wagi. Dzień miły. Czwartek. Liczba szczęśliwa 4.

STRZELEC

Chęć postawienia na swoim zupełnie przystosowała inne względy, jak choćby rozsądek. Nie upieraj się tak, idź na kompromis. Inaczej kłopoty wcale nie będą małe, a wręcz przeciwnie. Dobra wiadomość bardzo Cię ucieszy, a nawet zbulwersuje, co by świadczyło, że nie bardzo wierzyłeś w pomysły, przebieg wypadków. Znak sprzyjający. Panna unikaj. Koziorożca. Dzień ważny. Poniedziałek. Liczba szczęśliwa 3.

KOZIOROŻEC

Już wkrótce nadarzy się sposobna chwila do przeprowadzenia ataku. Nie wahaj się, masz rzadką szansę na korzystne zakończenie całej sprawy. Trochę komplikacji sercowych i burzliwych dni. Pora zastanowić się, co dalej. Sprawa, która do tej pory szła tak opornie, wreszcie ruszy z miejsca. Dbaj bardziej o zdrowie, nie jesteś już wiekiem z żelaza. Znak miły. Byk unikaj. Lwa. Dzień miły. Sroda. Liczba szczęśliwa 6.

WODNIK

Nie przejmuj się tak bardzo sprawą, której nie udało Ci się przeprowadzić. Nie pierwsza to i nie ostatnia. Nie wszystko musi Ci się udać. Wpadłbyś w zarożumiałstwo. Przed Tobą jeszcze trudniejszy egzamin, skoncentruj więc siły na pokonanie kolejnej przeszkody. Dobre wiadomości rodzinne. Zaczynaj przygotowywać się do różnych zmian. Znak symboliczny. Waga unikaj. Ryb. Dzień miły. Sobota. Liczba szczęśliwa 3.

RYBY

Przed Tobą wiele nowych wydarzeń. Zacznie się finalizować sprawa, którą chciałbyś odwieść. Ale Twoje zabiegi na niewiele się zdadzą. Zastanów się, co dalej, musisz wybrnąć optymalną propozycję. Spiętrzenie różnych problemów, działaj więc metodycznie. Uwaga! W podróży możesz spotkać Cię niemiła przeszkoda.

15 października - czwartek

Wschód Słońca 07 19 Zachód Słońca 18 32
Wschód Księżycy 00 14 Zachód Księżycy 15 23

Imieniny obchodzą Aurelia, Jadwiga i Teresa

1895 - Urodził się Antoni Słonimski, poeta, współzałożyciel grupy poetyckiej Skamander (zm. w 1976 r.)
1917 - Stracona została Mata Hari, skazana na karę śmierci za szpiegostwo.

16 października - piątek

Wschód Słońca 07 20 Zachód Słońca 07 20
Wschód Księżycy 18 31 Zachód Księżycy 18 31

Imieniny obchodzą Florentyna, Gerard i Gaweł

1758 - Urodził się Noah Webster, autor Webster's Dictionary
1793 - Została stracona Maria Antonina, królowa Francji
1854 - Urodził się Oskar Wilde, irlandzki pisarz
1927 - Urodził się Gunter Grass, niemiecki pisarz ("Błaszany bębnek")

17 października - sobota

Wschód Słońca 07 21 Zachód Słońca 18 30
Wschód Księżycy 02 16 Zachód Księżycy 16 19

Imieniny obchodzą Małgorzata, Ignacy i Wiktor

1830 - Zmarł Jakub Fryderyk Hoffman, przyrodnik, lekarz, wynalazca, założyciel ogrodu botanicznego w Warszawie, autor projektu łodzi podwodnej, pasażera ratunkowego (ur. w 1758 r.)
1915 - Urodził się Arthur Miller, pisarz
1920 - Zmarł John Reed, amerykański działacz robotniczy, dziennikarz i poeta (ur. w 1887 r.)

18 października - niedziela

Wschód Słońca 07 22 Zachód Słońca 18 29
Wschód Księżycy 03 16 Zachód Księżycy 16 43

Imieniny obchodzą Julian i Łukasz

1835 - Urodził się Bolesław Limanowski, działacz socjalistyczny, historyk, socjolog, publicysta, współtwórca PPS (zm. w 1935 r.)
1919 - Urodził się Pierre Trudeau, poprzedni premier Kanady
1956 - Urodziła się Martina Nawratilowa, amerykańska tenisistka, mistrzyni świata

19 października - poniedziałek

Wschód Słońca 07 23 Zachód Słońca 18 27
Wschód Księżycy 04 16 Zachód Księżycy 17 05

Imieniny obchodzą Paweł, Piotr i Ziemo-wit

1745 - Zmarł Jonathan Swift, angielski pisarz i publicysta, wybitny przedstawiciel epoki oświecenia (ur. w 1667 r.)
1920 - Zmarł Stanisław Lentz, polski malarz i rysownik (ur. w 1861 r.)

20 października - wtorek

Wschód Słońca 07 24 Zachód Słońca 18 26
Wschód Księżycy 05 17 Zachód Księżycy 17 28

Imieniny obchodzą Irena i Jan

1854 - Urodził się Arthur Rimbaud
1925 - Urodził się Art Buchwald, amerykański dziennikarz i publicysta

21 października - środa

Wschód Słońca 07 25 Zachód Słońca 18 25
Wschód Księżycy 06 19 Zachód Księżycy 17 51

Imieniny obchodzą Urszula, Hilary i Jakub

1833 - Urodził się Alfred Nobel, szwedzki chemik, wynalazca dynamitu, fundator Nagrody Nobla
1930 - Zmarł Włodzimierz Perzyski, komedio-pisarz, prozaik, poeta, publicysta (ur. w 1877 r.)

Przepis tygodnia

czyli

odpowiedz na pytanie, co zrobić z resztkami indyka, pozostałymi po obiedzie z okazji Święta Dziękczynienia

Składniki

2 główki brokułów (tylko rozczłuki, bez łodyg)

4-6 pietruszek (pokrojone w słupki)

4-6 marchewek (pokrojone w słupki)

1 1/4 szklanki bulionu

4 łyżki masła

2 pory (pokrojone wzdłuż w długie "sznurki")

3 szklanki pieczonego indyka (pokrojonego w paski, lub kostkę)

2 łyżki soku ze świeżej cytryny

1 1/2 szklanki śmietanki (whipping cream)

sol i pieprz do smaku

paczka makaronu wstążki (70 dag)

siekana pietruszka

parmezan

Przygotowanie

Ugotować brokuły, pietruszkę i marchew w bulionie (uwaga: nie rozgotować!). W rondlu rozpuścić masło, zeszklić pory (nie przypalić!), dodać indyka. Jak gorące, dodać bulion, który został po ugotowaniu warzyw i wygotować do objętości mniej więcej 2/3 szklanki. Dodać śmietankę i dusić ok. 3-4 minut - aż sos zacznie gęstnieć. Dodać warzywa i dusić dalsze 2 minuty. Dodać sok cytrynowy, posolic i popieprzyć do smaku. Polać świeżo ugotowanym makaronem, wszystko posypać pietruszką i parmezanem.

Nowa rewia z Polski

Tym razem nikt nie może narzekać na brak imprez artystycznych przyjeżdżających do nas z Polski, albowiem już kilka zespołów zawitało do nas w ubiegłych tygodniach, a już zapowiadane są następne.

Otoż jednym z najciekawszych programów estradowych, jaki wkrótce będzie prezentowany przez naszego niezawodnego impresaria Jana Wojewodkę - to niewątpliwie program rewiowy pod tytułem "JESZCZE SIĘ KRĘCI" w wykonaniu nielicznego wprawdzie, ale za to wspaniałego Zespołu Czołową gwiazdą będzie IRENA SANTOR, w dalszym ciągu uważana w Polsce za Pierwszą Damę Polskiej Piosenki, a to za jej wielką muzyczność, doskonałą interpretację i bezbłędne, oryginalne wykonanie licznych przebojowych piosenek.

Jezeli chodzi o płec piękną, to poza Ireną Santor, w programie weźmie udział śpiewająca aktorka AGNIESZKA FATYGA, którą śmiało można uznać za obywatelkę naszej sceny. Mając wspaniałe warunki zewnętrzne (jest po prostu bardzo ładna i młoda) - obdarzo-

na jest wielkim talentem zarówno wokalnym jak i aktorskim.

W programie "JESZCZE SIĘ KRĘCI" wystąpi również doskonała aktorka charakterystyczna BOŻENA DYKIEL, znana nam z licznych wspaniałych filmów, jak WESELE, ZIEMIA OBIECANA, NOCE I DNIE i innych. Zarówno Agnieszka Fatyga, jak i Bożena Dykiel przyjeżdżają do Ameryki i Kanady po raz pierwszy.

Ze znanych nam artystów, którzy bawili nas swoimi satyrycznymi monologami poprzednio - zobaczymy i usłyszymy ponownie ZBIGNIEWA KORPOLEWSKIEGO i satyryka ANDRZEJA ZAORSKIEGO, założyciela znanego Kabaretu "60 MINUT NA GODZINĘ" i współautora Musicalu "STRACHY NA LACHY".

Należy się zatem spodziewać, że będzie to na pewno program nie tylko nowy, ale i INNY od tych, jakie w tym sezonie zaprezentują nam inne grupy, a jeszcze pewniej, że powinniśmy podobać się WSZYSTKIM, zarówno młodszym jak i starszym publiczności.

JAN WOJEWODKA

prezentuje

PROGRAM ESTRADOWY

"Jeszcze się kręci"

PIOSENKA • HUMOR • SATYRA

UDZIAŁ BIORĄ

☆ IRENA SANTOR
☆ AGNIESZKA FATYGA
☆ BOŻENA DYKIEL
☆ ANDRZEJ ZAORSKI
☆ ZBIGNIEW KORPOLEWSKI
☆ BOGUSŁAW SOBKOWIAK

ZAPRASZAMY
SERDECZNIE!

MONTREAL, P.Q. - środa, 21 października, g. 8 pm, Westmount High School, 4350 St. Catharine West

OSHAWA, ONT. - czwartek, 22 października, g. 8 pm, Sala Weteranów, 1551 Stevenson Rd. North

TORONTO, ONT. - piątek, 23 października, g. 8 pm, West Toronto School Aud., Lansdowne - College St.
niedziela, 25 października, g. 2 30 i 6 30 pm

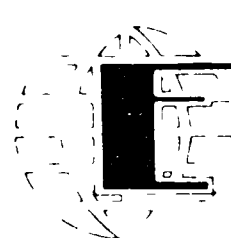
PRZEDSPRZEDAŻ BILETÓW
Solaris Pharmacy, 149 Roncesvalles Ave., tel. 536-5452
Informacje i zamówienia telefoniczne - W. Kopowska, tel. 259-0649

HAMILTON, ONT. - sobota, 24 października, g. 8 pm, Scott Park High School Aud., 1055 King St. East

KITCHENER, ONT. - wtorek, 27 października, g. 8 pm, Pol. Can. Legion Hall, 601 Wellington St. North

LONDON, ONT. - środa, 28 października, g. 8 pm, Sala parafialna, 419 Hill St.

ST. CATHARINES, ONT. - czwartek, 29 października, g. 8 pm, Pol. Can. Legion Hall, 207 Vine St. North

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RUNCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

- CZARTERY DO POLSKI 1987

- Sprawdźcie z nami inne połączenia do Polski - warto!
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ŻYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$110 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)

- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje
- Upoważniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBISCIE

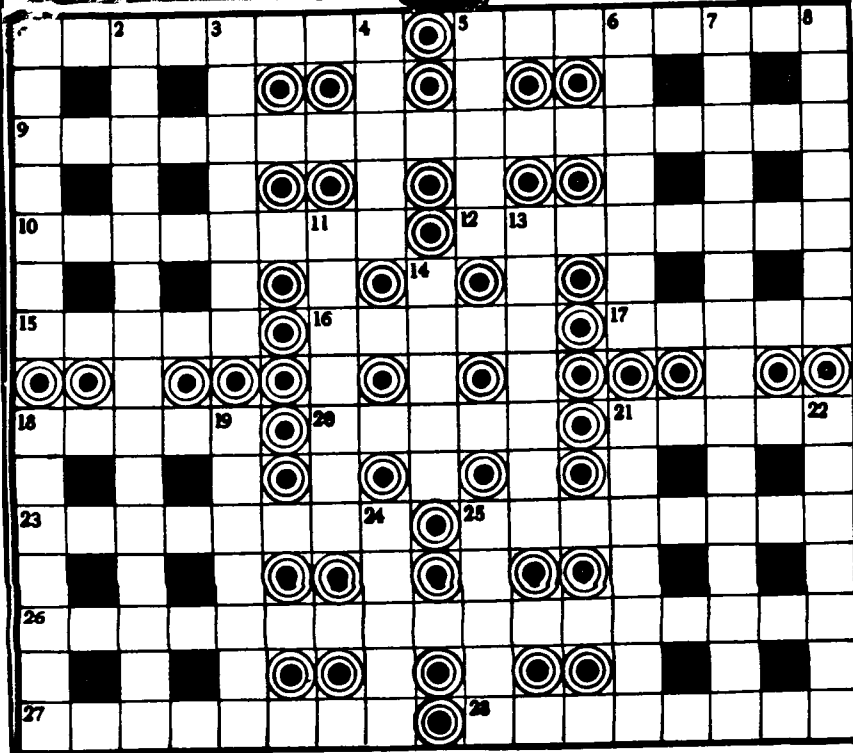
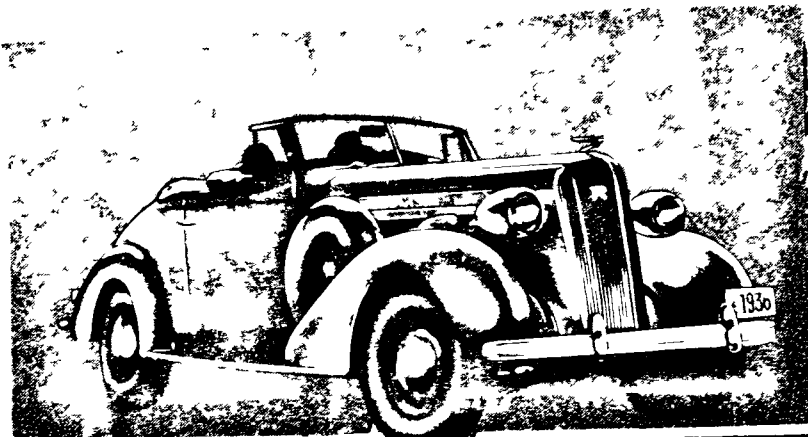
ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

Krzyżówka własna na resorach (luksusowych)

Poziomo

- 1 Poprawa negatywy i pozytywów fotograficznych
- 5 Haczyk dla mieszkańców innych stanów
- 9 Dyscyplina lotnictwa sportowego
- 10 Osobny wydruk artykułu z czasopisma
- 12 Klawiszowy instrument muzyczny
- 15 Ścinanie trawy
- 16 Kanał odprowadzający zanieczyszczenia
- 17 Mały nietoperz
- 18 Pieniek
- 20 Ptak domowy
- 21 Autor wierszowanych utworów
- 23 Publikacja zawierająca wybrane utwory różnych pisarzy
- 25 Gospodyni na wsi podhalańskiej

- 25 Gospodyni na wsi podhalańskiej
- 26 Nierespektowanie przepisów lub zasad
- 27 Mówi głośno i dużo nie pozwalając innym dojść do słowa
- 28 Przedstawicielstwo dyplomatyczne przy rządzie innego państwa

Pionowo

- 1 Szkic ołówkiem tuszem lub kredką
- 2 Przyrząd do mierzenia stopnia sztywności nie elastycznych materiałów
- 3 Metropolia
- 4 Wąski przewód
- 5 Rezultat
- 6 Przenosna zasłona
- 7 Preparat biologiczny sporządzony z bakterii pochodzących z organizmu chorego
- 8 Jubiler
- 11 Szkielet
- 13 Pani doktor
- 14 Nędza
- 18 Jurysta
- 19 Żółty ptak śpiewający
- 21 Dna artretyzm
- 22 Ekskomunikacja
- 24 Zwyczaj na giełdzie
- 25 Część rekojesci broni siecznej jelec

Nr 259

Rozwiązanie krzyżówki

Poziomo żądło karoca rzenie brzęk kimono, apetyt, teren, trzosa, kasak, zakaska, zioło, szlif partacz nitka aster fagas starka elegia skaza budzik namiot arras

Pionowo zacier rokokozabot dozór orkan hetera liryka eskorta ekstaza trzon zrost szopa kasza salut kufer intruz kurczę szelma Edison faska gjaur seans

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz. 1:00 do 2:00 pp ze stacji CHWO 1250 w Oakville

Program muzyki, piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem Kobiet w ognisku domowym Telefon 691 8789

Program telewizyjny TELE-POLONICA w MONTREALU i okolicy kanał 24

CF CABLE TV niedziela 18:00 środa 11:00 sobota 21:30

VIDEOTRON niedziela 17:30 wtorek 10:30 i 24:00 środa 18:30

Korespondencja na adres: STEP 375 Claremont Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziela od godz. 6 do 7 wiecz. CKWF fala FM 93.7 Kitchener koncerty życzeń polskie piosenki i produkcja As Kołtarian. Jan Zux Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FAŁA

Soboty od 2:4 po poł. CFMB Radio Montreal 35 York St Westmount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2557

ECHO OJCZYŹNY

T V

wyswietlany każdej soboty o 11 rano na City TV (kanał 57, kabel 7)

Producent KAROL A KĘSIK

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgadulka muzyczna z nagrodami w niedzielę od godz. 17:30 do 19

Adres 10858 97 St Edmonton T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziela od godz. 2:30 do 3:30 CJVB fala 1470 Wiadomości z Polski Kanady i świata, komentarze wywiady ogłoszenia i komunikaty polonijne, koncerty życzeń oraz ogłoszenia handlowe Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan "L" Vancouver B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

Środy - 8:30 pm, czwartki - 9:30 pm, soboty - 2:00 pm

W dzielnicy Parkdale środy 7 wiecz. piątki 9:30 i soboty 3:30 Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi, informacje o ważnych do tyczących Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY

"ECHO OJCZYŹNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz. od 10:30 do 11:30 rano

Program prowadzi KAROLINA KĘSIK

W programie koncerty życzeń, wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich 637 College St., Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

PRZECZYTAJ ■ POWIEDZ ZNAJOMYM ■

Nowe polskie radio

"KALEJDOSKOP"

P O BOX 55 Postal Station V, Toronto, Ontario M6R 3A4

TEL. 249 - 1887

w poniedziałki o godz. 8:30 wieczorem i we środy o godz. 8:30 wieczorem od 1 czerwca z rozgłosu AM 790

Redaktorami programu są

MAŁGORZATA I PAWEŁ JĘDŁEWSKY

W PROGRAMIE

● Wiadomości z kraju i ze świata ● Informacje o sprawach codziennych ● Aktualności kulturalne ● Wspomnienia ● Rocznice ● Muzyka ● Kibaret ● Poezja

WIELKI
południowy magazyn dla KANADY

SYRENA TRAVEL LIMITED

1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486

● SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku
Oferujemy

- 1987 - loty do Polski, szybko, tanio
- Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług
- Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
- Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wizę kanadyjską

UNISEX HAIRSTYLING

POLECAM

- DOBRĄ STRYZENIA
- Trwałą ondulację (Foam perm pro niemieckiej)
- Farbowanie włosów (farba produkowana niemieckiej) O R A Z
- Farbowanie brwi i rzęs

"THE FAMILY SHOP"

Helen Pilchowski

311 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2M6
TFL Bus 535 - 1677, Res 252 - 9069

OGŁOSZENIA
O PRACY

SHIPPER and receiver for a lighting company in Mississauga tel 897 1110 Must know English 260

DENTAL receptionist assistant required for small dental office Experience and excellent english necessary Toronto Tel 625-1743 or 225-2026 260

POTRZĘBUJEMY pracowników do pracy w budownictwie Toronto i okolicy tel 897 7938 260-262

POTRZĘBNA opiekunka do dwójki dzieci w wieku 3 i 5 lat z zamieszkaniami na miejscu Toronto tel 881 3486 260-262

POTRZĘBNA kobieta do sprzątania dwu sypialniowego mieszkania raz w tygodniu okolica Bathurst i Lawrence b dobre warunki znajomość angielskiego konieczna na TEL 284-2639 od 8 do 9 wiecz 258-260

POTRZĘBNA kierowca-konwojent z licencją G wymagana znajomość Toronto i umiejętność porozumiewania się po angielsku Tel 738-2224 258-260

POLSKA restauracja zatrudni kelnerkę Praca stała Toronto 2390 Bloor St W TEL 767-0848 259-261

POTRZĘBA inspektorów kontroli technicznej ze znajomością angielskiego Do dużej fabryki Praca na zmianie kontynentalne (Continental Shift) Wynagrodzenie na stary \$6 85 na godz Toronto tel 745-6980 Extension 37 Ernie 259-261

KOBIETA do dwójki dzieci z zamieszkaniem na miejscu potrzebna Tel 749-4584 257

POTRZĘBNA dochodząca pani do dziecka Okolica Dundas i Hurontario TEL 277 1302 259-261

POTRZĘBNA opiekunka do dziecka na pol etatu Dufferin i King Tel 534-2244 259-261

PRACOWNICY poszukiwani do fabryki proszków metali w Oakville (Speers Rd i 7 dol na godz zezwolenie na pracę konieczne Dzwonic 827 1371 proszę Margaret 259-261

IF I could show you a way to earn an extra \$1 500 \$2 000 per month without disturbing what you are presently doing would you spend one hour to get the facts? Call (416) 28 40 7 Les Dacko 257

ROBIĘ ładne rzeczy na druta h TEL 767 2795 257

POTRZĘBNY uczeń I lub II roku do zakładu hydraulicznego wykonującego instalacje w nowych budynkach mieszkalnych Tel 749-2927 po godz 18-tej 258-260

A LADY to take care for a handicapped Russian speaking woman is required in Montreal Live in position French or English required TEL (514) 484 2234 257

POTRZĘBNA dochodząca opiekunka do jednorocznej dziewczynki okolica Jane i Lawrence Tel 244-9789 258-260

POTRZĘBNI pracownicy do instalowania Aluminium Siding Toronto Tel 896 7020 257-259

POTRZĘBNI pracownicy do utrzymania tutek i innych robót budowlanych TEL 238-5176 257-259

DENTAL assistant receptionist excellent english required tel 625-1743 lub wieczorem 225-2026 257-259

RESTAURACJA zatrudni dwie młode osoby w godzinach od 7 rano do 1 po poł dla znajomych angielskiego Dla znajomych 4 godz 4 po poł Przygotowywanie poków 5 dol na godz po polsku TEL 531-7597 po angielsku 234-1777 260

Zatrudnię na stałe lub czasowo sprzedawców Hot Dog Dzwonic wieczorem TEL 763-0882 260

POTRZĘBNE 3 kobiety do szycia na maszynach i 2 kobiety do pomocy przy szyciu 0 na godzinę Keele Stiles tel 661-0058 wiecz 625-3539 260

Mozesz kupować Echo w pobliżu swego miejsca zamieszkania, jeżeli okolicę zamieszkuje więcej polskich rodzin Zadzwon do Redakcji i przekaz informację o sklepach, które mogłyby sprzedawać polską gazetę Zależy nam zwłaszcza na punktach w Mississauga, Scarborough, północnym Toronto Obecnie Echo dysponuje 53 punktami sprzedaży gazety w Toronto i może tę liczbę podwoić Chętnie rozwiemy gazety do sprzedawców w budynkach mieszkalnych, pod kościołami polskimi i w organizacjach Telefon 743-5706 Grazyna Farmus

KLARA MAGILL 113 Roncesvalles Ave TORONTO Ont M6R 2K9 Bus tel 537 6450 BIURO MIĘDZYNARODOWE SAMOTNYCH Samotność jest przykra Pozwólcie Pani i Panowie abymy mogli być waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia 207 19

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

OGŁOSZENIA- DROBNE SPRZEDAŻ

DO SPRZEDANIA cukiernia w Scarborough Dzwonic po godz 7 wiecz , tel 439-5739 258 260

CHART POLSKI, Pierwsze szczeniaki szlachetnego wilczarza czystej polskiej rasy w Ameryce Mikala Bowen (514) 347 0958 Box 92, St Jean, Que J3B 6Z1, Canada 259-260

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w swoim domu w Mississauga Tel 274-6501 257 259

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym domu Toronto okolica High Park Dundas Str Tel 769-2649 257 259

ELEKTRONIK z wieloletnim doświadczeniem poszukuje dodatkowej interesującej pracy Projektowanie naprawy tel 233-0393 259 261

POSZUKUJĘ pracy Posiadam uprawnienia kandydatskie operatora ciężkiego sprzętu doświadczenie w budownictwie i samochód dostawczy Tel 588-2375 259 261

MŁODY mężczyzna podejmie każdą pracę w weekendy lub rano Tel 588-4416 259 261

MŁODA osoba ze stałym pobytem szuka pracy Tel 253-1083 257 259

INŻYNIER mechanik z długoletnią praktyką w zakresie technologii konstrukcji i wzornictwa poszukuje pracy TEL 767 5418 po godz 8 wiecz 257 259

PANI w średnim wieku znająca sztukę kulinarną jak gotowanie na przyjęcia wesela chrzciny i inne podejmie pracę w porządnym domu Toronto tel 626-3914 258 260

MŁODY mężczyzna sportowiec bez zobowiązań podejmie każdą pracę po południu Toronto tel 763-7414 258 260

ODPOWIEDZIALNA doświadczona osoba ze stałym pobytem opiekuje się dzieckiem z zamieszkaniami na miejscu TEL 428-0169 258 260

SZUKAM pracy pełnej opieki nad dzieckiem z zamieszkaniami na miejscu TEL 429 3268 258 260

MŁODY mężczyzna starający się o stały pobyt szuka pracy ciężkiej i dobrze płatnej TEL 235-0641 258 260

MŁODA kobieta poszukuje pracy Pora obywatela język angielski na przeciętnym poziomie Tel 429-4882 258 260

SOLIDNA i uczciwa poszukuje pracy przy bawieniu dzieci prowadzeniu domu lub innej z zamieszkaniami w Toronto lub w Kitchener dochodząca Tel (519) 742 9041 258 260

WYKWAŁIFIKOWANY z doświadczeniem kanadyjskim hydraulik poszukuje pracy w Toronto Jurek tel 253-5539 258 260

KIEROWCY z kategorią G podejmą pracę od zaraz Toronto Leszek Marek TEL 253-5539 258 260

ZAOPIEKUJĘ SIĘ dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu Don Mills 45 Grenoble Dr Tel 423-5144 Barbara 259 261

DOŚWIADCZONY budowlaniec z Polski szczególnie w robotach hydraulicznych i spawalniczych podejmie każdą pracę TEL 238-3054 259 261

ZAOPIEKUJĘ SIĘ dzieckiem u siebie w domu przy Browns Line tel 259-0429 260-262

SOLIDNA odpowiedzialna podejmie pracę w godzinach nocnych (opieka nad starszą osobą) Toronto tel 251-6312 proszę Renatę 260-262

MĘŻCZYZNA w średnim wieku ze stałym pobytem podejmie każdą pracę Toronto tel 255-8397 Jurek 260-262

DZIEWCZYNA szuka pracy 2 razy w tygodniu najchętniej po południu TEL 743 1905 260-262

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

OGŁOSZENIA- DROBNE SPRZEDAŻ

DO SPRZEDANIA cukiernia w Scarborough Dzwonic po godz 7 wiecz , tel 439-5739 258 260

CHART POLSKI, Pierwsze szczeniaki szlachetnego wilczarza czystej polskiej rasy w Ameryce Mikala Bowen (514) 347 0958 Box 92, St Jean, Que J3B 6Z1, Canada 259-260

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w swoim domu w Mississauga Tel 274-6501 257 259

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym domu Toronto okolica High Park Dundas Str Tel 769-2649 257 259

ELEKTRONIK z wieloletnim doświadczeniem poszukuje dodatkowej interesującej pracy Projektowanie naprawy tel 233-0393 259 261

POSZUKUJĘ pracy Posiadam uprawnienia kandydatskie operatora ciężkiego sprzętu doświadczenie w budownictwie i samochód dostawczy Tel 588-2375 259 261

MŁODY mężczyzna podejmie każdą pracę w weekendy lub rano Tel 588-4416 259 261

MŁODA osoba ze stałym pobytem szuka pracy Tel 253-1083 257 259

INŻYNIER mechanik z długoletnią praktyką w zakresie technologii konstrukcji i wzornictwa poszukuje pracy TEL 767 5418 po godz 8 wiecz 257 259

PANI w średnim wieku znająca sztukę kulinarną jak gotowanie na przyjęcia wesela chrzciny i inne podejmie pracę w porządnym domu Toronto tel 626-3914 258 260

MŁODY mężczyzna sportowiec bez zobowiązań podejmie każdą pracę po południu Toronto tel 763-7414 258 260

ODPOWIEDZIALNA doświadczona osoba ze stałym pobytem opiekuje się dzieckiem z zamieszkaniami na miejscu TEL 428-0169 258 260

SZUKAM pracy pełnej opieki nad dzieckiem z zamieszkaniami na miejscu TEL 429 3268 258 260

MŁODY mężczyzna starający się o stały pobyt szuka pracy ciężkiej i dobrze płatnej TEL 235-0641 258 260

MŁODA kobieta poszukuje pracy Pora obywatela język angielski na przeciętnym poziomie Tel 429-4882 258 260

SOLIDNA i uczciwa poszukuje pracy przy bawieniu dzieci prowadzeniu domu lub innej z zamieszkaniami w Toronto lub w Kitchener dochodząca Tel (519) 742 9041 258 260

WYKWAŁIFIKOWANY z doświadczeniem kanadyjskim hydraulik poszukuje pracy w Toronto Jurek tel 253-5539 258 260

KIEROWCY z kategorią G podejmą pracę od zaraz Toronto Leszek Marek TEL 253-5539 258 260

ZAOPIEKUJĘ SIĘ dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu Don Mills 45 Grenoble Dr Tel 423-5144 Barbara 259 261

DOŚWIADCZONY budowlaniec z Polski szczególnie w robotach hydraulicznych i spawalniczych podejmie każdą pracę TEL 238-3054 259 261

ZAOPIEKUJĘ SIĘ dzieckiem u siebie w domu przy Browns Line tel 259-0429 260-262

SOLIDNA odpowiedzialna podejmie pracę w godzinach nocnych (opieka nad starszą osobą) Toronto tel 251-6312 proszę Renatę 260-262

MĘŻCZYZNA w średnim wieku ze stałym pobytem podejmie każdą pracę Toronto tel 255-8397 Jurek 260-262

DZIEWCZYNA szuka pracy 2 razy w tygodniu najchętniej po południu TEL 743 1905 260-262

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL 762-9523

CODZIENNIE od 10 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
SOBOTY od 10 do 12 30 po poł

Konta depozytowe	6% rocznie
Specjalne konta depozytowe	5 1/2% rocznie
(minimalny depozyt \$5 000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	
3-miesięczne certyfikaty	7 1/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (minimum 100 tys)	8 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty	7 3/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (minimum 100 tys)	8 3/4% rocznie
1-rocne certyfikaty	9% rocznie
1-rocne certyfikaty (minimum 100 tys)	10% rocznie
3-letnie certyfikaty	8 1/2% rocznie
3-letnie non-redeemable RRSP	9 1/2% rocznie
Pozyczki personalne	9% rocznie
Pozyczki hipoteczne (\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	14 3/4% rocznie
Line of credit	15 1/2% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

SŁONECZNA DZIEWCZYNA

Firma Sunshine specjalizująca się w usługach matrymonialnych przygotowała katalog w którym zamieszcza zdjęcia pan i panów z Kanady i z Polski pragnących wstąpić w związek małżeński W ramach reklamy zgodziła się udostępnić nam te zdjęcia do publikacji Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobiznę pięknej Polki Może przez Echo znajdzie ją szczęśliwy wybraniec losu?

Lat 34, 169/64,
oczy zielone,
ciemna blondynka,
panna, pielęgnarka

Ptania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę SUNSHINE

Międzynarodowe Biuro Matrymonialne SUNSHINE

PANIE I PANOWIE! Posiadamy ponad 300 ofert pan i panów głównie z Polski, również z Kanady, USA i Europy Piszcie do nas po najnowszy Fotokatalog 1987 oraz informator załączając \$5 P O Box 11 Station D Scarborough Ontario Canada M1R 4Y7

TRANS CANADA CREDIT JEWELLER

Właściciel STANISŁAW STEFANOWSKI
Najnowsze modele zegarków Bulova 33% zniżki
Wyroby ze złota już od \$ 20 za gram
25 - 50% zniżka cen na wyroby ze złota
WSZELKIE REPERACJE ZEGARKÓW I BIŻUTERII
Uprzejma i sprawna obsługa
1554 Bloor St W , Toronto, Ontario
TEL (416) 535 - 7802

COMPUTER DISTRIBUTING

121 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9
TEL (416) 531 - 8786

IBM PC/XT compatible
Kompletny system już od \$ 614

Specjalizujemy się w komputerach IBM PC XT AT oraz klonach
Serwis naprawczy komputerów IBM PC XT AT oraz Commodore Jednorazowe naprawy lub długoterminowe kontrakty

dermaton ZAKŁAD KOSMETYCZNY

- Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
- Usuwanie zbędnego owłosienia
- Specjalistyczna aparatura
- Jakosciowe kosmetyki
- Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie

TEL 766 - 1867
2198 Bloor St W , Toronto

KLARA MAGILL

113 Roncesvalles Ave
TORONTO Ont M6R 2K9
Bus tel 537 6450
BIURO MIĘDZYNARODOWE SAMOTNYCH
Samotność jest przykra Pozwólcie Pani i Panowie abymy mogli być waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia 207 19

POSZUKIWANIA

Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA

Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA

Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA

Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA

Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

POSZUKIWANIA

Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Angli 1954 Poszukuje inż Mieczysława Bornet, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

EVA ELECTRONICS AT, XT COMPATIBLE COMPUTERS COMPLETE SYSTEM 640 KB 2 FLOPPY DRIVES MONITOR \$ 960 PRINTERS MODEMS INEXPENSIVE TEL 749-7728	Adwokat Specjalista w sprawach kryminalnych KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI 99 Charles St. East TORONTO, Ont M4Y 1V2 TEL 964-1717 Res 537-8842	DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWINSKI D T z 25 letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave TORONTO (obok kina Revue) TEL 531-8545	Dr V T BLOK GŁOWCZYŃSKA M A O D OPTOMETRYSTKA 2391 A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766-5580	HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-4647 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę
INTERNATIONAL VIDEO SERVICE oferuje obsługę video w systemie amery- kańskim na terenie Polski ■ Nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań i uroczystości itp. od 495 ■ Odtwarzanie video kaset we wskazanych miejscach w kraju od 295 ■ Świąteczne video listy i życzenia jedno i dwu stronnie oraz wszelkie inne zlecenia Informacje 416 769-4366 24 godz OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA VHS MASTER CHARGE	LESŁAW SOSNOWSKI Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski) Bachelor Of Law (University of Ottawa) ADWOKAT - NOTARIUSZ 1419 Carling Ave Suite 2 Hampton Park Plaza OTTAWA, ONT K1Z 7L6 TEL (613) 722-0159	DENTURE THERAPY CLINIC JAN M WISNIEWSKI D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna 2337 Dundas St W, Toronto (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533-8811 M6R 1X6	DENTYSTYCZNE PROTEZY URSULA BAUMAN D T 4 Wall Ave TORONTO (Hwy 401 i WESTON Rd) przyjmuję codziennie w soboty WIZYTY DOMOWE TEL (416) 245-7168	CHESTER's INCOME TAX SERVICE CZESŁAW KEPA Tel 238-0447 Income Tax Konsultant, Członek Kanadyjskiej Federacji Income Tax Konsultantów, wykonuje rozliczenia podatkowe w Twoim domu
PREK PHOTOGRAPHY PORTRET SLUB REPORTAZ TEL (416) 244 8903 POLECAM RÓWNIEŻ POLSKIE KARTY Z ŻYCZENIAMI NA RÓŻNE OKAZJE DO NABYCIA ● Walecia Meat Deli Kitchener ● Pharmakon Pharmacy 313 Roncesvalles Ave ● Solarski Pharmacy 149 Roncesvalles Ave ● Winnipeg Cracovia Trading Co ● Montreal Polska tel (514) 489-0396 JERZY PAWLAK	TLUMACZENIA Umów hipotecznych Aktów notarial- nych Zaproszeń i innych dokumentów na polski i angielski Listy urzędowe i prywatne po polsku i angielsku - Zyc- zenia (resumes) Formularze o pracę (applications) Tłumaczenia z polskie- go francuskiego niemieckiego hisz- pańskiego rosyjskiego i szwedzkiego Habdanck Communications tel (416) 588 3007	DIVORCE AID ROZWOD BEZ ADWOKATÓW 295 dol dla małżeństwa bezdzietnego 360 dol z dziećmi Informacje 226-0335 KAROL BELDOWSKI	Dr BOGDAN PIETRASZEK rozpoznał praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny FAMILY DOCTOR w gabinecie przy 190 FERN AVENUE naprzeciwko Credit Union TEL 532 4317 Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 sobota 10-13 GŁÓBNA TEL WIZYTY DOMOWE	 ELŻBIETA KOROLEW reprezentująca MUTUAL OF OMAHA oferuje Państwu ubezpieczenia na życie, zarobków, w razie choroby lub wypadku oraz bardzo atrakcyjny fundusz emerytalny Tel biuro 461-3833, dom 286-4152
POLSKA KSIĘGARNIA WYŚLĄKOWA POSIADA słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kul- turalne młodzieżowe bajki re- ligijne karty świąteczne MONTREAL P O P Box 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489-0396	ENGINEERING & INDUSTRIAL MAINTENANCE ● instalacje elektryczne ● podłączenia, naprawy urzą- dzeń elektrycznych i elektro- mechanicznych Residential, Commercial and Industrial CAŁY TYDZIEŃ TEL 225-7226 Solidnie, tanio i sprawnie JERZY	HERBAL & NUTRITIONAL CLINIC zawadzająca, ze MARIA DAGNIEWSKA lekarz z Polski z długoletnią europejską i afrykańską praktyką w zakresie leczenia ziołami przyjmuje w poniedziałki, wtorki i czwartki od godz 10 rano do 8 wiecz przy 2299 Dundas St W 1st Floor Toronto, Ont M6R 1X7 TEL 537-7223 247 258	Dr ANNA R JAKUBOWSKA LEKARZ RODZINNY z długoletnim doświadczeniem w chorobach skóry UPRZEMIE ZAWIADAMIA O OTWARCIU GABINETU LEKARSKIEGO przy 5353 DUNDAS ST W (Tuz obok Kipling Subway Station) pokoju 218, TEL 234-0700 Godziny przyjęć dni powszednie z wyjątkiem wtorków w godz 6-9 pm soboty godz 10 am - 3 pm 249 262	ACCOUNTING AND INCOME TAX SERVICES ANDRZEJ SIKORSKI Tanie i dokładne wypełnianie zeznań podatkowych, również w Twoim domu. Bezpłatne porady. Prowadzenie ksiąg rachunkowych dla małych firm TEL 298-4757
LEKCJE gry na pianinie i organach oraz nauka teorii muzyki Posiadam wyższe wy- kształcenie muzyczne oraz wieloletnie doświadczenie pedagogiczne Halina PANASIEWICZ TEL 251-6868 253 256	L B CONSTRUCTION Construction renovations roofing carpenters painting parquet aluminum siding LES BARWINSKI TEL 638-1022 CENY KONKURENCYJNE	 LECH W PRUSIŃSKI Immigration Consultant Porady w sprawach emigracyjnych Bezpłatnie tylko we wtorki godz 12-7 Prosimy o telefoniczne uzgodnienie wizyt Biuro 192 Garden Ave TEL 588 1659	Dr JANINA DUTKIEWICZ Family physician zawadzająca o otwarciu gabinetu lekarskiego 3095 Glen Erin Dr, suite 7 MISSISSAUGA TEL 828 0038	NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA Life Insurance - na życie ● Disability - chorobowe ● Mortgage - hipoteczne ● Business handlowe ● RRSP, Annuity - emerytury SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO Po bliższe informacje proszę dzwonić Andrzej Krysiak TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326
ALPHA PRINTING nowoczesne kolorowe wizytówki 23 VALLEY WOODS RD #41 DON MILLS M3A 2R4 tel 443-8523	ELECTRICAL CONTROL ENGINEERING RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL ● Zakładanie nowych i renowacja instal- acji elektrycznych ● Montaż oraz naprawa urządzeń elektry- cznych elektro-pneumat elektro- hydraulicznych MAREK TEL 239-0868	Dr J. WÓJCİK MEDYCYNA OCOLNA 6000 Cote Des Neiges #190 (blisko szpitala St Mary's i Jewish General) TEL (514) 342-4522, -4525, -4524	CHCESZ SCHUDNĄĆ! SPROBUJ NAJNOWSZYCH PREPARATÓW ZIOŁOWYCH LESZEK DACKO TEL 286 0906 Reklamacje wraz z pełnym zwrotem pieniędzy do 30 dni	INCOME TAX SERVICE, FINANCIAL PLANNING M B A ZOFIA ADAMCZYK TEL 822-6826 Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych biznesów według najnowszych przepisów finansowych Bezpłatne konsultacje i porady
Zespół muzyczny TRANSFER z Hamiltonu na wszystkie okazje Repertuar znanych i lubianych zespółów polskich dla wszystkich generacji TELEFON Toronto 661 0215 lub 766-5894 Kitchener 578 9235 Hamilton 561-6955 po 18-tej	Campanale REAL ESTATE LTD Realtor KUPNO I SPRZEDAŻ wszelkiego rodzaju nieruchomości na terenie Ottawy i okolic Z JAN CHMIELA 1169 Bank St OTTAWA ONT TEL 236-5854 d 232 2501	JULIA KORPAŁA I M Adwokat z Polski z długoletnią praktyką TEL (416) 255-5954 I dziela porad i pomocy we wszelkich pra- wach na terenie i w kraju małżeństwa przez pełnomocnika rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomoc- nictwa do Polski notarialne sprzedaż kup- na i darowizny domów gruntów spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pis- ma do polskich sądów i urzędów Przyjęcia po telefonicznym zgłoszeniu 3290 Lakeshore Blvd W Toronto, Ont M8V 1M4	Dr Krystyna SALACH- MARKIEWICZ Family physician uprzejmie zawadzająca o otwarciu prakty- ki lekarskiej Porady ginekologiczne i pediatryczne i ogólne od poniedziałku do piątku 10-18 soboty 10-13 2333 Dundas St W Suite 410 TEL 588 5929	IZABELA SZULC WIĘCKOWSKA Ph D Psychologist Praktyka w Psychologii Klinicznej i Wychowawczej Badania psychologiczne dzieci młodzieży i dorosłych w ramach poradnictwa w zakresie trudności w nauce i zachowaniu problemów emocjonalnych i adap- tacyjnych konsultacje i wywiad z wywiadem PRZYJMUJE W SOBOTY TEL (519) 673 6116 London Ont
CINEMATIC FILMY VIDEO NA RÓŻNE OKAZJE Sluby ● Chrzty ● Przyjęcia ● Reklamy ● i inne Profesjonalnej jakości z montażem efektami specjalnymi WYKONUJE JANUSZ PIETRUS TEL 743-8142 BEZPŁATNA DEMONSTRACJA	HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd ● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERU- CHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU ● UBEZPIECZENIA NA SAMO- CHODY - OD OGNI - KRA- DEWIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-3506	MIRROR IMAGE Translations Jan WEINSBERG Tłumacz Przysięgły 236 Bruyere Street, OTTAWA, Ont K1N3E5 TEL (613) 233-6570	ZIOŁA ŻYCIA HERB LIFE Do konających preparaty ziołowe i drzewne i na przystępnie i skutecznie pomagają w leczeniu wszelkich chorób i stanów chorobowych. Zestawy ziołowe pomagają w regulacji przemiany materii. Również środki zmniejszające ryzyko zawału serca i wylewu krwi do mózgu poprzez redukcję cholesterolu i triglicerydów. HERB LIFE INDEPENDENT DISTRIBUTOR DRAHA BOHACOVA TEL (312) 237 0953 P O Box 348158 Chicago IL 60634 8158 USA	SOLARSKI PHARMACY Ltd (naprzeciwko sklepu w Kuzim 17 i 18) 149 Roncesvalles Ave TEL 536 5452 Właściciel J SOLARSKI S A I A F A T E K Szukam i mam w sprzedaży do 1000 ● Agencja Pekao ● Włoska pasta i pierniki do Polski ● Fajki i karki i czasopiisma ● Złota Zakonnica ● Urząd Pocztowy ● Sprzedaż bileto
FIRMA PRZEWOZOWA JANOSIK Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii TORONTO - MIRABEL - TORONTO jak również na Stefana Batorego Telefon Toronto - 247-0817 UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA DLA RODZIN	DOSWIADCZONA KOSMETYCZKA Z POLSKI ZAPRASZAM mnie Klientki do nowo otwartego zakładu LE VISAGE (wejscie przez Paris Studio) 2007 Bloor St West TEL 766-0660 249-256	ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto, Ont TEL 769-4488 Zdjęcia i portrety na różne okazje	HALINA BARANOWSKA MA, A I I C SPECJALISTA UBEZPIECZENIOWY PRUDENCIAL ASSURANCE 295 West Mall, Suite 503 ETOBICOKE ONT M9C 4Z4 TEL 622-1115, dom 746-5270	INDEPENDENT COMPUTER EXPERTS ● oprogramowanie ● konsultacje ● szkolenie ● przygotowanie resume TEL 742-1387 230-242

MONTREAL
POLONIJNA KASA
KREDYTOWA
65 Sherbrooke St E Suite 103,
TEL 845 - 3534
Oferuje Polonii na wyjątkowo
dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju
pożyczki i najlepsze oprocentowanie za
sumy złożone w Kasie
Poniedziałek - środa 10 a m 3 p m
Czwartek 10 a m 8 p m
Piątek 10 a m 6 p m

LAV-O-DANIELA
2465 Centre St Montreal
TEL (514) 932 - 1075
Usługi pralnicze, czyszczenie
chemiczne, odbiór z domu klien-
ta, transport, przeprowadzki,
paczki własne klienta i na zamówie-
nie do Polski i nie tylko, oraz
sprzedaż, dostawa i wysyłka
upominków na różne okazje

MONTREAL
ALEXANDER
transport, przeprowadzki
także do Toronto i z Toronto
Tanio, sprawnie
TEL (514) 932 1075
(514) 931 2240

FWA I ZENON SOWA
ZAPRASZAJĄ
do nowo otwartej cukierni
3655 St Clair Ave E
Scarborough rog Midland
Polecamy duży wybór ciast, ciasteczek
po najniższych cenach. Wszystkie wyroby
produkowane według polskich receptur
Przyjmujemy zamówienia na ciasta i torty
na wszelkie okazje
CAKE'S DELIGHT
TEL 264 - 2729

Superior Sausage Co
1004 DUNDAS ST W
TEL 531 - 8422
KONKURENCYJNE CENY!
WĘDZONE NA MIEJSCU
SLYNNE NA CAŁE TORONTO
I ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szynki, kabanosy, wędliny,
mięsa, różne delikatesy

KARL'S BUTCHER
& GROCERY
Właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa wędliny
własnego wyrobu smaczne i
świeże oia importowane z
Polski i Europy artykuły spo-
żywcze
105 Roncesvalles Ave
Toronto TEL 531 1622

APTEKA
WYSYŁKOWA
Apteka dysponuje lekarami przodującymi firm
Europy, Ameryki i Japonii Zamówienia do Polski
realizujemy na podstawie recepty wystawionej przez
polskiego lekarza
Ceny nasze są do 20% niższe od cen obowiązują-
cych w aptekach Wycena recept jest BEZPŁATNA In-
formacji udzielamy telefonicznie lub listownie
EUROPAK INTERNATIONAL, 1339 Baseline Rd ,
Box 5554, Ottawa, Ontario, K2C 3M1, Canada,
TEL 613/728-4446

VANCOUVER, B C
I OKOLICE

• SPRZEDAŻ I KUPNO
NIERUCHOMOŚCI
• PORADY HIPOTECZNE
Prosimy telefonować lub pisać
Inż MACIEJ
ROLA-ROSZKOWSKI
lub
GRETA ROSZKOWSKI
Dom (604) 437-3649
Biuro (604) 872-0321
CENTURY 21 Tradewind
Realty Ltd
2710 Commercial Drive,
Vancouver, B C V5N 5P4
(Co-operation & referrals across Canada
guaranteed)

ROCKWOOD
DELICATESSEN
4141 Dixie Rd ,
TEL 624 - 1244
Nowo otwarty sklep delikatesowy
w Mississauga na Rockwood Mall
pomiedzy Bevar Lumber & beer store
Posiadamy wysmienite polskie
i europejskie wędliny i wyroby
delikatesowe oraz polskie gazety

EAGLE LLM **JULIA**
KORPAŁA
biuro 259-9231
dom 255-5954
Dundas i Dixie Mississauga Townhouse 3 sypialnie cena \$99 500
Fern Sorrauren dom muiowany dwupiętrowy odnowiony dochodowy 3 samodzielne
mieszkania Cena \$ 276 900

COPERNICUS
MEAT PRODUCTS
79 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 4054
Posiadamy świeże mięso wykro-
jone na życzenie Szynki boczki
balerony kiełbasy na sposób
polski oraz wiele innych wędlin i
delikatesów oorki kiszzone
kapusta z boczki śledzie pierogi
T S PAKULSKI

121 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9
TEL (416) 531 - 8786
PIAST
Enterprises Ltd
PACZKI DO POLSKI
Firma Piast posiada własny, dobrze zorganizowany
serwis
Tylko przez firmę **PIAST**
możesz wysłać do Polski owoce
przez okrągły rok
Ponadto paczki morskie, lotnicze, zlecenia spożywcze i
techniczne oraz pieniądze
Odbieramy paczki z domu
* Najtansze ubezpieczenia wiozących i zaproszenia
* Ziola Herbatolu
Polecana przez Dr Górnicką, dawno poszukiwana
przez znawców książka o ziołolecznictwie
LEKI Z BOŻEJ APTEKI do nabycia tylko u nas!
Wszystko z gwarancją!

TOWARY
DO POLSKI
* Można dowolnie zestawiać skład paczki
* Dostawa do domu odbiorcy ± 14 DNI
* Odbiorca nie ponosi żadnych opłat
* Nadawca otrzymuje potwierdzenie
* Dostawa z Europy Zachodniej
* Zamówienie minimum 4 kg, maximum 10 kg

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
x 1 kg	POMARANCZE	2 80 =	
x 1 kg	CYTRYNY	2 80 =	
x 1 kg	GREJFRUTY	2 80 =	
x 1 kg	BANANY świeże	3 20 =	
x 1 szt	ANANAS świeży	3 60 =	
x 1 szt	KOKOS	2 80 =	
x 1 szt	KIWI "Jumbo"	0 90 =	
x100 g	CZEKOLADA mleczna	1 20 =	
x100 g	CZEKOLADA orzechowa	1 20 =	
x100 g	CZEKOLADA bakaliowa	1 20 =	
x750 g	CHAŁWA	7 50 =	
x250 g	KAWA ziarnista	3 40 =	
x 1 kg	POŁĘDWICA świeża	13 60 =	
x 1 kg	SZYNKA wędzona	12 60 =	
x 1 kg	SALAMI niemieckie	12 00 =	
x500 g	RODZYNKI	3 20 =	
x100 g	WIORKI kokosowe	1 20 =	
x200 g	FIGI	1 80 =	
x200 g	MIGDAŁY	2 80 =	
x200 g	DAKTYLE	2 80 =	
Transport, dostawa, ubezpieczenie C\$		5 50	
Zalaczam Cheque Money Order Total C\$			
NADAWCA			

ODBIORCA

Zamówienia **EUROPAK INTERNATIONAL**
1339 Baseline Road, Box 5554, Ottawa
Ontario K2C 3M1, Canada, tel 613/728-4446

MONTREAL Remonty, stolarka, ciesiołka, kuchnie,
piwnice, odnawianie drzwi, malowanie, przesuwanie
ścian, wszelkie remonty

24 GODZINY NA DOBĘ!
EMERGENCY SERVICE!

TEL. (514) 271 - 2566 prosic BOBA

MONTREAL Renovations, carpentry, woodwork,
kitchens, basements, doors renovated, painting, moving
walls, all kinds of renovations

24 HOUR A DAY!
EMERGENCY SERVICE!

TEL. (514) 271 - 2566, ask for BOB

RÉNOVATIONS GÉNÉRALES ENR
GENERAL RENOVATIONS REG'D

ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD
783 Queen St W Tel 364 7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535 4648
NIE WYŻSZA JAKOŚĆ
KONKURENCJA CENY!
Świeże mięso serwy pieczony w bogatym
wyborze Europejskie wyroby delikatesowe
DOSTARCZAMY DO DOMOW
NA SPECJALNE OKAZJE
WŁADUG CEN HURTOWYCH

UNIVERSAL
HARDWOOD
FLOORING
cyklinowanie nowych i starych
podłóg drewnianych jak również
malowanie oraz instalowanie
wszelkiego rodzaju podłóg
Najlepsze ceny o az
pierwszej klasy obsługa
287 Scarlett Rd Apt 3 Toronto
ONTARIO M6N 4L1
TEL 763 - 2270
ANDRZEJ ZAREMBA

PRZEPROWADZKI
BLISKIE I DALIE
oraz wszelkie przewozy towarów
Umiearkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel 691-3161
JANUSZ 151 176

M-C DAIRY Co Ltd
PRODUCTS
Dostarczamy wszystkie rodzaje
produktów mlecznych do każdego
sklepu w Toronto Wzrostamy
kwasu smietany jogurt
huslankę serwy białe i topione
ZADAJCIE NASZYCH
WYROBOW W SWOICH
SKLEPACH
Codziny otwarte 00 do 4 00
212 Mavety St Tel 766-6711

PODHALE MEAT
& DELI
Nowy sklep delikatesowy
w polskim i towarach
2775 10th Ave W
Sprzedajemy i komituj
podhalanskę i białe wędliny
mięsa i polskie gazety

ZAMYKAMY
KOMIS CHANCE
305 Roncesvalles Ave
TEL 533-0751
Za towar nie odebrany do
27 września Komis nie
odpowiada

ONTARIO BREAD Co Ltd
178 Ossington Ave Toronto
TEL 532 - 4929
NAJPOPUŁARNIEJSZY PYSZNY SWIŻY CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO
Nowy punkt sprzedaży
Eden bridge itali in bakery
EDEN BRIDGE PLAZA 25 Fontenay Crt

THE FUTURE BAKFRY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE SWIŻY CHLEB
Dostarczamy do sklepów i domów
739 Queen St W - Toronto Ont
TEL 368 - 4235

"ZESTY'S GOURMET DELI
Polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
Wyszukane, smaczne i najwyższej jakości potrawy
Urządzamy chrzciny, komunie, przyjęcia weselne, itp
Zapewniamy sprawną, szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu
Właściciele Jadwiga i Gabriel MENCFELD
TEL 823 - 1167
1900 Lakeshore Rd W MISSISSAUGA, East of Southdown Rd
INVERHOUSE PLAZA
Pon - sroda 9-6 30 czwartek piątek 7 sobota 9-6

KINGSWAY MEAT PRODUCTS
AND DELICATESSEN Ltd
HUBERT WESIERSKI IVAN GRGIC
2342 Bloor St West Toronto
TEL 762 - 5365
ZAWIADAMI 4 J 4
całą Polonię o wznowieniu najwyższej jakości
produkcji wędlin oraz mięsa, wykrojonego
na życzenie klienta
Posiadamy również wysokiej jakości wyroby
garmazeryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

WYDZIAŁ OŚWIATY MIASTA TORONTO
(THE TORONTO BOARD OF EDUCATION)
zatrudni w niepełnym wymiarze godzin tłumaczy
biegłych w języku polskim i angielskim
Opłata wynosi 15 centów za wyraz (przy
tekście pisanym) i 10 dol na godzinę za tłumaczenie
ustne i pomoc interpretacyjną
Jeżeli chcesz znaleźć się na liście tłumaczy
Torontonskiego Wydziału Oświaty proszę
skontaktuj się z Community Services Office,
Toronto Board of Education pod telefonem
591 - 8355, gdzie można otrzymać formularz
podania

Nowo otwarte delikatesy
WARMIA
ZAPRASZAJĄ
całą Polonię na smaczne wędliny i mięsa
wyrabiane na miejscu
Specjalność kiełbasa warmińska
od 9 00 do 8 00 - 6 dni w tygodniu
323 Roncesvalles Ave , Toronto, Ont
TEL. 531 - 4861

WYNAJEM - KUPNO - SPRZEDAŻ

Mississauga - okazja, back split (dla 2 rodzin), 10 pok, 5 sypial, 3 łazienki, kominek. Blisko do wszystkiego
 Bloor - 3-sypialniowy townhouse od zaraz
 Garden - murowany, dochodowy dom (\$12,000 rocznie) plus mieszkanie dla właściciela
 Etobicoke - 1 i 2-sypialniowy apartament z widokiem na jezioro
 Mississauga - wolno stojące 3-sypialniowe murowane domy, do \$140,000

JACEK GOGOLA

Biurowo 259-9231
 Dom 826-0747

JOHN WOLWOWICZ

BIURO - 236 - 2666
 DOM - 251 - 8161

JAN WOLWOWICZ

- 15 LAT DOSWIADCZENIA W "REAL ESTATE"

KUPNO - SPRZEDAŻ - OSZACOWANIE
 FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI W TORONTO I OKOLICY
 oraz INFORMACJA NABYCIA NIERUCHOMOŚCI
 PRZEZ CUDZOZIEMCĄ W POLSCE

- Waterfront Building Lots, Kaszuby - from \$12,000
- SOUTH ETOBICOKE - \$199,900, odnowiony, 6 pokoi. Dom do szybkiej sprzedaży
- West Mississauga, \$239,000 - 4 sypialnie, Backsplit, duża działka, podwójny garaż, wykończony "basement"

Century 21

PIOTR POBOJEWSKI

Tel. biuro 743-7722, dom 890-2145

Eglinton Cawthra - 2 prawie nowe 9-cio pokojowe domy, podwójne garaże, piękne wnętrza, marmur, powierzchnia 2550-2600 stop. Ceny \$266,900 i \$279,900. usness (sklep delikatesowy wędliniarski) wraz z całkowitym wyposażeniem do sprzedaży w Scarborough. Cena wys. \$79,900

• High Park - wolno stojący, 5 apartamentowy budynek, podwójny garaż, roczny dochód \$32,000. Cena wys. \$297,000

Islington Elmhurst - wolno stojący murowany 3-sypialniowy dom na dużej parceli, wykończony basement z barem, garaż, prywatnyjazd. cena \$174,900

• Południowe Etobicoke - 2 piętrowy murowany dom, możliwość zrobienia apartamentu w basamencie. duże pokoje. Cena wys. tylko \$162,900

• Południowe Etobicoke - 3 sypialniowy bungalow, prywatnyjazd, garaż. Tył ko \$148,900

• Południowe Etobicoke - tak jak 4-plex z pięknymi czterema luksusowymi apartamentami, rocznym dochodem \$40,000. Cena wys. \$335,000

DUNDAS - ANNETE - wolno stojący dom z dużym dochodem, podwójny garaż, cena tylko \$179,900

ANNA KRYSIAK

Future IRE Ltd
 130 Kennedy Ave
 Bloor West Village

zapewnia
 solidną i zycziwą obsługę przy
 sprzedaży - kupnie nieruchomości,
 załatwienie hipotek na dogodnych
 warunkach oraz formalności
 prawnych

- 24-godzinny serwis
- Najaktualniejsze informacje poprzez komputerowe połączenie z Toronto Real Estate Board

WEST TORONTO - MISSISSAUGA - BRAMPTON

Biurowo 769-3300 Tel. dom 858-0129

• Mississauga - nowy wolno stojący dom 2200 sq feet, 4 sypialnie, family room z kominkiem, skylite, podwójny garaż. Cena \$210,000

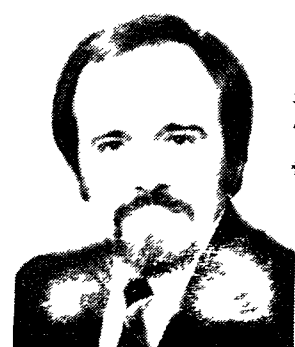
• Etobicoke - piękny dwupiętrowy, samodzielnie stojący dom z garażem, 3 sypialnie, parkiet, ładna działka z drzewami owocowymi. Cena wywoławcza \$217,900

• Mississauga - obszerny 4-sypialniowy bliźniak, garaż, duża działka. cena \$142,900

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

Biurowo 259-9231
 Dom 621-3457

KUPNO - SPRZEDAŻ

NIERUCHOMOŚCI

- Lakeshore Drive - 3 sypialniowe condominium z dużym balkonem blisko komunikacji
- Bloor West Village - Delikatesy z piekarnią, pełne wyposażenie, doskonały dochód
- High Park - Dochodowy wolno stojący dom po remoncie, 4 oddzielne apartamenty

Doktor

Matthew KUSZEWSKI

Family Physician

uprzejmie zawiadamia
 o otwarciu praktyki lekarskiej w Toronto przy
 22 Roncesvalles Ave

Proszę dzwonić 531-8887

Wszelkie porady medyczne, powypadkowe, rodzinne,
 stress - relaxing, psychoterapie, wizyty domowe

258 271

METRO TORONTO

Sprzedaż-kupno, wynajem domów,
 interesów i apartamentów
 Solidna i fachowa pomoc
 w załatwianiu formalności
 prawnych i finansowych

24 DELENEY CR - duża połówka blisko sklepów komunikacji \$189,900
 Mississauga - super nowoczesny Condo Apart. po przystępnej cenie
 79 HENRIETTA ST - wolno stojący bungalow wymaga jacy remontu \$139,900
 3 piętrowy wolno stojący dom do małego remontu TYLKO \$149,900
 Georgian Bay - piękna rezydencja blisko wody cena \$204,900

KAMIL KOWALCZYK

Biurowo 536-5000 Dom 690-4182
 24 godzinny serwis

Realtor

217 RONCESVALLE AVE
 TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domow
 Istniejąca od 1972 r. firma 40 agentow
 poleca Panstwu wszelkiego rodzaju domy
 i interesy, 3-dniowe, komputerowe
 wyprzedzenie w informacji gwarantuje
 najlepsze okazje

Proszę dzwonić całą dobę
 532-4441

M.Sc. Mech. Eng. Sales representative

4195 Dundas Street West
 Toronto Ontario M8Y 1V4

Bohdan (Bob) SZEWCZYK

Biurowo 231-0600,
 Dom. 247-4437

OKAZJA DLA
 BUDOWLANCA (stolarza)
 DOM DO REMONTU

- OBLICZENIE mieszkanie \$1500/miesiąc dochodu z wynajmu,
- PO REMONCIE około \$40000 dochodu
- POZYCZKA 85% ceny zapewniona
- OPIATA WSTĘPNA do uzgodnienia

STANISŁAW ADAMEK

chętnie pomoże Panstwu
 wybrać odpowiedni dom
 za odpowiednią cenę

TEL. bus 534-9246 lub res. 626-3694

- Centralne Toronto - sklep spożywczy typu supermarket variety w bardzo ruchliwym miejscu, około 3400 000 00 obrotu, duży potencjał na zwiększenie dochodu. cena \$115,900
- Mississauga - restauracja typu fast food, na dużej plaży atrakcyjna cena \$54,900 00
- Zachodnia Mississauga - nowy wolno stojący dom 4 sypialnie, kominek, podwójny garaż, dogodna lokalizacja, do objęcia w grudniu \$187,000 00

ADVANCE REAL ESTATE LTD
 1055 Bloor St. W.

TEL 534-9246

STANISŁAW WAIS

poleca solidną i fachową
 pomoc przy kupnie i sprzedaży
 wszelkich nieruchomości

- Zachodnia Mississauga - murowany Back Split, 3 sypialnie, 2 łazienki, wykończona piwnica, ładny duży ogród, blisko do szkół i centrów handlowych. Cena \$159,000
- Mississauga - wolno stojący murowany dom z garażem, 3 sypialnie, idealna okazja dla kupujących pierwszy dom \$144,900
- Wschodnia Mississauga - murowany 5-cio poziomowy Back Split, 4 sypialnie, garaż, wykończona piwnica, garaż nadający się na oddzielne mieszkanie

W sprawie dalszych informacji

Proszę dzwonić

biurowo 534-9246 dom 425-9660

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji
 w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu
 posiadłości w Burlington, Hamilton
 i okolicach

Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd
 (416) 639-8004 - czynny całą dobę

TEL. domowy (416) 332-8119

ADVANCE REAL ESTATE LTD

Danuta Kotapka

UDZIELI FACHOWEJ I ZYCZLIWEJ POMOCY
 W SPRAWACH KUPNA I SPRZEDAŻY
 NIERUCHOMOŚCI

Biurowo: 534-9246 Dom: 769-5394

DO SPRZEDANIA

Etobicoke - Burnhamthorpe The West Mall - wolnostojący murowany bungalow, 3 sypialnie, ładnie wykończony basement z oddzielnym wejściem, nadaje się na wygodny, duży apartament do wynajmowania. Garaż i prywatnyjazd. Bardzo dobrze utrzymany, czysty dom. Parę kroków do komunikacji, cicha ulica, porządkowana dzielnica. Cena \$219,000

Windsor - blisko Bloor - 2 sypialniowy duży apartament w budynku co op. Idealny stan. Podziemny garaż. Świetna lokalizacja. Wolne po kupnie. cena \$99,000

Zachodnia Mississauga - nowy wolno stojący murowany dom w budowie. Do oddania w grudniu 4 sypialnie, pokój rodzinny z kominkiem, podwójny garaż i jazd, duża działka blisko szkół i komunikacji, okazja. cena \$187,000

Royal York/Lakeshore - wolno stojący murowany duplex, 2 sypialniowe oddzielne mieszkania, Basement z oddzielnym wejściem, nadaje się po wykończeniu na trzeci apartament. Ładna działka. Podwójny garaż i jazd. Wygodna lokalizacja, blisko komunikacji, szkół i sklepów

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL firmy sprzedającej
samochody GM

SALES and LEASING

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję lub 100 tys km
(power train) oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys km

- Wielki wybór samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu
- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów
- Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów - załatwia na poczekaniu sprzedaż pożyczkę. Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków - a także znany jest jako polecony. Kupno samochodu jest poważną transakcją. W tym celu finansowym trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako SENIOR MASTER SALESMAN. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu - sprawdźcie u PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964 3211 lub do domu o każdej porze 731 0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont (przy College Str.)

CHCĘ I MOGĘ

POMÓC TOBIE W WYBORZE, ZAKUPIE I
EKSPLOATACJI
NOWEGO LUB UŻYWANEGO SAMOCHODU

MAGIC WAGON! • SHADOW! • EXPO!
LE BARON! • LANCER! • ARIES!
DAYTONA! • DAKOTA! VANS and TRUCKS!
7 LAT GWARANCJI!

Wyprzedaz modeli 87. Do nabycia modele 88

MAM SAMOCHÓD DLA KAŻDEGO

POLSKI PRZEDSTAWICIEL

MACIEJ KARŁOWSKI

ACTIVE CHRYSLER DODGE

3400 LAKESHORE BLVD WEST

(przy 29 ulicy niedaleko Kościoła św. Teresy)

tel. 259-4605

tel domowy 239-5691

Uprzejmie zawiadamiamy
o otwarciu nowego
kosmetyczno-fryzjerskiego
salonu

COSMETIC
DREAMS

at
KARINIS HAIR
SALON

1625 Queen Str. W
przy Roncesvalles

TEL 588-8543

Specjalizujemy się w pielęgnacji
twarzy i ciała kontynuując
najlepsze tradycje europejskiej
kosmetyki.
Oczyszczanie twarzy (facials)
usuwanie włosów przy pomocy
wosku (waxing) farbowanie brwi
i rzęs (eyelash and brow tinting)
make up manicure pedicure
wraz z masażem stóp

MUTUAL FUNDS

doskonała długoterminowa inwestycja
Templeton Fund AGF, Industrial Fund
Zaoszczędz na przyszłe potrzeby, RRSP, wykształcenie dzieci itp.
Rozpocząć możesz już od \$25 na miesiąc
Po informacji oraz pomoc w wyborze fundacji proszę dzwonić do

STEVE SŁAWOMIR
DEREN
(416) 690-4203

W H Stuart Mutuals Ltd 141 Adelaide St W Suite 1506 Toronto M5H 3L5

EURO-AMERICAN
ELECTRICIAN Inc

Instalacje elektryczne
Residential, Commercial
Industrial
TEL (514) 334-2966

198

POLSKI
ZŁOTNIK

zawodnik o otwarciu nowego
sklepu złotniczego przy
87 Roncesvalles Ave - Toronto
Ont M6R 2K6

111 (416) 532-6439

WYKONUJEMY USŁUGI
ZŁOTNICZE JAK

- Lustranie
- naprawa biżuterii złotych i srebrnych
- skonsolidowanie wrobów z powierzenia
- na złoto materiały według życzenia Klienta
- naprawa zegarków

211-26

SZUKASZ TANIEGO, ELEGANCKIEGO
SAMOCHODU?

WSTĄP DO

OLD MILL
PONTIAC • BUICK
LTD.

2500 Bloor St W - Bloor / Jane

DAREK ZIELINSKI - nasz polski przedstawiciel
pomocze Wam kupić nowy lub używany samochód

DOSKONAŁY PROCENT BANKOWY
3,9% - 2 lata 7,9% - 4 lata

WYPRZEDAŻ SAMOCHODÓW • Pontiac Firebird
- \$1400 taniej • Pontiac 6000 - klimatyzacja za darmo
• Pontiac Firefly - 51 benzyny na 100 km

D Z W O N DAREK ZIELINSKI

766-2443

Pomogę załatwić tanie ubezpieczenie

240-251

CRANKSHAFT SERVICE
AND SUPPLIES LTD

ROK GWARANCJI NA CZĘŚCI I PRACĘ

Wykonujemy remonty kapitalne wszystkich
typów silników wraz z zainstalowaniem
i serwisem. Wszelkie inne naprawy.
Posiadamy na wymianę wały korbowe, głowice
oraz części do silników

537-2529

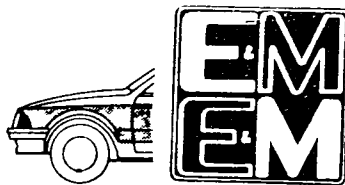
537-5857

483 DUPONT
(NEAR BATHURST)
S IGNAKIEWICZ

QUEEN
ELECTRONICS
SERVICE

1604 Queen St W
Inż Zbigniew TARASIUK
ZAWIADAMIA
o otwarciu nowego zakładu
Radiowo telewizyjnego
NAPRAWIAMY TV, VCR
stereo komputery
Naprawy u klienta
• KUPNO SPRZĘDAZ sprzętu
elektronicznego • Najniższe
ceny • Pełna gwarancja
TEL (416) 531-5765

256-267

E & M AUTOMOTIVE
MACHINE SHOP

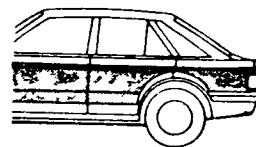
Quality Engine Rebuilding

763-4106

Edward Kanas

Marek Sitarz

3581 DUNDAS ST WEST TORONTO

- kapitalne remonty silników wszystkich typów (import oraz krajowe)
- podwyższamy moc silnika
- borowanie bloków
- szlifowanie kół zamachowych, głowic i wałów
- sprzedaż części zamiennych 10% zniżki

TOYOTA

TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

Ostatnia szansa zakupu modeli 1987
na bardzo dogodnych warunkach

481-5216

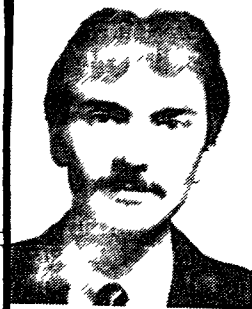
YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST

(tuż obok przystanku metra)

JACK
KLIMCZAK

Tel domowy
762-9421

RENOVATION
HOUSE

TEL 438 3943

Wykarczanie basmentów
renowacja kuchni łazienek
instalacji elektrycznych malowa
nie kafelki ścianki działowe
renovation

CARCARE Co
Gasoline Service
Station

Fachowa pomoc we wszelkich
sprawach związanych
z problemami samochodowymi
560 Fans Ave
TEL 255 3245

SAFETY

AUTO REPAIRS

WILKAWSKOŁOWSKI
3005 Bloor St W - Etobicoke
TEL 231-6996

Skład części samochodowych
mechanika
malowanie
elektryka
Szybkie i solidne

VAC
MECHANICAL

CONTRACTING

SPECIALIZING IN
INSTALLATIONS

- AIR CONDITIONING
- HEATING
- VENTILATIONS
- HUMIDIFIERS

TEL 493-5786

PIĘLEGNOWANIE
STARYCH, POLSKICH
TRADYCJI
"JACEK"
METAL ART

WYKONUJE RĘCZNIE NA METALU
złoto srebro brąz miedź złocona i srebr
złota cyna wg starych technologii (prak
tyka na Jasnej Górze)

kopie zabawkowych przedmiotów jak
np.
ordery bron herbów rodów i kopiecki pod
rozne kaplerze rzygali w tym Konfeder
atów Barskich świeczniki lampy itp. oraz
konserwacja

miniatury przedków i współczesne
obrazy (oraz konserwacja)
grawerowanie
biżuteria artystyczna

TEL (416) 635 7893
2755 Jane St #1010 Toronto
Ontario M3N 2H6

257

AUTO DRIVING SCHOOL
"THE HELPFUL PROFESSIONALS"
WOJTEK ANTCHAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
(Kat "G")

TEL (416) 259-9965 res, 536-5454 b
1651 Bloor Str W, Toronto, Ont M6P 1A6

DOUBLE R
TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH
CIĘŻAROWYCH

KATEGORIA A i D

• Ocena umiejętności i szkolenia dla kierowców

• Nauka jazdy pod ręką z doświadczonym

szkolenym pilotem

• Teoretyczna i praktyczna nauka

• 7095 WESTON RD (S of 401)

244-2725

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

PUCHARY
EUROPEJSKIEGórnik Zabrze - Glasgow Rangers
w II rundzie Pucharu Europy

W Zurichu odbyło się losowanie II rundy Pucharu Europy. Jak zawsze ceremonia losowania wywołała duże zainteresowanie i zjechało do Zurichu wiele znanych postaci z piłkarskiego świata. Dla nas oczywiście było najważniejsze kogo wylosuje Górnik? Los nie był łaskawy dla zabrzeńczyków. W II rundzie Pucharu Europy zmierzą się oni z mistrzem Szkocji - Glasgow Rangers. Górnik pierwszy mecz rozegra na wyjeździe. W drużynie Glasgow Rangers następują obecnie duże zmiany. Kierownictwo klubu postawiło sobie za cel zbudowanie potężnego klubu, który ma zaważować na piłkarską Europę. W ostatnich 16 miesiącach w klubie tym pojawiło się 13 nowych graczy. Ostatnio za sprawą tego klubu padł rekord sumy transferowej w Szkocji, kiedy to za sumę 3 mln \$ do Glasgow Rangers przeszedł reprezentant Anglii i kapitan Tottenham - Richard Gough. W pierwszej rundzie Pucharu Europy Szkoci wyeliminowali Dynamo Kijów (0:1, 2:0) i to chyba najlepiej świadczy o ich klasie.

Nie będzie to pierwsze pucharowe spotkanie Górnik i z Rangersami. Przed 18 laty w Pucharze Zdobywców Pucharów Górnik wyeliminował Szkotów w II rundzie, wygrywając dwiema razami po 3:1. Był to wspaniały rok dla zabrzeńczyków, którzy awansowali wtedy aż do finału PZP, gdzie ulegli Manchester City 1:2. Nie mieliśmy nic przeciwko temu, gdyby Górnik zrobił powtórkę z tamtego chłata.

W drugiej rundzie dojdzie do wielu atrakcyjnych spotkań. Real Madryt, który w I rundzie PE wyeliminował FC Napoli, teraz będzie miał za przeciwnika zdobywcę Pucharu Europy 87 - FC Porto z Jozelem Mlynarczykiem w składzie. Mecz ten będzie szlagierem drugiej rundy. W PZP obrońca tytułu Ajax Amsterdam spotka się z klubem M Okonskiego - Hamburgiem SV. Oto wyniki losowania.

Odgłosy
8 kolejki
ekstraklasy

Lech Poznań - Górnik Zabrze 2:0 (1:0). Bramki: Kruszczyński 45 i 59 (z karnego). Widzów 20 tys.

Było to ciekawe widowisko piłkarskie, w którym Lech zagrał z ogromną wolą zwycięstwa i zdobył zasłużenie 2 pkt. Zabrzeńczycy odczuwali w kosciach trudny spotkany pucharowego w Pireusie, ale i tak pokazali niezłą grę.

Widzew Łódź - Pogon Szczecin 2:0 (0:0). Bramki: Cisek 48 i Putek 67. Widzów 10 tys.

W pierwszej połowie spotkania było dużo niecelnych podań, powolnych akcji, nieporozumień. Dopiero po uzyskaniu prowadzenia Widzew przyspieszył grę i uzyskał przewagę. Pogon zawiódła.

Śląsk Wrocław - Olimpia Poznań 1:1 (1:1). Bramki: Śląsk Góra 9, Olimpia Marchlewicz 18. Widzów 10 tys.

Był to mecz twardy, obfitujący w wiele ostrych starć. Po pierwszej wyrównanej połowie w drugiej miazdząca przewaga osiągnęła Śląsk, spychając gości do rozpaczliwej obrony. Dzięki ambitnej grze Olimpii wynik nie uległ zmianie.

Szombierki Bytom - ŁKS Łódź 2:2 (0:1). Bramki: Chojnacki 32 i R. Robakiewicz 75. Widzów 8 tys.

Dobry mecz drużyny łódzkiej, która dominowała przez 90 min. na boisku i miała nawet szansę wygrać za 3 pkt.

Legia Warszawa - Zagłębie Lubin 1:0 (1:0). Bramka: Dziekanowski 44 (z karnego). Widzów 12 tys.

PUCHAR EUROPE

Xamax Neuchatel - Bayern Monachium
Real Madryt - FC Porto
Girondins Bordeaux - Lillestrem SK
Aarhus GF - Benfica Lizbona
Glasgow Rangers - Górnik Zabrze
Sparta Praga - Anderlecht Bruksela
Rapid Wiedeń - PSV Eindhoven
Steaua Bukareszt - Omonia Nikozja

PUCHAR ZDOBYWCÓW
PUCHARÓW

Olympique Marsylia - Hajduk Split
Hamburger SV - Ajax Amsterdam
Vlasnia Shkorda - Rovaniemi PS
Iraklion Kreta - Atalanta Bergamo
FC Den Haag - Young Boys Berno
Real Sociedad - Dynamo Minsk
Sporting Lizbona - Kalmar FF
FC Mechelem - FC St. Mirren

PUCHAR UEFA

Panathinaikos Ateny - Juventus Turyn
Crvena Zvezda Belgrad - FC Brugge
Victoria Bukareszt - Dynamo Tbilisi
Borussia Dortmund - Velez Mostar
Spartak Moskwa - Werder Brema
FC Toulouse - Bayern Leverkusen
Vitoria Guimaraes - SK Beveren
AC Milan - Espanol Barcelona
Wismut Aue - Flamurati Vlora
FC Aberdeen - Feyenoord Rotterdam
GD Chaves - Honved Budapeszt
FC Utrecht - Hellas Verona
FC Barcelona - Dynamo Moskwa
Dundee United - TJ Vitkovice
Broendby IF - Sportul Bukareszt
Inter Mediolan - Turku PS

Pierwsze mecze odbędą się 21 i 22 października. Rewanże 4 i 11 listopada.

To co pokazali piłkarze obu drużyn, można tylko określić jednym słowem: antyfutbol. Do poziomu piłkarzy dostroili się także sędziowie, których decyzje wywoływały salwy śmiechu na trybunach.

Jagiellonia Białystok - Stal St. Wolę 1:1 (0:1). Bramki: Jagiellonia J. Bajer 66, Stal Tworek 29. Widzów 25 tys.

Było to najgorsze spotkanie Jagiellonii na własnym boisku. Stal zagrała na swoim normalnym, średnim poziomie i zdobyła zasłużenie 1 pkt.

Lechia Gdańsk - Bałtyk Gdynia 0:0. Widzów 15 tys.

Jaki mecz taki i wynik. Poziom tego spotkania nie sięgał nawet ligowej przeciętności.

GKS Katowice - Górnik Wałbrzych 2:0 (1:0). Bramki: Furtok 38 i Koniarek 65. Widzów 10 tys.

Zasłużone zwycięstwo drużyny katowickiej, która dopiero w drugiej połowie pokazała, że sztuka gry w piłkę nie jest jej obca.

Najlepsi strzelcy

7 bramek: Dziekanowski
6 bramek: Lesniak, Robakiewicz, Urban

ZE ŚWIATA

• Reprezentacja piłkarska ZSRR po remisie z NRD 1:1 awansowała do przyszłorocznych finałów mistrzostw Europy.

• Hokeiści Toronto Maple Leafs bardzo udanie rozpoczęli rozgrywki NHL. W pierwszych dwóch meczach Maple Leafs pokonali Black Hawks w Chicago 7:5 i New Jersey Devils w Toronto 5:2.

Johan Cruyff (z lewej) - kiedyś wspaniały piłkarz, dzisiaj trener Ajaxu Amsterdam podczas losowania II rundy Pucharu Europy.

PIŁKARSKIE MŚ
U-20
rozpoczęte

Sobotni mecz Chile - Jugosławia (2:4) rozpoczął VI Młodzieżowe Mistrzostwa Świata w piłce nożnej. Mistrzostwa te odbywają się w Chile i 16 drużyn rozgrywać będzie swoje mecze w 4 grupach.

Grupa A (Santiago): Chile, Jugosławia, Togo, Australia.
Grupa B (Concepcion): Brazylia, Włochy, Nigeria, Kanada.
Grupa C (Valparaiso): NRD, Szkocja, Kolumbia, Bahrajn.
Grupa D (Antofagasta): USA, Bułgaria, Arabia Saudyjska, RFN.
Polska została wyeliminowana w europejskich eliminacjach grupowych, których zwycięzca została RFN. Piłkarze Kanady nie mieli szczęścia i trafili do najmocniejszej grupy. Trudno im wrozić sukcesy, ale gra ze znakomitymi przeciwnikami da im doświadczenie, które będzie procentowało w przyszłości. Oto dotychczasowi mistrzowie świata (mistrzostwa w tej grupie wiekowej odbywają się co 2 lata):

1977 w Tunezji - ZSRR
1979 w Japonii - Argentyna
1981 w Australii - RFN
1983 w Meksyku - Brazylia
1985 w ZSRR - Brazylia

WYNIKI SOBOTNIO NIEDZIELNYCH MECZÓW

Gr A
Chile - Jugosławia 2:4
Australia - Togo 2:0
Gr B
Brazylia - Nigeria 4:0
Gr C
Szkocja - NRD 2:1
Gr D
Bułgaria - USA 1:0

TENIS

* Finał ATP Challenge w Atlancie wygrał J. McEnroe po zwycięstwie nad P. Annacone 6:4, 7:5. W półfinale J. McEnroe pokonał J. Connora 6:4, 6:4, a P. Annacone zwyciężył I. Lendlą 6:3, 6:2.
* B. Gilber został zwycięzcą turnieju w Scottsdale (USA) po zwycięstwie w finale nad E. Teltscherem 6:2, 6:2.

ZUZEL

UNIA LESZNO
mistrzem Polski

Zdecydowanym zwycięstwem nad Falubazem w Zielonej Górze zuzelowy Unia Leszno rozstrzygnęła wszelkie wątpliwości i sięgnęła po tytuł mistrza Polski. Zespół Unii ostatni raz zakończył mistrzostwa na pierwszym miejscu w 1984 r., ale wówczas nie mógł cieszyć się mistrzowskim tytułem. Po acherze przekupstwa nie przyznano bowiem takiego tytułu. W tym roku drużyna z Leszna wygrała mistrzostwa, zasługując na ogromną przewagę nad konkurentami. Wyniki 17 kolejki:

Falubaz Z. Góra - Unia Leszno 33:56
Apator Toruń - Polonia Bydgoszcz 52:37
Stal Gorzów - ROW Rybnik 49:41
Stal Rzeszów - Start Gniezno 62:27
Unia Tarnobrzeg - Wybrzeże Gd. 50:40

TABELA

1 Unia	17	38	-327
2 Polonia	17	38	-182
3 Stal G	17	23	-160
4 Apator	17	22	-136
5 Falubaz	17	14	-117
6 Start R	17	12	-81
7 Wybrzeże	17	11	-88
8 ROW	17	10	-94
9 Unia	17	5	-231
10 Start	17	4	-293

POGOŃ
pierwszym liderem

Wystartowała I liga piłkarzy ręcznych. Pierwszym niespodziewanym liderem została Pogon Szczecin, która w dwóch pierwszych spotkaniach uzyskała komplet 4 pkt. Oto wyniki pierwszych dwóch kolejek:

Hutnik Kraków - Anilana Łódź 21:21
Stal Gorzów - Śląsk Wrocław 22:22
Stal G. - Posenania 26:27
Hutnik K. - Korona Kielce 30:21
Stal Mielec - Korona K. 26:26
Stal M. - Anilana Ł. 25:27
Wybrzeże Gdańsk - Grunwald Ruda Śl. 27:19

Wybrzeże G. - Pogon Zabrze 22:22
Pogon Sz. - Posenania 24:23
Pogon Sz. - Śląsk W. 33:28
Wisła Płock - Pogon Zab. 22:28
Wisła P. - Grunwald R. S. 28:22

TABELA

1 Pogon Sz.	4	0	57-51
2 Hutnik	3	1	51-42
3 Wybrzeże	3	1	49-41
4 Pogon Z.	3	1	50-44
5 Anilana	3	1	48-46
6 Posenania	2	2	50-50
7 Wisła	2	2	50-50
8 Stal G.	1	3	48-49
9 Stal M.	1	3	51-53
10 Śląsk	1	3	50-55
11 Korona	1	3	47-56
12 Grunwald	0	4	41-55

KOLARSTWO

A.SEREDIUK
najlepszy w Karpaczu

Na bardzo trudnej, gorzkiej trasie wokół Karpacza odbyły się górskie mistrzostwa Polski w kolarstwie. Najlepiej na finiszu 157 km trasy spisał się Andrzej Serediuk i on zdobył tytuł najlepszego goralą w Polsce.

WYNIKI

- 1 A. Serediuk
- 2 A. Mierzejewski - obaj 4 47 58
- 3 S. Krawczyk - strata 10 sek
- 4 J. Skowronek 1 15
- 5 M. Szerszynski 1 34
- 6 Z. Piątek 1 52

HOKEJ

Trójka na czele

W I lidze nokowej trzy zespoły: Podhale, Polonia i Zagłębie wygrały po 3 spotkania i bez straty punktu prowadzą w tabeli. Wyniki 2 i 3 kolejki:

2 kolejka

Naprzód J. - Cracovia 4:1
Unia O. - GKS Tychy 2:1
ŁKS - Zagłębie S. 1:6
Stoczniowiec G. - Podhale N. T. 3:8
GKS Katowice - Polonia B. 1:3

3 kolejka

ŁKS Łódź - Stoczniowiec Gdańsk 2:4
Cracovia - Zagłębie Sosn. 2:3
GKS Tychy - Naprzód Janów 4:3
Polonia Bytom - Unia Oświęcim 14:1
Podhale Nowy Targ - GKS Katowice 6:2

TABELA

1 Podhale	6:0	22-5
2 Polonia	6:0	21-4
3 Zagłębie	6:0	14-7
4 Tychy	4:2	18-8
5 Cracovia	2:4	11-9
6 Naprzód	2:4	11-10
7 Stoczniowiec	2:4	8-14
8 Unia	2:4	8-23
9 Katowice	0:6	6-20
10 ŁKS	0:6	3-19

BOKS

Byli juniorzy
ozdobą MP

W hali krakowskiej Wisły zakonczyły się 58 Indywidualne Mistrzostwa Polski w boksie na rok 1987. O zdobyciu finałów byli trzej 19-latkowie: Jan Dydak, Dariusz Michalczewski i Andrzej Golota, którzy debiutując w tak poważnym turnieju seniorów potrafili w pięknym stylu sięgnąć po mistrzowskie szarfy.

Wyniki walk finałowych:

48 kg: H. Sienkiewicz (Czarni Słupsk) - R. Majdanski (Stal St. Szczecin) 5:0
51 kg: J. Sobczak (GKS Jastrzębie) - S. Miedzinski (Gwardia W. wa) 5:0
54 kg: S. Zerominski (Bron Radom) - M. Klis (Gwardia Wrocław) 5:0
57 kg: T. Nowak (GKS Jastrzębie) - S. Forsztek (Czarni Słupsk) 5:0
60 kg: P. Marcinkowski (Gwardia W. wa) - D. Kosedowski (Legia W. wa) 3:2
63 kg: D. Czernij (Igloopol Dębica) - A. Mozdzej (Gornik Pszów) 4:1
67 kg: J. Dydak (Czarni Słupsk) - K. Szczerba (Legia W. wa) 5:0
71 kg: D. Michalczewski (Czarni Słupsk) - W. Zgierski (Zagłębie Lubin) 5:0
75 kg: W. Misiak (Zagłębie Lubin) - A. Ogonowski (Gwardia W. wa) 5:0
81 kg: H. Petrich (Legia W. wa) - S. Ła. komiec (Gwardia W. wa) 5:0
91 kg: A. Golota - J. Czerniszewski (obaj Legia W. wa) 5:0
+ 91 kg: J. Zarankiewicz (Zagłębie Lubin) - L. Rybinski (GKS Jastrzębie) 5:0

W punktacji klubowej pierwsze miejsce zajęli Czarni Słupsk - 44 pkt. przed Legią W. wa 44 i Igloopolem 40. W 58 MP z osmiu zeszlórocznych mistrzów kraju tylko trzech zdołało znowu sięgnąć po tytuły: T. Nowak, H. Petrich i J. Zarankiewicz.

Rubrykę sportową
zredagował
Adam POLAŃSKI